

RAKENTAJA

Numero **2**
Perjantai 10.2.2017

MP2 Itella Oyj

10 **Äänekosken** biotuote-
tehtaan rakennustyöt
ovat loppusuoralla.

14 **Syrjivillä** syillä irtisano-
minen voi poikia muhkeat
maksut työnantajalle.

16 **Eristepaksuuksien**
lisääminen on profes-
sorin mielestä riski.

Juha Taskinen on suunnitellut norppaystävällisen katiskan. Teko-ohjeet löytyvät kohta Youtubesta.

Lähinorppa ja sen kaukaiset kaverit

Saimaannorpan säilymistä auttaisivat verkkokalastuksen vähentäminen ja norpalle hankalat katiskat. Ilmastonmuutos on uhka järvihylkeelle.

Jukka Nissinen

Punalohia, harmaakarhuja ja kirjohylkeitä Alaskan suurimmalla järvellä. Niillä käynnistetään norppakuvaaja **Juha Taskisen** ja hyljetutkija **Mervi Kunnasrannan** Järvihylkeiden jäljillä -dokumentti. Luontodokumentin näki heti ensimmäisenä viikonloppuna 628 000 katsojaa. Järvihylkeisiin voi tutustua Yle Areenassa.

– Paljonko on katsojia, sitähän se kylä kysyy, Juha Taskinen muistuttaa julkisuuden antamista reunaehdoista luontokuvaajalle.

Dokumentti esittelee ensimmäistä kertaa maailmassa samassa ohjelmassa kaikki viisi pysyvästi järviolueilla elävää hyljekantaa.

– Sen lisäksi, että olemme nähneet ja kuvanneet kaikki järvihylkeet, olemme uineet niiden kotijärvisissä, Taskinen naurahtaa.

5 vuoden projekti

Luontodokumentin teko ei tapahdu hetkessä. Ensimmäiset suunnitelmat järvihyljedokumentin teosta tehtiin 5 vuotta sitten.

– Norppien, joita on Saimaalla ja Laatokalla, ja hylkeiden elämänrytmi on sellainen, että ne ovat tietynä vuodenaikana parhaiten kuvattavissa.

Baikalin, Laatokan ja Saimaan kuvaukset onnistuvat parhaiten alkukeväästä. Alaskassa ja Kanadassa parasta kuvausaikaa on heinäkuu. Taskiselle on kuvausreissuilta jäänyt erityisesti mieleen pohjoisamerikkalaisten tapa suhtautua karhuihin.

– Jos meillä nähdään kirkonkylän liepeillä karhu, siitä annetaan yleinen hätävaroitus radiossa ja televisiossa. Alaskassa tuli kerralla 17 karhua pyytämään punalohia. Siellä ei ajettu karhua pois, vaan ulkoilualueella liikkuneet ihmiset. Karhujen kulkureittien varrella liikenteenvalvoja pysäyttää liikenteen ja päästää karhuperheen tien yli. Karhujen elämään on totuttu, Taskinen kertoo.

Järvihylkeiden käyttäytyminen on hyvin erilaista. Samoin ulkonäköerot ovat merkittäviä jopa vierekkäisillä meri- ja järviolueilla, kuten Itämeren, Laatokan ja Saimaan norppien kohdalla.

– Saimaannorppa on eriytynyt jo niin paljon, että jonain päivänä se voidaan todeta omaksi eläinlajikseen. Saimaannorppa on kehittynyt pienessä järviolueella, siksi sillä on sukulaishorppia isommat silmät ja aivot. Norppakannat ovat hajautuneet Saimaan eri alueille ja nykyisin ei synny suuria norppaporukoita, kuten Laatokalla.

Taskinen on nähnyt enimmillään 6 saimaannorppaa kahdella vierekkäisellä kivellä, kun taas Laatokalla yhdessä norppakasassa saattaa olla 200 köllöttelijää. Laatokannorppa myös pesii ja ehkä saalistaakin laumoissa. Se on tummempi, kaapempikalloinen ja pitkäviiksisempi kuin saimaannorppa.

– Laatokannorppa on äänekkäs räplättäjä ja ne läpsyttelevät toisiaan eturäpylöillä ja karmattavasti toisilleen, Taskinen kuvaa laumakäyttäytymistä.

Baikalinhylje on jäänyt Baikali-järveen jo 2 miljoonaa vuotta sitten ja se on maailman vanhin järvihyljelaji.

– Sillä on suurimmat silmät kuin millään hyl-

jelajilla, ne vievät lähes kolmanneksen kallon tilavuudesta. Niitä tarvitaan suurten syvyyksien takia. Baikalinhylkeellä on pisimmät eturäpylät. Se tarvitsee niitä hengitysavantojen aukiraapimiseen paksuun jäähän.

Alaskan Iliamna-järven kirjohylkeet ovat läheistä sukua merellä saalistaville hylkeille, vaikka ovatkin jääneet pysyvästi lisääntymään järvelle. Kanadan Seal Lakesissa asustelee puolestaan vähälukuinen ungavanhylje, jonka on arveltu jääneen loukkuun tundrajärviin maannouseman takia noin 6 000 vuotta sitten.

Kaikilla viidellä makean veden hyljejärvellä on eri vaiheessa oleva kehitystarinansa, kuinka hylje aikojen kuluessa sopeutuu uuteen elintilaan. Taskisen mielenkiinto kohdistuu siihen, miten eri vaiheessa hyljelajit ovat sopeutumisessaan järviluontoon.

– Hylkeillä on kuitenkin aika samat sävelet sopeutumisessa.

Uudenlaisia norpanpesiä

Saimaan rantamaisemiin syntynyt Taskinen muistaa vieläkin, milloin otti ensimmäisen kerran kuvan norpasta.

– Se oli 17. kesäkuuta kello 16.05 vuonna 1979. Nimesin norpan Saimaksi.

Siihen aikaan saimaannorppaa ei tunnettu kovin hyvin. Esimerkiksi kannan suuruudesta ei ollut varmaa tietoa.

Ilmastonmuutos on Saimaalla tosiasia. Se näkyy muun muassa jäidenlähdössä. Tilastojen mukaan jäiden lähteminen on aikaistunut lähes 2 viikolla. Vähälumiset talvet näkyvät suoraan norpanpesinnän vaikeutumisena.

– Tämän pöydän ääressä on syntynyt idea apukinoksesta, Taskinen toteaa sukutalonsa tuvassa.

– Puhuimme Kunnasrannan Mervin kanssa puhelimesta maaliskuussa 2007, että lunta on liian vähän ja että mitäs jos kokeilisi kinosta. Meinin samana päivänä Haukivedelle tekemään ensimmäisen kinoksen.

Apukinoksista tuli menestys. Metsähallituksen suojelubiologi **Jouni Koskelan** mukaan toiminta on ollut tehokasta. Kaikkiaan 75 prosentissa apukinoksista on ollut norpan pesä ja niihin on syntynyt yhteensä 110 poikasta, joka on noin puolet viime vuosina syntyneestä 222 kuutista.

– Apukinokset ovat olleet menestystarina siinä, miten ihmiset voivat auttaa saimaannorppaa. Kun omaan apukinokseen syntyy kuutti, se lämmittää sydäntä, Taskinen muistuttaa.

Taskinen toivoo, että apukinosten tekemistä tulee oikea kansanliike, jossa ovat mukana niin paikalliset asukkaat kuin mökkiläisetkin ympäri Saimaata.

– Laskeskelimme, että yhtä apukinosta kohiti tulee yhdelle ihmiselle kävelymatkaa kolmen kilometriä. Päivän aikana tulee käveltyä kolman kanssa 10 kilometriä.

Laskettelukeskuksista tuttuja lumetuskoneita on myös kokeiltu, mutta ne ovat liian raskaita ohkaisille jälle.

– Ne vaativat myös vähintään 10 astetta pakkasta.

Taskisen tuvan pöydän ääressä on myös käyty keskustelua aivan uudenlaisista apupesistä norpille. Tänä talvena kokeillaan ensimmäistä kertaa järviruokolyhteistä koottua pesää.

Katiska pelastaa lohikaloja

Tuorein Taskisen tempauksista on Hyvä katiska -kampanja, jota hän tekee parhaillaan näyttelijä **Kari Hietalahden** ja kuvaaja **Markku Tisarisin** kanssa. Nesslingin säätiön rahoittamassa hankkeessa tehdään Youtubeen sarja norppaturvallisen katiskan valmistamisesta ja katiskalla kalastuksen alkeista aina kalanpaistopannulle asti. Ensimmäinen osa ilmaantuu nettiin 25. helmikuuta mennessä. Jaksoista kootaan lopuksi puolen tunnin ohjelma.

– Kampanja tehdään satojatuhansia vapaaajan kalastajia ja 30 000 Saimaan mökkiläisiä ajatellen. Kun verkkokalastus vähenee Saimaalla, se vaikuttaa suoraan saimaannorppakantaan. Samalla se auttaa uhanalaisten lohikaloiden, saimaanlohen, -taimenen ja -nierian kantaan. Lohikalatilanne on itse asiassa jopa huonompi kuin saimaannorpan tilanne,

Tosin erityisesti saimaanlohen kantaa ei pelasteta pelkästään katiskakalastukseen siirtymällä, mutta verkoista luopumalla sillä voidaan lisätä merkittävästi kudulle nousevien emokalojen määrää. Saimaanlohen ainoa kutujoki, Pielisjoki on padottu sähkötuotantoa varten. Lohikanta on tällä hetkellä vesiviljelyn ja istutusten varassa. Taimenelle tärkeä Heinäveden reitti on myös suurelta osin pilattu vesirakentamisella.

– Mutta juuri nyt on tapahtumassa paljon hyvää, että jonakin päivänä lohi voi lisääntyä luonnonvaraisena. Lohikaloiden puolesta tulen tekemään kaiken minkä voin, Taskinen lupaa. ■

Juha Taskinen

- Itseoppinut norppa-asiantuntija Haukiveden rannalta Savonlinnasta.
- Palkittu kahdesti valtion tiedonjulkistamispalkinnolla.
- Tehnyt useita luontodokumentteja ja valokuvakirjoja.
- Vuonna 1985 Taskisen Saimaannorpat luodolla valittiin vuoden luontokuvaksi
- Vuonna 1991 Unelma Saimaasta valittiin vuoden luontokirjaksi.
- Vuonna 1993 elokuva Hope of Saimaa valittiin Euroopan vuoden luontoeelokuvaksi.
- Vuonna 2013 Taskinen ui Saimaan uhanalaisten lohikaloiden puolesta Pielisjoelta Joensuusta Saimaan halki Vuokselle. Suomen pisin avovesiuinti kesti 24 päivää ja matkaa kertyi 250 kilometriä.

Mistä ammattilaisia työmaille?

RAKENTAJIEN hyvä työllisyystilanne näkyy kahdella tapaa tämän lehden sivuilla. Viime syksystä lähtien työpaikkailmoittelu on lisääntynyt Rakentaja-lehdessä huomattavasti. Osaltaan siihen on vaikuttanut se, että hyväksymme asiallisten vuokratyöyritysten mainokset lehtemme sivuille.

Rakennusliiton on oltava ajassa mukana, sillä RT:n tutkimusten mukaan esimerkiksi talonrakentamisessa rakennusyritysten oman työvoiman osuus on vähentynyt 21 prosenttiin. Merkittävä osa alan työntekijöistä työskentelee sellaisissa vuokratyöyrityksissä, joissa tes-asiat ovat yleensä kunnossa.

Hyvä työllisyystilanne näkyy myös lehden

haastatteluissa. Esimerkiksi tässä lehdessä Kerabitin bitumimiehet kertovat kuinka porukkaa on houkuteltu kilpaileviin yrityksiin. Ammattitaitoisia bitumimiehiä ei ole tarpeeksi, vähistä käydään jo palkkauskisaa.

Yksi syy ammattilaispulaan on työnantajien kireä talousajattelu. Kenkää annetaan vaikka Suomen palkituimmalle putkimiesporukalle, jos juuri nyt ei ole keikkaa tarjolla. Yritykset eivät pysty kasvattamaan omia osaajia lyhytnäköisen palkkauspolitiikan takia.

Tulevaisuudessa tilanne voi jopa huonontua, sillä ammatti- ja aikuiskoulutus on ison myller-

ryksen ja säästötalkoiden kohteena. Tutkintotutkimuksia karsitaan, liipaisimella ovat muun muassa putkimiehen ja rakennuspeltiseppän tutkinnot, jotka sulautetaan jonkin suurempien opintokokonaisuuksien uumeniin. Jos nykyinen koulutusviidakko tuntuu hahmottomalta, millaiseksi se muuttuu vuoteen 2018 mennessä?

Ammatillisen koulutuksen tuottajat ovat saamassa suuremman autonomian koulutuksen järjestämisen suhteen. Etenkin aikuiskoulutuksen puolella on ollut jo nyt tutkintotuotannossa enemmän rahastuksen makua kuin koulutustarpeisiin vastaamisen tuntua. ■

Var hitta proffs till byggena?

DET GODA sysselsättningsläget för byggarna syns på två sätt i detta nummer av Rakentaja. Sedan i höstas har antalet arbetsplatsannonser i tidningen ökat märkbart. En bidragande orsak är att vi godkänner sakliga bemanningsföretags reklam på våra tidningssidor.

Byggnads måste leva med sin tid, för RTs undersökningar visar till exempel att byggnadsföretagens andel egen arbetskraft inom husbyggande har sjunkit till 21 procent. En betydande del av arbetstagarna inom branschen arbetar i sådana bemanningsföretag, där avtalsfrågorna vanligtvis är i skick.

Det goda sysselsättningsläget syns också i in-

tervjuerna i tidningen. Till exempel berättar Kerabits bitumenkarlar i detta nummer om hur konkurrerande företag har försökt locka gänget till sig. Det finns inte tillräckligt med yrkesskickliga bitumenkarlar, det pågår redan en lönestrid om de få som finns.

En orsak till bristen på proffs är arbetsgivarnas strama ekonomiska tänkande. Man kan rentav ge sparken åt Finlands bäst belönade rörläggargång, om man inte just nu kan erbjuda dem ett nytt jobb. Företagen kan inte öka antalet egna yrkesskickliga på grund av sin kortsiktiga lönepolitik.

I framtiden kan situationen rentav försämrats, för yrkes- och vuxenutbildningen genomlever en

stor omställning och drabbas av spartalkon. Man minskar antalet examensbeteckningar, i farozonen finns bland annat examen för rörläggare och byggnadsplåtslagare, som ska smältas in i större studiehelheter. Om det verkar svårt att få grepp om den nuvarande utbildningsdjungeln, hur ska det då bli 2018?

Utbildningsanordnarna inom yrkesutbildningen håller på att få en större autonomi i hur de arrangerar utbildningen. När det gäller vuxenutbildningen ger examensproduktionen redan nu mer smak av pengasamlade än av att svara på behovet av utbildning. ■

Kannen kuva: Johanna Hellsten

Kyösti Suokas
Varapuheenjohtaja

Elämä voi olla kovaa

Kävin viime viikolla kansainvälisen rakennus- ja puuliittojen federaation BWI:n edustajana tarkastamassa Qatarin jalkapallostadionia. Hyvä uutinen on, että tämän työmaan työturvallisuus oli asiallisessa kunnossa. Huonompia työmaita olen nähnyt Suomessa.

Toinen hyvä puoli oli työmaan miesten majoitustila. Tilaviin huoneisiin ei hillottu neljää enempää, vessat ja suihkut toimivat. Ruokakin oli asiallista. Söin sitä pariin otteeseen eikä vatsa mennyt hulivilille. Parin tuhannen miehen asuinalue edusti lajinsa korkeinta laatua. Muiden satojen tuhansien siirtotyöläisten parakit jäivät arvailujen varaan.

Siihen hyvät asiat loppuivatkin. Reissurakentajien elämä arabimaissa on äärettömän kovaa. Työsopimus tehdään kahdeksi vuodeksi eikä työntekijä voi sitä kesken päättää. Uhkana on vankilareissu. Tarkastettavalla stadiontyömaalla työntekijät saivat pitää itse passinsa, yleensä ne ovat työnantajien hallussa.

Palkat pyörivät eurosta reiluun euroon tunnilta. Qatarissa on yksin Intiasta 600 000 työntekijää, huomattava määrä myös Filippiineiltä, Nepalista ja Bangladeshista. Suurlähetystöt eivät uskalla suositella kansalaisilleen korkeampia ohjepalkkoja, koska riskinä on, että työntekijät vaihdetaan halvempiin, kuten afrikkalaisiin.

Ensi kertaa reissuun lähtevän ensimmäisen vuoden palkka menee työvoiman välittäjälle. Maksun panttina ovat kotimaassa perhe ja sukulaiset. Käytäntö tunnus-

tetaan ongelmaksi, mutta sille ei mahda mitään. Asia tuli myös Suomessa tutuksi takavuosien kiinalaisten kivimiesten tapauksessa.

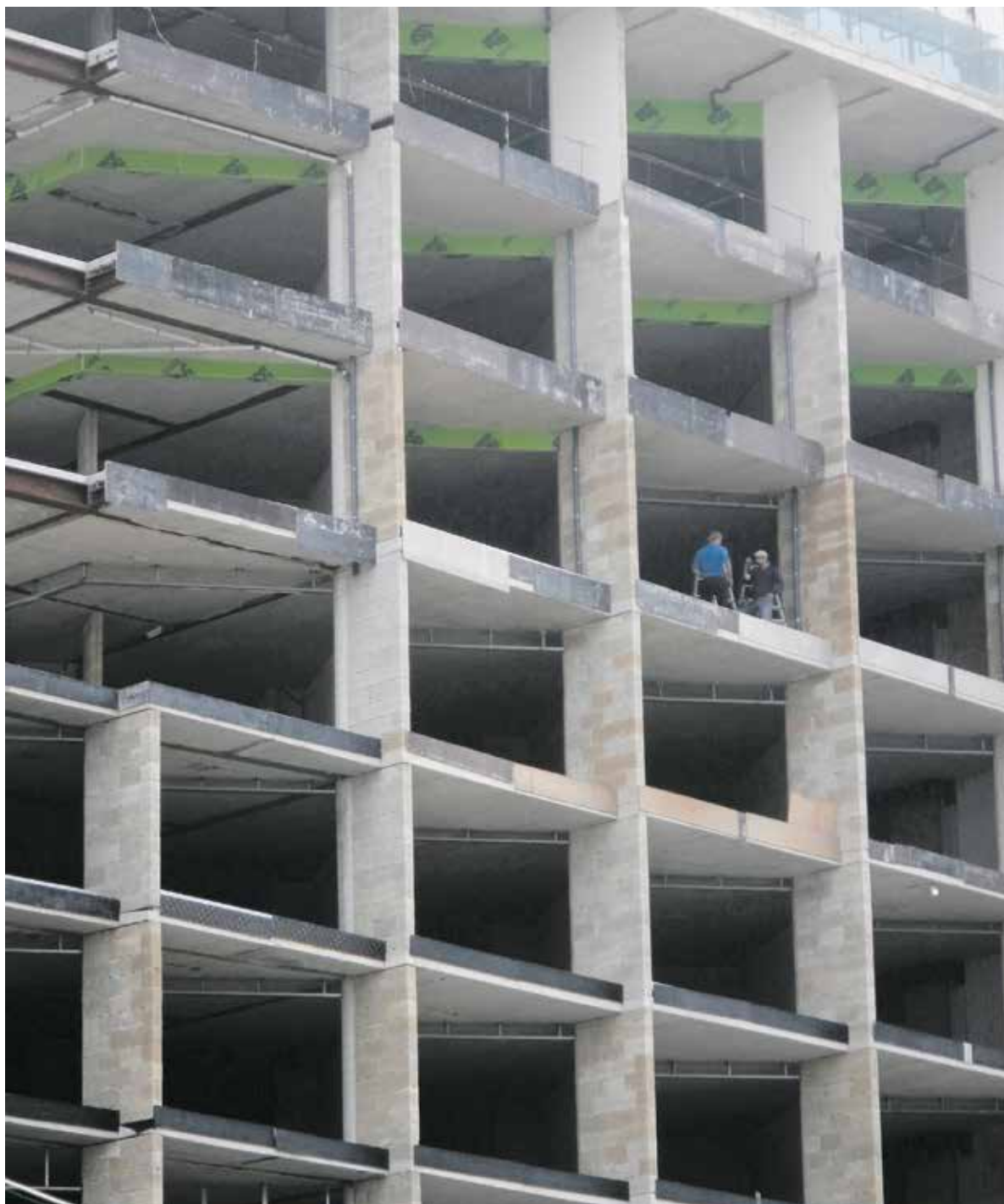
Töitä tehdään kymmenen tuntia päivässä kuutena päivänä viikossa. Päivässä on yksi tunnin ruokatauko, josta kolme varttia voi mennä ruokajonossa seisomiin. Herätys on neljältä, sen jälkeen aamiaisen jonotus, viideltä bussi työmaalle, kuuden jälkeen kuljetus takaisin ja uusi jonotus ruokalassa. Bussimatkat vaihtelevat vajaasta tunnista kahteen ja kesäisin jopa 50 asteen lämmössä ilmastoimattomassa autossa matka on tukala.

Viikossa on yksi vapaapäivä, perjantai. Silloin monelta asuntoalueelta on järjestetty kuljetuksia kylille. Muuten työntekijät, kaikki luonnollisesti jalkamiehiä, eivät alueeltaan mihinkään pääse. Naisia näkee vain unissa. Kahden vuoden työn jälkeen voi käydä kotona ja jos kaikki menee hyvin, alkaa uusi kahden vuoden kontrahti.

Kaikilla ei mene hyvin. Raskas työ ja elinolosuhteet näännyttävät monen nuorenkin miehen. Sairastutaan ja ääritapauksessa tehdään itsemurha. Se ei markkinoita haittaa. Uusia tulijoita on jonossa miljoonittain.

Suomen uusliberalistiset poliitikot vaativat työvoiman tuonnin täydellistä vapauttamista. Onko hyvinvointimme todella siitä kiinni, että mekin pääsemme orjuuttamaan kolmannen maailman ahdingossa olevia ihmisiä. Eikö meillä ole jäljellä mitään kunniantuntoa? ■

Kuukauden kuva

Paikka: San Julian's, Malta
Aika: Joulukuu 2016
Kuvaaja: Jukka Nissinen

Mitä? Malta on kaidesuojauksen osalta tuontitavaran varassa, joten kaiteita ei riitä joka kerrostalotyömaalle.

SANASOTAROMAANI

Pieniä vihreitä miehiä tai lojaaleja kaksoiskansalaisotilaita, informaatio-operaatioita tai luotettavia tietolähteitä, salaista ohjeistusta tai yhtäläistä kohtelua, anteeksipyyntövaatimuksia tai niiden ihmettelyä, Venäjä-suhdevahinkoja tai ehkei...

Mikä on totuus tai sen vaihtoehto?

Lue ja huolestu tai huojennu!

RAKENTAJA

Julkaisija
 Rakennusliitto ry

Päätoimittaja
 Jukka Nissinen

Toimittaja/toimitussihteeri
 Johanna Hellsten
 Heikki Korhonen

Taitto
 Aste Helsinki Oy

Tiedottaja
 Eeva Pulkkinen

Toimituksen sihteeri
 Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
 Siltasaarenkatu 4, Helsinki
 Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
 Puhelin, vaihde 020 774 003
 Fax 020 774 3061
 Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
 etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
 Tietotalli Oy/Jyväskylä
 Tuomo Kuusiniemi
Puhelin 045 136 0005
Sähköposti:
 tuomo.kuusiniemi@tietotalli.fi

Tilaushinta
 12 kk 30 €

Painopaikka
 Sanomapaino, Sanomala Oy
 Helsinki 2016

ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 10.3.2017

Tähän numeroon tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **perjantaina 24.2.2017**.

2017		
Numero	Aineistopv.	Ilmestyy
3	24.2.	10.3.
4	31.3.	to 13.4.
5	28.4.	12.5.
6	2.6.	16.6.
7	30.6.	14.7.
8	28.7.	11.8.
9	1.9.	15.9.
10	29.9.	13.10.
11	27.10.	10.11.
12	1.12.	15.12.

Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä.

Toimitusosoite:
 Rakentaja-lehti
 PL 307, 00531 Helsinki
 ilmoitukset@rakennusliitto.fi
 Osasto-ilmoitusten hinta 1 €/mm.

Ilmoituksia ei oteta vastaan puhelimitse!

Rakennusliiton valtuusto kokoontuu toukokuussa

Rakennusliiton valtuuston sääntömääräinen kokous pidetään 12.–13. toukokuuta Helsingissä. Liiton hallitus päätti asiasta viime perjantaina pidetyssä kokouksessa.

Sääntömääräisessä kokouksessa käsitellään hallituksen toimintakertomus, tilikertomus edelliseltä vuodelta ja tilintarkastajien lausunto. Niin ikään valtuusto päättää vastuuvapaudesta kuluneen vuoden osalta.

Rakennusliiton hallitus korosti viime perjantaina, että valtuusto voi halutessaan käsitellä varsinaisessa kokouksessaan sääntömääräisten asioiden lisäksi myös muita liiton toimintaan liittyviä asioita. Sen sijaan ylimääräisen valtuuston kokouksen koollekutsumiselle vielä ennen varsinaista kokousta ei ollut hallituksen mukaan sääntöjen määräämää syytä.

Valtuuston jäsenet voivat nostaa asioita käsittelyyn tekeillä niistä ilmoituksen keskustoimintoon vähintään viikkoa ennen kokousta. Rakennusliiton valtuustossa on 50 eri puolilta Suomea ja eri ammattialoilta valittua jäsentä.

Valtuuston puheenjohtajana toimii kirvesmies **Jari Renlund** ja varapuheenjohtajana kirvesmies **Mika Kivioja**. ■

Eläkeinfoa

Vanhuuseläkeikä nousee asteittain 65 vuoteen 2027 mennessä. Oheisessa taulukossa vanhuuseläkeiän yläraja ja työsopimuslain eroamisikää seuraavat muutokset synty-mävuoden mukaan.

Työttömyysturvan lisäpäivät, tuttavallisemmin eläkeputken alaikärajat muuttuvat myös. Viereisessä taulukossa olevat ikärajat osoittavat syntymävuoden mukaisesti sen, onko sinulla oikeus lisäpäiviin ansiosidonnaisten enimmäisajan täytyttyä.

Lisätietoja saat omalta eläkeyhtiöltäsi ja työttömyyskassasta.

Kun jäät eläkkeelle, toimitathan eläkepäättöksestä kopion jäsenrekisteriin, jotta oikeutesi jäsenmaksuvapautukseen tai mahdolliseen vapaajäsenyyteen voidaan selvittää!

Osoite: asiakirjat@rakennusliitto.fi tai Rakennusliitto ry/Skannauskeskus, PL 134, 70101 Kuopio ■

Täyden vanhuuseläkkeen ikärajat

Syntymävuosi	Vanhuuseläkeikä
1955	63 v 3 kk
1956	63 v 6 kk
1957	63 v 9 kk
1958	64 v
1959	64 v 3 kk
1960	64 v 6 kk
1961	64 v 9 kk
1962	65 v

	putken alaraja	lisäpäivien alaikäraja
1950–1954 syntyneet	57 v 1 kk	59
1955–1956 syntyneet	58 v 1 kk	60
1957 ja sen jälkeen syntyneet	59 v 1 kk	61

VUOKRATYÖTÄ REHELLISELLÄ OTTEELLA.

Selekta on rakennusalan johtava työmaaresursoija. Olemme toimineet rakentamisen ja talotekniikan työn ja työvoiman parissa Suomessa jo vuodesta 1999. Toimitamme asiakkaidemme tarpeisiin työntekijöitä apumiehistä pitkän linjan huippuammattilaisiin, kaikkiin työmaan tehtäviin.

TULEVAN KAUDEN MAANRAKENNUSTYÖT KÄYNNISTYVÄT MAALIS-HUHTIKUUSSA!

Haemme infraan keskittyneille asiakkaillemme monipuolisia maanrakentamisen ammattilaisia tai alalle haluavia koko Suomeen.

MAANRAKENTAJILTA EDELLYTÄMME

- kuvienlukutaitoa
- putki/tasolaserin käyttötaitoa
- kokemusta putkien ja kaivojen asentamisesta
- kokemusta kaukolämpöprojekteista ja kunnallistekniikasta
- sosiaalista luonnetta ja kykyä toimia ryhmässä

ALALLE HALUAVILTA MAANRAKENNUSAPUMIEHILTÄ EDELLYTÄMME

- halua oppia ja reipasta asennetta työntekoon
- hyvää kuntoa ja kykyä tehdä fyysisiä töitä
- voimassa olevaa työturvallisuuskorttia (koulutamme tarvittaessa)

KONEKUSKEILTA EDELLYTÄMME

- kokemusta tela- ja pyöräalustaisista kaivinkoneista (5t–50t)
- kokemusta pyöräkuormaajista, dumppereista ja jyristä
- turvallista konetyöskentelyä
- oman auton käyttömahdollisuutta

MITEN TÖIHIN SELEKTALLE?

Ota yhteyttä puhelimitse tai täytä hakemus nettisivuillamme ja sovitaan sinulle haastattelu.

Kun tunnemme osaamisesi ja taustasi paremmin, osaamme etsiä juuri sinulle sopivia töitä. Työt voit aina hyväksyä tai hylätä.

Tarjoamme töitä koko kaudeksi, turvakorttikoulutukset tarvittaessa, mahdollisuuden vakituiseen työpaikkaan sekä majoituksen pitkämatkalaisille.

LISÄTIETOJA: 040 838 8655 / SAMULI

Henkilöstöpalveluyritysten Liiton jäsenyitys

Rakennusteollisuus RT:n jäsenyitys

Kannattaako kunnan rakentaa itse vai kilpailuttaa? Kyllä ja ei. Kuva/Johanna Hellsten.

Kuntarakentamisen paras malli pysyi piilossa

Suomalaiset kunnat käyttävät teknisen infrastruktuurin rakentamiseen vuosittain yli 3 miljardia euroa.

Miten sitten voitaisiin tuottaa tehokkaimmin: kunnan omalla työllä vai kilpailuttamalla yrityksiä?

– Sitä on aika mahdoton sanoa, tiivistää Taloustutkimuksen tutkimusjohtaja **Pasi Holm**.

Rakennusliitto teetti asiasta tutkimuksen yhdessä Suomen Yrittäjien, Infran ja Koneyrittäjien kanssa. Tutkimuksen teki Taloustutkimus.

– Poliitikkojenkin on vaikea seurata esimerkiksi kuntatekniikan tuottavuutta tai verrata käytäntöjä kuntien välillä. Monimuotoinen vyyhti vaatisi laajaa kaupallista

koulutusta, Taloustutkimuksen tutkimusjohtaja Pasi Holm pohtii.

Suomen kuntien infraan eli tekniseen infrastruktuuriin kuuluvat liikenneverkot, energiahuollon verkot, jätehuolto, vesihuolto, tietoliikenneverkot sekä viher- ja vesialueet.

Suomen kunnissa on nyt katuja 26 000 kilometriä, jätevesiviemäreitä 50 000 kilometriä ja vesijohtoja 100 000 kilometriä.

– Hyvin useissa kunnissa on näissä noin 10–13 miljoonan korjausvelka, jolle pitäisi tehdä jotain, sanoo Kuntaliiton toimitusjohtaja Jari Koskinen.

Kuntainfraa hoidetaan, rakennetaan ja hallitaan kunnissa hyvin mo-

niimuotoisesti. Joissain kunnissa asian hoitaa virasto, toisissa on liikelaitos, joissain kuntayhtymä tai kunnan osakeyhtiö. Tästä syystä asiasta on vaikea saada täyttä selkoa.

– Kuntainfran rakentaminen tai kilpailuttaminen on sellainen toimiala, ettei siihen sisälly yleensä samanlaisia sosiaalisia paineita kuin sosiaali- ja terveystalouden palveluihin. Sen lisäksi tällä puolella tehdään päivänvalon kestävä työtä eli verot ja maksut ovat kunnossa, sanoo Rakennusliiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemi**.

Kunnissa tehdään usein poliittinen päätös siitä, mitä kunnallinen infra esimerkiksi energia- tai vesilai-

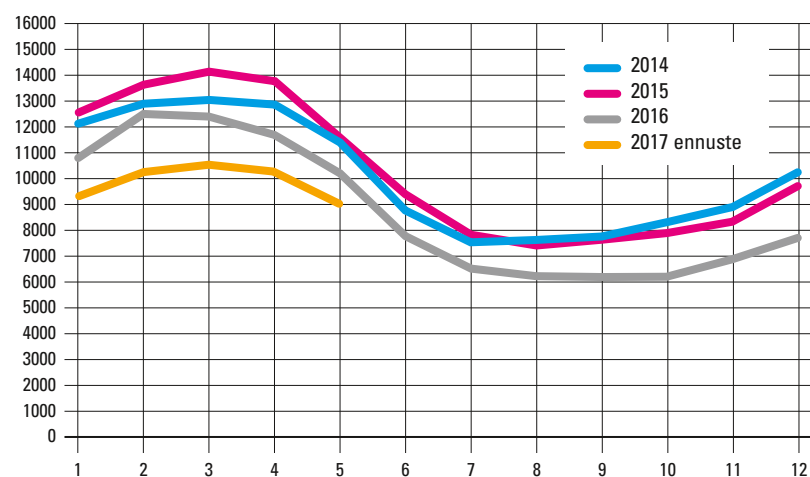
tos yhtiönä saa tuottaa. Joissain kunnissa pyritään ottamaan jopa yli 10 prosentin voittoja, jotka siirretään sitten kunnalle. Näin voidaan pitää veroäyri mahdollisesti pienempänä. Toisissa kunnissa taas lähdetään siitä, että kunnallinen yhtiö toimii omakustannuseriaatteella eikä sieltä oteta rahaa veroäyriin katteeksi.

Infra ry:n puheenjohtajan Nina Lindströmin mukaan ongelmana on usein se, että kunnista puuttuu kilpailutuksen ja hankinnan osaaminen.

– Ei aina tiedetä, mitä halutaan tai millaista halutaan. Samoin määrävänä voi olla vain alin hinta. Jos laatuvaatimukset on, ne voivat olla epämääräisiä. ■

Työttömyyspäivärahaa saaneet jäsenet

2014 – tammikuu 2017 & ennuste 2–5/2017

Korjausrakentamisen työturvallisuudessa paljon kehitettävää

Työsuojeluviranomaiset käynnistivät rakennusalalla vuoden 2016 alussa valtakunnallisen kaksivuotisen korjausrakentamiseen keskittyvän työturvallisuushankkeen. Hankkeen tarkastukset ovat keskittyneet rakennusalan päätoteuttaja-, purku- ja pinnoitusyrityksiin sekä asbestipurkutöitä tekeviin yrityksiin.

Tarkastuksia on tehty tähän mennessä yhteensä noin 1 300 kappaletta. Viranomaisohjausta vaativia toimintaohjeita on annettu noin 1 900 kappaletta ja kehoituksia reilut sata. Hallinnolliseen valmisteluun siirrettiin velvoite kahdessa tapauksessa. Tarkastuksia, joilla yritykselle ei an-

nettu lainkaan velvoitteita, on ollut kaikkiaan vajaat pari sataa.

– Tarkastusten perusteella voidaan päätellä, että korjausrakentamisen työturvallisuudessa on vielä paljon kehitettävää. Tosin osa yrityksistä hallitsee korjausrakentamiseen liittyvät riskit, kertoo ylitar kastaja **Jari Nykänen** Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueelta.

Nykäsen mukaan suurimpina puutteina esiin nousevat asbestipölynhallinnan suojaukset, altistumisalueen puhtauden varmistaminen ja asbestityön suorittamisen edellytykset. ■

Viimeistelytöitä. Veistäjä tekee viimeisiä silauksiaan seinäkorniteisiin ja kirvesmiehet siistivät lattiaa.

mi ei pysy samalla tavalla kasassa, Ari Niemelä kertoo.

Tykkilumi on kiderakenteeltaan pyöreä pallukka, kun taas luonnollisen kiderakenne on kuusisakarainen, hienompi ja hennompi. Sitä pitäisi lingota todella paljon, että siitä saataisiin yhtä vahvaa kuin tykkilumesta. Lumi on tykitty merivedestä. Vaikka alueella on paljon teollisuutta, on lumi yllättävän puhtaan väristä.

– Kelit eivät suosineet ihan koko aikaa. Esimerkiksi uuden vuoden tienoilla oli lämpöä +5 astetta. Suojasää vaikeuttaa töitä, Ari Niemelä sanoo.

Tykkilumi lingotaan traktorin perässä erikseen sitä tarkoitusta varten tehdyllä lingolla. Lumi asetellaan kirvesmiesten tekemiin muotteihin ja tampataan lumikolilla ja jaloilla tiiviimmäksi. Lumen annetaan sen jälkeen jäätyä ja kovettua ja lopuksi muotit puretaan.

– Lumen ominaispaino on valmiina noin 700 kg/m³. Se on siis lähellä jäätä ja hyvin kestävä. Lunta on tehty 23 000 kuutiota, IP-Heikkilän toimitusjohtaja **Jouni Heikkilä** kertoo.

Heikkilä alkaa olla varsinainen lumirakentamisen ekspertti; yritykselle linnan rakennusurakka on jo 14. putkeen. Heikkilän firmassa on kehitetty erityistä kalustoakin nimenomaan lumirakentamiseen.

– Aiempien lumilinnon kuppilirakenteita varten on kehitetty presukankaasta tehty ylipainemuotti ja traktorien lumilingot ovat myös erikseen kehitetty työtä varten, Jouni Heikkilä sanoo.

Uusimmassa linnassa ei ole kupolia. Holvikaaria on sitäkin enemmän.

– Ne eivät tarvitse lainkaan tukirakenteita. Historiassa niitä joskus käytettiin, mutta olemme huomanneet, että niillä ei ollut mitään merkitystä rakenteen lujuudelle, Jouni Heikkilä toteaa.

Jäätaidetta

Tärkeä osa lumilinnaa ovat sen koristeelliset lumi- ja jääveistokset. Niitä ei muotoilla ihan kirvesmiesvoimin, vaan joka vuosi Suomeen tulee ympäri maailmaa lumiveistososaajia.

Jäät leikataan meren jäädästä. Vaikka merivedessä on humusta ja muuta roinaa, painuu kuona merenpohjaan, kun meri jäätyy. Jää on puhtaan ja kauniin väristä.

Suurimmat jäälohkareet painavat 500 kiloa. Niitä irrotellaan kunnan moottorisahoilla. Isoimmassa moottorisahoissa on 1,5 metrin laipa. Sillä saa irti jo melkoisia lohka-reita. Lumilinnan koristeluja varten on nostettu noin 300 kuutiota jäätä.

Ei mitään lumileikkejä

Kemin kuuluisan lumilinnan rakentavat rakennusalan ammattilaiset.

Johanna Hellsten

On enää pari päivää Kemin Lumilinnan avajaisiin. Linnassa vallitsee kuumeinen tunnelma, kun kaikki on saatava valmiiksi pienimpiäkin yksityiskohtia myöten. Jäätaiteilijat viimeistelevät teoksiaan, maansiirtokoneet tekevät viimeisiä silauksia seiiniin ja joka puolella pyörii rakentajia.

Lumilinna on tänä vuonna omistettu Suomi 100 vuotta -teemalle. Sisäänkäyntiä vahtii vaakunassaan Suomen leijona ja sisääntuloaulassa on myös kuuluisa **Edvard Iston Hyökkäys**, jossa Venäjän kotka repii lakikirjaa Suomi-neidon käsistä. Sisältä linnasta löytyy Sibelius-mo-

numentti ja valtava määrä kuuluisia päitä aina **Tove Janssonista Martti Ahtisaareen**.

Kemin lumilinna ei enää sijaitse vanhalla paikallaan Kemin sisäsatamassa, vaan se siirrettiin tänä vuonna pysyvästi Mansikkankalle, jonka matkailuvaunualueutta kunnostetaan parhaillaan. Uusi sijaintipaikka on hiukan rauhallisempi kuin sisäsatama ja siellä lumilinna pystytään rakentamaan tasaiselle maalle. Vanhan sijaintipaikan ongelmana oli se, että linna oli rinteessä; keväiset sulamisvedet pakottivat sulkemaan linnan aikaisemmin, kuin olisi ollut pakko.

– Minulle tämä on kolmas vuosi lumilinnan työmaalla. Siirto oli hyvä asia; täällä saa rakentaa vähän rauhallisemmassa ympäristössä, linnan rakentamisesta vastaavan IP-Heikkilä Oy:n pääluottamusmies **Ari Niemelä** toteaa.

Lumilinnan sijainnin siirto oli muillakin tavoin työskentelyä helpottava päätös; koska uusi sijainti on matkailuvaunualueen vieressä, on muun muassa viemärointi ja sähköt saatavissa helpommin paikalle.

Tykkilunta ja meren jäätä

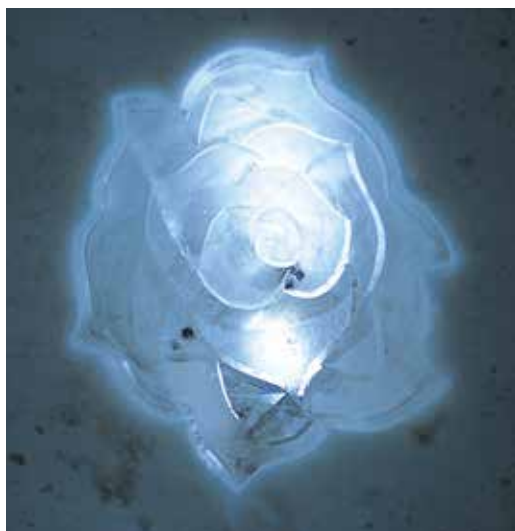
Lumilinnan rakennustyöt pyritään aloittelemaan joulukuun puolivälissä.

– Se riippuu pakkasista, miten aikaisin päästään aloittamaan. Kaikki rakentamisessa käytettävä lumi on tykkilunta, sillä luonnollu-

Kemin lumilinna

- Rakennettu vuodesta 1996 lähtien.
- Ensimmäinen linna pääsi Guinnessin ennätysten kirjaan maailman suurimpana lumilinnana.
- Lumilinnan rakennetaan aina vuosittain kappeli, ravintola ja hotelli.
- Hotellissa on tänä vuonna yhteensä 17 huonetta.
- Ravintola on auetessaan Kemin suurin; sinne mahtuu syömään noin 200 ihmistä.
- Ekumeenisessa kappelissa on järjestetty vuosittain häitä ja ristiäisiä. Yksiäkään hautajaisia ei.
- Teema vaihtuu vuosittain. Teemoina on ollut muun muassa tuli, meri, kansallisromantiikka, fantasia, urheilu ja sarjakuva.

Koristeelliset veistokset osataan myös valaista.

Meidän luokassa ei kiusata, julistaa seinä.

– Tämähän on todella ekologista rakentamista, sillä lumilinna palautetaan purkuvaiheessa mereen ja muotteja, ovia ja ovenkarmeja käytetään uudestaan seuraavana vuonna. Sanon aina, että ”Merestä olet sinä tullut ja mereksi olet sinä jälleen tuleva”, Jouni Heikkilä vitsailee.

Tänä vuonna lumiveistosporukkaa vetää venäläinen veistäjä. Kahdeksan hengen tiimissä on ihmisiä Venäjältä, Ukrainasta ja Puolasta. Joinakin vuosina vetäjä on ollut suomalainen. Lumi- ja jäätaiteilijat tekevät hiekkaveistoksia kesäisin, reissaavat ympäriinsä.

Tärkeä osa jäätaiteen esilletuonnissa on myös sen valaiseminen. Linnan sähköurakoitsija vaihtui tänä vuonna, mutta yhteistyö on lähtenyt sujuvasti käyntiin. Sekä taide- teosten valaiseminen että yleisvalaistus tehdään ledeillä, sillä ne kuumenevat vähemmän kuin muut valaistustekniikat.

Omat työturvallisuuspöytäkirjansa

Lumilinnan työmaa ei ole ihan sama juttu rakentajalle, kuin normaalilla kerrostalotyömaalla pyöriminen.

Onko tällaisella työmaalla omanlaisiaan vaatimuksia työturvallisuuden osalta?

– Sääolot vaikuttavat. Oikeanlainen pukeutuminen on todella tärkeää. On liukasta, kylmää ja tuuli on kova. Täällä Kemissä ei tunneta mitään pakkasrajoja, Ari Niemelä sanoo.

Ari Niemelä sanoo kuitenkin pitävänsä lumilinnantyömaan hommista. Valittamista ei ole.

Myös näkyvyysolosuhteet voivat olla hankalat. Kaikilla työntekijöillä on huomiovaatteet ja otsalamput. Näillä leveysasteilla kun pahimmillaan valoisaa aikaa on pari hassua tuntia ja linnan sisätiloissa oli myös hämärää ennen valaistuksen valmistumista.

– 14 vuoden aikana on sattunut yksi pahempi tapaturma. Yksi työntekijä kiipeili muurin päällä, liukastui ja mursi kätensä. Viime vuonna kävi ensimmäistä kertaa pitkään aikaan sellainen, että moottorisahan naru räpsähti yhdellä työntekijällä sormille käynnistyksen aikana murtaen sormen, Jouni Heikkilä kertoo.

Lumilinnan kausi alkoi 21.1. ja

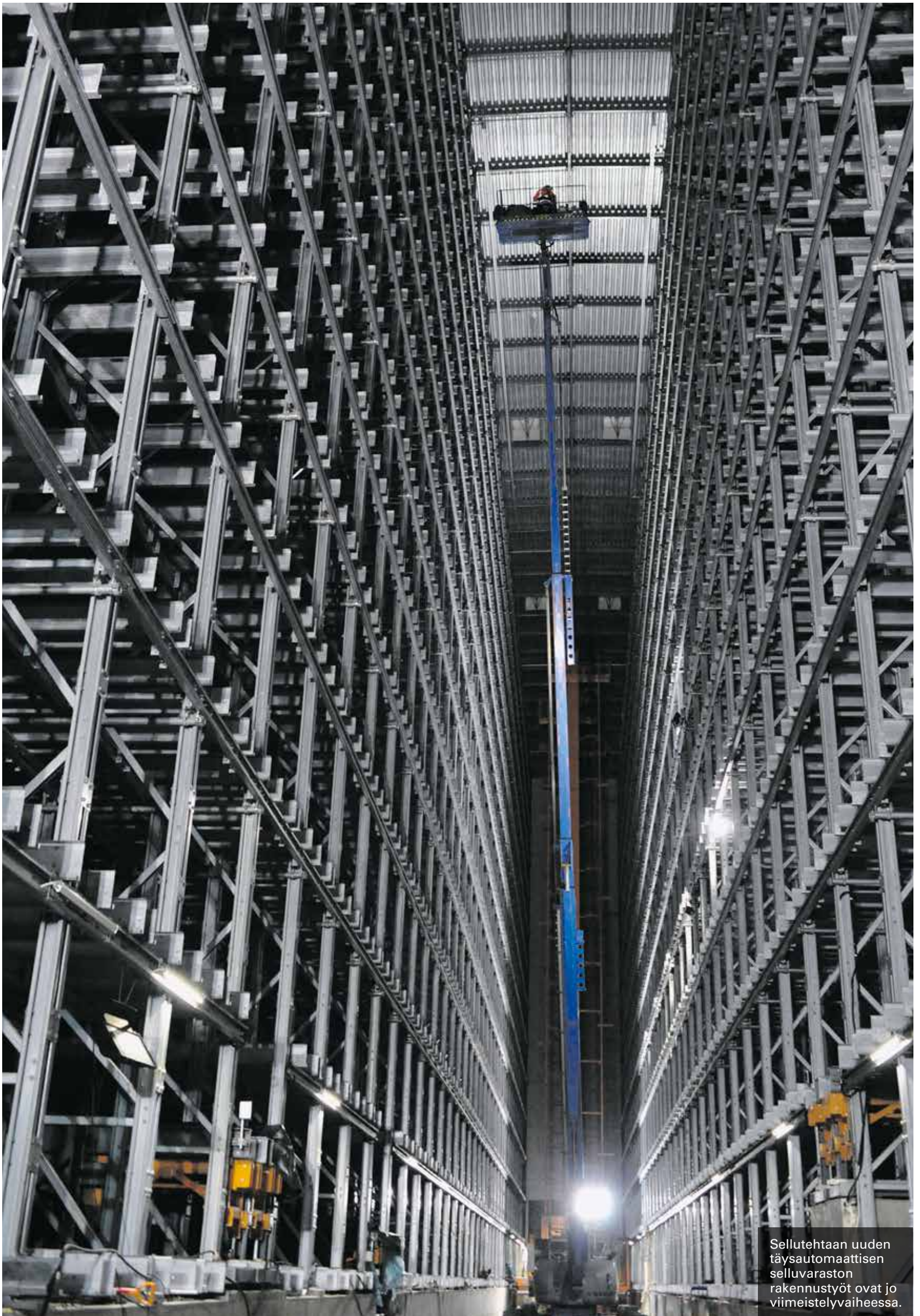
se on auki 9.4. asti. Sen jälkeen linna puretaan; irrotetaan ovet ja karmit, puretaan sähköt ja rikotaan maansiirtokoneilla linnan rakenteet. Sit-

ten lumilohkareet rajataan takaisin mereen. Purkaminen ei ole mikään pikkuhomma, sillä siihen kuluu helpposti 1–2 viikkoa. ■

Päälouuttamusmies Ari Niemelä poseeraa järeimmän moottorisahan kanssa. Laipan pituus on 1,5 metriä ja kahvoineen se on isoa miestä pidempi.

Sellutehtaan uuden täysautomaattisen selluvaraston rakennustyöt ovat jo viimeistelyvaiheessa.

Äänekoskelle rakennetaan vähän isompi sellupata

Metsä Fibren tehdastyömaalla Äänekoskella rakennustyöt ovat vaihtumassa asennushommiin. Pääluottamusmies Ari Harlamow päivystää työmaan loppuun saakka.

Jukka Nissinen

Metsä Fibren tehdastyömaan kokoa voi kuvittaa ruokaloiden avulla. Isoin työmaaruokala pyöräyttää päivässä 1 000–1 200 annosta, tehtaan omassa ruokalassa valmistuu 500–700 aterialla. Työmaan porttien ulkopuolella on vielä kartonkitehtaan ruokala, jossa on myös mahdollista lounastaa. Sellutehtaan oma tuotanto pyörii 170 työntekijän voimin kolmessa vuorossa.

Pääluottamusmies **Ari Harlamow** lounastaa varsinaisen ruokataukoajan ulkopuolella.

– Ruoka- ja kahvitauot ovat niitä hetkiä, kun kyselijöitä tulee tänne tai heidät löytää helpoiten, Harlamow kertoo.

Samalla lailla työntekijöiden kanssa pääsee paremmin keskustelemaan kello 18 jälkeen, kun aliurakoitsijoiden työnjohto on lähtenyt majoituspaikkoihinsa. Äänekosken tehdastyömaalla tehdään rakennus- ja asennustöitä kahdessa vuorossa. Ulkomaiset yritykset ja työntekijät painavat pitempää rupeamaa kerrallaan. Pitemmästä päivittäisestä ja viikoittaisesta työajasta järjestäytymättömän työnantajan pitäisi tietenkin maksaa työntekijöilleen lainmukaiset ylityökorvaukset.

– Liikkuva työvoima tuntee jo yllättävän hyvin oikeutensa. Kun täällä ollaan porukassa, jutut saattavat kääntyä siihen, miksi te saat-

te mutta me emme saa lisää, Harlamow toteaa.

Mikäli kirjallisia työ sopimuksia löytyy, Harlamowilla on mahdollisuus puristella työnantajalta asiaankuuluvat palkanlisät. Virolaisten tietämys suomalaisista työehdoista on jo niin hyvää tasoa, että aliurakoitsijat hakevat työvoimaa jo kauempaa EU-maista. Vuokratyövoiman osuus Äänekosken rakennustyömaan rakentajista on merkittävä.

Asentamista telineiltä

Hieman yksinkertaistaen suuren teollisuuskompleksin rakentaminen etenee siten, että ensin töitä tehdään rakennus- ja sähköalan tesseil-

lä. Kun varsinainen rakentaminen loppuu, jatketaan töitä laiteasentajien voimin yleensä Metallin tessillä. Rajankäyntiä on esimerkiksi telineasennuksessa, tehdäänkö telineitä helpottamaan rakentamista vai laiteasentajien työalustaksi.

Telineasennusta tekevät aliurakoitsijat haluaisivat vaihtaa rakennusalan tessistä halvempiin vaihtoehtoihin. Tessin vaihto onnistuu, mikäli rakentaminen on loppunut ja siirrytään laitosasennukseen. Tessin vaihtamisessa on joskus kiilaamisen tuntua.

– Lähdetään 6 metriä maan alta, perustuksia pitäisi vielä tehdä ja telineillä pyörii tusinan verran kir-

Metsä Fibren biotuotetehtaan rakennustyömaalle on perehdytetty jo yli 10 000 työntekijää.

vesmiehiä. Miten se voisi olla pelti- ja eristysalan mukaista työtä, Harlamow kysyy.

Tilanne muuttuu, kun peltiputket valmistetaan muualla ja tuodaan työmaalle vain paikalleen asentamista varten.

Harlamowille on ollut etua siitä, että hän on ollut mestalla ensimmäisestä lapionpistosta lähtien. Aliurakointiketjujen hahmottaminen on nyt helpompaa, kun on nähnyt kudelman syntyminen alusta saakka.

– Kun pääurakoitsija tulee tänne ja työ etenee, näkee heidän alihankkijansa. Siinä kokonaisuudessa pysyy yhdistämään, mitä työtä mikään alihankkija tekee. Noudatettava työehtosopimus selviää siitä, missä vaiheessa alihankkija tulee kohteeseen.

A1-statusen perusteet välillä hukassa

Harlamowin mielestä lähetettyjen ulkomaalaisten työntekijöiden val-

vonta on vähäistä. Ongelmat alkavat jo työntekijöiden lähtömaassa, joka myöntää työeläke- ja vakuutusmaksuihin liittyvät A1-todistukset. Lähtömaassa ei välttämättä tarkisteta, onko yrityksellä ollut aikaisempaa liiketoimintaa ja onko työntekijä ollut ennen ulkomaankomennusta yrityksen palveluksessa.

– Suomalaiset viranomaiset luottavat liikaa yrityksen lähtömaan myöntämään A1-statusiin. Äänekoskelle on tullut muutama kuukausi aikaisemmin perustettuja vuokratyöfirmoja, joiden työntekijöillä ei voi olla vielä A1-statusin edellyttämää pitkää työsuhdetta, Harlamow toteaa.

Harlamowin omaa edunvalvontatyötä hankaloittavat erityisesti suulliset sopimukset. Sopimiselle ei yleensä löydy todistajaa.

– Kun jälkikäteen ruvetaan riitelemään, silloin on vastakkain sana vastaan sana. Hyvin usein jou-

dutaan toteamaan, että asialle ei voi tehdä mitään. Samaan aikaan pitäisi saada työntekijöiden luottamus, että järjestelmä toimii, Harlamow on harmissaan hankalasta välikädestä.

Kahdet työmarkkinat, vielä

Suomalaisten ammattinimikkeistöjen, työnkuvausten ja tes-termien kääntäminen ulkomaisten työntekijöiden ymmärtämään muotoon on vaatinut melkoista käytännön kieliharjoittelua.

Kielimuurin hankalammalla puolella ovat esimerkiksi tšekit ja bulgaarialaiset.

– Puolalaisten, liettualaisten ja virolaisten kanssa ei yleensä tule kieliongelmiä. Asiallinen keskustelu onnistuu, vaikka he eivät tietäkään vastausta.

Joskus keskustelun äänentaso saattaa nousta, sillä luottamusmiehen oikeutta kysyä työsuhteeseen liittyviä asioita ei ymmärretä. Ulko-

maiset työntekijät voivat myös suojata omaa selustaansa kutsumalla oman työnjohtajansa paikalle.

Harlamowille on ehtinyt kertyä 12 vuotta erilaisilla luottamusmiehesteillä. Äänekosken rakennustyömaa on siitä harvinainen, että Harlamowin työrupeama voi venyä 2 vuoden mittaiseksi samassa osoitteessa. Pääluottamustoimi päättyy vasta tehtaan valmistuttua.

Harlamowin työhuoneen ilmoitustaululla on iso maakuntalehden artikkeli, joka on otsikoitu: ”Villien yritysten sopimuskielto poistetaan”. Se on varmasti järjestäytymättömien rakennusliikkeiden toivelistalla, mutta sitä porttia ei vielä ole aukaistu

– Se on fakta, että meillä on kahdet työmarkkinat. Sen jälkeen meillä on yhdet työmarkkinat, kun tuo toteutuu, Harlamow muistuttaa. ■

Hyvän työmaan perusteet ovat Ari Harlamowin mielestä ihmisten kunnioittaminen ja yhdenvertaisena pitäminen. – Ettei ihmisiä pidettäisi vain tulonlähteenä.

< Telineasennusta tehdään joko rakennusalan tai Metallin tessillä. Tes-tulkinnan ratkaisee se, keitä telineelle nousee työskentelemään.

Metsä Fibren biotuotetehdas

Metsä Groupiin kuuluva Metsä Fibre rakentaa uudenlaista biotuotetehdasta Äänekoskelle. Sellun lisäksi laitos tuottaa muun muassa mäntyöljyä, tärpähtiä, biokomposiittia, biokaasua ja rikkihappoa.

Biotuotelaite on Suomen metsäteollisuus historian suurin investointi, arvoltaan 1,2 miljardia euroa. Biotuotetehtaan selluntuotanto kasvaa 1,3 miljoonaan tonniin aikaisemmasta puolesta miljoonasta tonnista vuodessa.

Biotuotetehtaan pitäisi olla valmis loppusyksyyn mennessä. Rakennusprojekti työllistää yli 6 000 henkilötyövuotta.

AVI vahtii syrjintää

Yhdenvertaisuuslakia rikkovasta syrjinnästä ilmoitetaan aiempaa useammin viranomaisille.

Johanna Hellsten

Yhdenvertaisuuslakia työelämässä valvovat Suomessa aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueet. Valvontaa tehdään sekä Aviin tulleiden soittojen pohjalta että viranomaisaloitteesta työsuojelutarkastuksien yhteydessä. Etelä-Suomen Avi kerää tilastoa asiakasaloitteisesta yhdenvertaisuuslain valvonnasta.

Vuonna 2015 Etelä-Suomen Aviin tuli 288 yhteydenottoa liittyen syrjintään työelämässä. Näistä varsinaisesti vireille tuli 137 tapausta, joista 40 ei antanut aihetta valvontaan. Yhteydenottojen perusteella tehtiin 101 tarkastusta, joista 33:ssa työntajalle annettiin toimintaohje tilanteen korjaamiseksi. 20 tapauksesta tehtiin ilmoitus poliisille epäilystä työsyryntärikkoksesta.

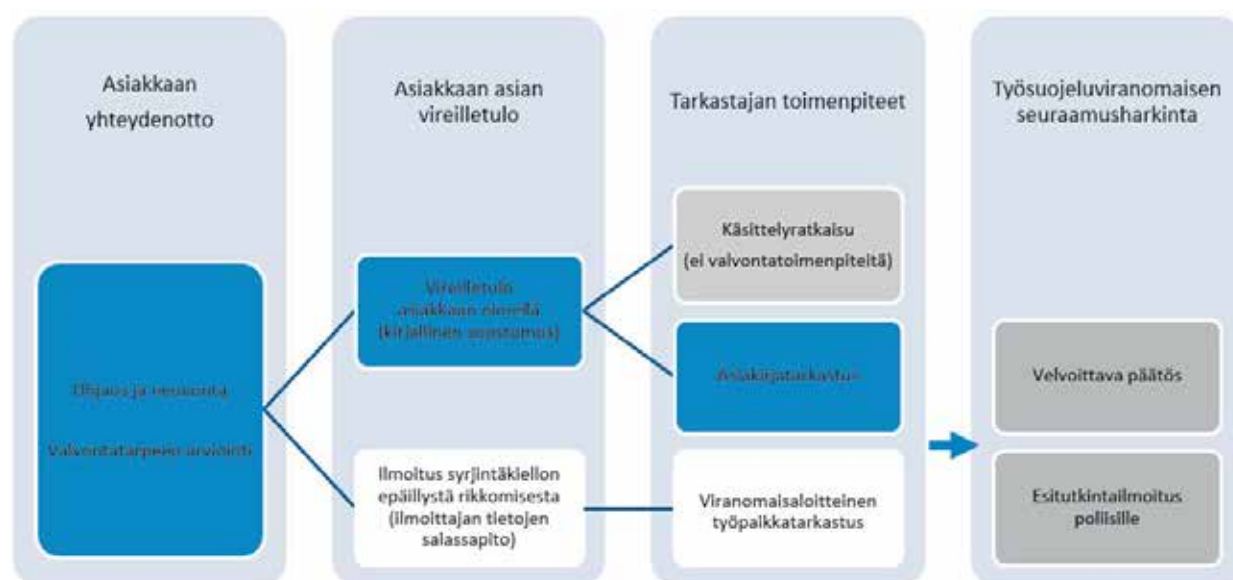
– Osassa soittoja kaivataan vain neuvoja tai soittaja ei halua tehdä omalla nimellään ilmoitusta työsyryntästä. Osa ilmoituksista puutoaa pois, kun niitä katsotaan tarkemmin ja voidaan suoraan todeta, ettei kyse ole työsyryntästä, Etelä-Suomen Avin työsuojelun vastuualueen ylitarkastaja **Jenny Rintala** toteaa. Rintala on erikoistunut työsyryntäkysymyksiin.

Mitä syrjintä on?

Yhdenvertaisuuslaissa on lista asioista, joiden perusteella työntekijää ei saa syrjiä. Kiellettyjä syrjintäperusteita ovat ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet, terveydentila, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy.

– Tasa-arvoasiat, kuten syrjintä sukupuolen, raskauden tai vanhemmuuden perusteella eivät kuulu yhdenvertaisuuslain piiriin, eikä Avi valvo niitä. Niistä vastaa tasa-arvovaltuutettu. Avi tosin tekee niissäkin lopullisen rikosilmoituksen poliisille, Rintala selvittää.

Monesti syrjintään liittyvät tapaukset ovat mutkikkaita ja Avissa näitä asioita hoitavat tarkastajat on koulutettu erikseen, sillä tilanteet

Kuvio. Miten syrjinnän kokemukseen liittyvät yhteydenotot etenevät työsuojeluviranomaisessa.

kaipaavat tulkintaosaamista. Etelä-Suomessa syrjintäasioita hoitaa noin 10 tarkastajan tiimi.

Rintalan mukaan moni työntekijä ei ymmärrä, että syrjinnällä ei tarkoiteta pelkästään välitöntä syrjintää. Yhdenvertaisuuslaissa on esimerkiksi kielletty myös tietynlainen häirintä.

– Tällä tarkoitetaan ihmisarvoa loukkaavaa käyttäytymistä työpaikalla. Esimerkiksi haukkumista, joka liittyy johonkin kiellettyistä syrjintäperusteista; esimerkiksi rasistiset tai homovitsit. Se voi tulla työntekijälle yllätyksenä, että jos hän saa tiedon tällaisesta käytöksestä, hänen on puututtava siihen, Rintala kertoo.

Myös syrjintätapaukset muun henkilöön liittyvän syyn perusteella ovat monimutkainen kenttä. Joku on saattanut ottaa työpaikalla esiin työpaikan epäkohtia ja arvostellut johtoa. Tämän jälkeen häneen on suhtauduttu työpaikalla eri tavalla, hänen työtehtäviään on muutettu tai hän on valikoitunut ensimmäisenä lomautettavien joukkoon.

– Myös tällöin on kyse syrjinnästä.

Terveydentila on yleisin syrjintäperuste

Avin raportin mukaan ylivoimaisesti suurin osa syrjintätapauksista liittyy työntekijän terveydentilaan. Etelä-Suomessa yhteydenotoista peräti 117 kappaletta koski tätä syrjintäperustetta.

– Tässä yhteydessä hyvin tyyppillistä on koeaikapurku. Työntekijä

on ollut sairaana koeajalla tai hänelle on sattunut sairaslomaan johtava työtaturma. Työntekijä on päättänyt työsuhteen koeaikana kertomatta purun perusteita. Tällöin työntekijä voi ajatella sen johtuvan sairaslomasta, Rintala sanoo.

Rintalan mukaan työntekijällä on koeaikapurussakin oikeus tulla kuulluksi päättämisperusteista.

– Taustalla on väärä käsitys siitä, että mitään purkuperusteita ei pitäisi kertoa työntekijälle. Jopa jotkut työnantajaliitot ovat ohjeistaneet jäsenyrityksiään näin. Kertomalla todelliset purkuperusteet, voitaisiin ehkäistä monta syrjintäkokemusta.

Positiivisen kautta

Vuoden 2015 alusta voimaan tulleen uudistuneen yhdenvertaisuuslain osana on, että vähintään 30 henkeä työllistävillä yrityksillä pitää olla tehtynä yhdenvertaisuussuunnitelma. Aikaa suunnitelmien laatimiseen annettiin tämän vuoden tammi-kuun alkuun saakka.

– Luulen, että niissä otetaan vasta ensi askeleita. Julkisella puolella asiat ovat hyvin, mutta on mielenkiintoista nähdä, miten se on tehtynä yksityisellä sektorilla, Rintala sanoo.

Aviin on tullut aiheesta paljon yhteydenottoja ja kyselyitä yrityksiltä.

– Voi olla, että ne yritykset, joilla nämä asiat hoidetaan muutenkin hyvin, ovat olleet soittajien joukossa, hän arvelee.

Rintala muistuttaa, että yhdenvertaisuuden edistäminen koskee

kokoon katsomatta ihan kaikkia työpaikkoja. Hänen havaintojensa mukaan yrityksissä ei oikein aina ymmärretä, mistä yhdenvertaisuuden edistämisessä on kyse.

– Työpaikalla saatetaan ajatella, että eihän meillä ketään syrjintää, joten edistämistoimenpiteitä ei tarvitse tehdä. Mutta se, että kukaan ei puhu syrjinnästä, ei tarkoita, ettei olisi tarvetta edistää yhdenvertaisuutta. Kaikkien työntekijien tulee arvioida, miten yhdenvertaisuus toteutuu työpaikalla. Pitää muun muassa selvittää yrityksen rekrytointi- ja palkitsemiskäytäntöjä, Rintala sanoo.

Lisäksi tulee arvioida yhdenvertaisuuden toteutuminen laajemminkin; samanlainen kohtelu ei välttämättä tarkoita yhdenvertaista kohtelua kaikille, koska ihmisillä on erilaiset lähtökohdat ja edellytykset.

Edistämistoimenpiteissä on usein kysymys pienistä asioista. Rintala antaa esimerkkinä mahdollisuudet harjoittaa uskontoaan, ikääntyviä varten tehtävät erityisjärjestelyt työaikoihin aina yksinkertaisuudessaan työntekijöille annettaviin joululahjoihin. Ihan kaikki eivät ilahdu työntekijän lahjoittamista joulukinkusta.

– Itse asiassa monella työpaikalla tehdään jo nyt paljon sellaista, jota ei edes tajuta yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Esimerkiksi työntekijöiden työkykyä tukeva toiminta on myös yhdenvertaisuuden edistämistä. Nyt olisi hyvä kouluttaa työpaikoilla ihmisiä yhdenvertaisuusasioista. ■

Syrjinnästä napsahtaa sakkoa ja korvauksia

Rakennusliiton juristit hoitavat myös yhdenvertaisuuslain rikkomiseen liittyviä tapauksia.

Teksti: Johanna Hellsten
Kuvat: Holle Holopainen

Rakennusliittoon tuodaan yllättävän vähän juttuja, jotka olisivat puhtaasti yhdenvertaisuuslain rikkomiseen liittyviä työrikkosjuttuja. Liiton juristi **Katja Syrjänen** muistelee, että sen 7 vuoden aikana, jonka hän on työskennellyt liitossa, on hän saanut hoitaakseen vain 3 työsyryntärikkosjuttua.

– Useammin kyseessä on työsuhteen perusteeton päättäminen

syryivällä perusteella ja siihen liittyvien korvausten hakeminen riitajuttuna. Tällaisen riitajutun yhteydessä haetaan myös yhdenvertaisuuslain mukaista hyvitystä. Työsuhteen päättämissyynä on voinut olla esimerkiksi terveydentila. Kaikki eivät välttämättä tiedä, että me autamme jäseniä rikosjutuissakin, Syrjänen arvelee.

Syrjintäjuttuja riittää rakennusalalla ja sairauksiin ja tapaturmiin liittyvät yhteydenotot syrjintätapauksissa ovat Uudenmaan Avissakin yleisimpiä.

– Meidän olisi hyvä päästä mukaan rikosprosessiin jo alusta asti. Silloin me voimme vielä vaikuttaa tutkintaan pyytämällä esitutkinnassa lisätutkintaa, seuraamalla tutkinnan etenemistä ja tarvittaessa patistelemallakin erityisesti poliisia. Perusmuotoisen työsyryntärikoksen vanhenemisaika on pääsääntöisesti 2 vuotta ja tiedämme tapauksia, jotka ovat päässeet happanemaan poliisiin pöydälle, Syrjänen sanoo.

Syrjänen pitää tärkeänä sitä, että syrjintäjutut etenevät oikeuteen asti.

– Korvaustasot eivät ehkä päättää huimaa, mutta myös henkinen puoli on tärkeä; On huojentavaa, kun ul-

kopuolinen taho toteaa, että työnantaja ei voi toimia näin. Että oikeus toteutuu. Ja me olemme jäsenen tukena ja auttamassa. Käymme käytännön asiat jäsenen kanssa rauhassa läpi, hänen ei tarvitse yksin ja ummikkona mennä oikeudenkäyntiin.

Lähiaikoina rakennusalan työnantajalle on tullut 2 tuomiota rikossa rangaistavaksi säädetystä työsyrynnästä. Toisessa tapauksessa kyse oli muun muassa työsuhteen päättämisestä sekä terveyteen että ammatilliseen toimintaan liittyvistä syistä. Toisessakin tapauksessa kyse oli ammatillisesta toiminnasta eli siitä, että liittoon kuuluminen ja yhteydenotto liittoon palkkaepäselvyyksissä johti lomautukseen. Molemmista tapauksissa työntekijäpuoli voitti jutun.

Uhkaus, pahoinpitely ja työsyryntä

Ensimmäisessä jutussa Rakennusliiton jäsen oli ollut jonkin aikaa työssä pienessä rakennusurakointiyrityksessä Pohjois-Suomessa. Jäsen sairastui hengitystieinfektioon, jonka seurauksena hän oli sairaalomalla 3 viikkoa. Parannuttuaan hän ehti olla töissä noin kuukauden ajan, kunnes hän sai sydäninfarktin joutuen kuu-

kauden sairaalomalalle. Ja siitä kaikki käynnistyi.

Jäsen palasi kuukauden jälkeen töihin ajaen kotoaan Kuusamosta 160 kilometrin päähän työkohteeseen Kemijärvelle. Työnantaja oli järjestänyt pitkänmatkalisille vuokramajoituksen työmaan lähelle. Kun jäsen saapui majoitukseen, ilmoitti työnantaja, että jäsenen pitää poistua vuokramajoituksesta. Työnantaja myös ilmoitti, että hän ei aio maksaa jäsenelle sairausajan palkkaa, koska jäsen oli sairauslomallaan käynyt puolukassa ja myynyt puolukoita torilla. Työnantaja oli myös sanonut jäsenelle, että tämä saa jatkaa töissä, mikäli hän ei ota yhteyttä Rakennusliittoon.

Jäsen otti yhteyttä Rakennusliittoon. Tämä ärsytti työnantajaa niin paljon, että hän oli alkanut tönä ja uhkailla työntekijää, joka sai tilanteen jälkeen sydänoireita ja kuukauden sairaaloman. Ensimmäisenä työpäivänä sairaaloman jälkeen työnantaja kysyi jäseneltä, ”Mitä sä

täällä teet, mene helvettiin” ja talutti jäsenen niskasta ulos työmaalta. Tämä katsottiin oikeudessa työnantajan suorittamaksi työsuhteen purkamiseksi. Väkivallan käyttämistä työnantaja sai tuomion lievistä pahoinpitelystä. Tuomio on lainvoimainen.

Oikeus uskoi jäsentä ja toimitsijaa

Työnantaja maksoi sairastajan palkan sekä irtisanomisajan palkan Rakennusliiton aluetoimitsijan vaatimuksesta. Työnantaja myös antoi työntekijälle työtodistuksen, jossa kerrottiin työsuhteen päättyneen työntekijästä johtuneesta syystä.

Juttu tuli Rakennusliiton keskus-toimistoon riitajuttuna työsuhteen perusteettoman päättämisen vuoksi. Riita-jutun hoitamisen yhteydessä Syrjänen katsoi tarpeelliseksi tehdä myös poliisille tutkintapyynnön

työsyrynnästä sekä laittomasta uhkausesta, sillä työnantajan toiminta oli poikkeuksellisen törkeää. Lisäksi Syrjänen nosti riita-asiassa kanteen työnantajaa vastaan. Kanteessa vaadittiin korvauksena työsuhteen perusteettomasta päättämisestä 10 kuukauden palkkaa sekä 10 000 euroa yhdenvertaisuuslain rikkomisesta.

Työnantaja ei vaivautunut edes vastaamaan riitajutun haastehakemuksen, jolloin tapauksessa annettiin yksipuolinen tuomio; 10 kuukauden palkka, yhdenvertaisuuslain mukaista hyvitystä 10 000 euroa sekä oikeudenkäyntikulut työnantajan maksettavaksi. Työnantaja oli tässä vaiheessa hakeutunut konkurssiin ja saatavista on tehty palkkaturvahakemus.

Tämän jälkeen käsittelyssä oli vielä rikosprosessi. Syrjänen vaati jäsenelle korvauksia laittomasta uhkausesta 800 euroa ja työsyrynnästä 2000 euroa. Työnantaja tuomittiin 40 päiväsakon sakkorangaistukseen, maksamaan jäsenelle 400 euroa laittomasta uhkausesta ja 1 000 euroa työsyrynnästä. Jäsenelle tuomittuja korvauksia haetaan Valtio-konttorista työnantajan edustajan maksukyvyttömyyden vuoksi.

– Työnantaja edusti itse itseään oikeudessa ja puhui itsensä pussiin monta kertaa. Tuomioon on monessa kohtaa kirjattu faktana asioita, joita liiton toimitsija todistajana sanoi. Toimitsijan kertomus jäsenen yhteydenotoista Rakennusliittoon oli tärkeä todiste oikeudenkäynnissä. Se kertoo siitä, minkälaisessa avainasemassa toimitsijat ovat prosessin alusta loppuun. On siis tärkeää olla yhteydessä liittoon kaikissa epäselvissä tapauksissa, Syrjänen muistuttaa.

Oikeus siis katsoi **työnantajan ilman painavaa ja hyväksyttävää syytä asettaneen liiton jäsenen epäedulliseen asemaan tämän terveydentilan, ammatillisen toiminnan sekä siihen rinnastettavan toiminnan perusteella**. Tuomio on lainvoimainen.

Yhteydenotto liittoon poiki lomautuksen

Toisessa jutussa 3 virolaisella työntekijällä oli epäselvyyksiä palkka-saatavissa. Yksi heistä oli Rakennusliiton jäsen. Kun neuvotteluis-ta työnantajan kanssa ei tullut mitään, ilmoittivat työntekijät menevänsä liittoon hakemaan apua. Tästä seurasi lähes välittömästi se, että he joutuivat lomautetuiksi. Muita yrityksen työntekijöitä ei lomautettu.

Rakennusliiton aluetoimitsija teki asiasta Aviin ilmoituksen. Avin tarkastaja katsoi ilmoituksen olevan aiheellinen ja teki syyttäjälle tutkintapyynnön työsyrynnästä.

Oikeudessa työnantaja väitti lomautusten johtuvan töiden vähene-misestä. Kohteen töissä oltiin kuitenkin aikataulusta jäljessä ja ennen

lomautuksia siellä oli tehty ylitöitäkin. Oikeus katsoi, etteivät yrityksen työt olleet siinä määrin vähentyneet, että 3 työntekijän lomauttaminen olisi ollut tarpeen. Työnantaja kun oli vielä ottanut työmaalle aliurakoitsijan tekemään loppuun työt, jotka työntekijät muuten olisivat tehneet.

Käräjäoikeuden mukaan jäi näyttämättä, että työnantajan esittämät syyt olisivat olleet todellisia lomautusperusteita. Oikeuden mukaan lomautusten todellinen syy oli ollut yhteydenotto Rakennusliittoon, mihin asianomistajilla tilanteessa oli ollut oikeus työsuhteesta johtuvien etujensa valvomiseksi. Lomautus kohdistui vain niihin 3 työntekijään, jotka olivat olleet yhteydessä Rakennusliittoon.

Mitään muuta selittävää teki-jää lomauttamiselle ei jäänyt kuin yhdenvertaisuuslaissa kielletty syrjintä.

Oikeus katsoi **työnantajan ilman painavaa ja hyväksyttävää syytä asettaneen asianomistajat palvelussuhteen aikana epäedulliseen asemaan heidän am-**

matillisen sekä siihen rinnastettavan toimintansa perusteella lomauttamalla heidät ja siten syyllistyneen työsyrynnänsä.

Työnantaja sai 40 päiväsakkoa ja hän joutui maksamaan kolmelle työntekijälle jokaiselle 1 200 euroa. Lisäksi työnantajan korvattaviksi tulivat oikeudenkäyntikulut. Tuomio on lainvoimainen. ■

Mineraalivilla käy hyvin eristeeksi, mutta se vaatii kunnan tuulensuojan.

TTY:n professori Juha Vinha:

Liika eristäminen voi johtaa kosteusongelmiin

Talonrakennuksessa lisääntyvät paineet kohti nollaenergiataloja.

Esa Tuominen

Mutta kysymysten kysymys on, miten nollaenergiatavoite saavutetaan: eristystä lisäämällä vai muilla ratkaisuilla.

– EU:n tavoitteena on päästä lähes nollaenergiataloihin. Jokainen valtio voi itse päättää keinoista, mutta siihen suuntaan olisi mentävä, sanoo Tampereen teknillisen

yliopiston (TTY) rakennusfysiikan professori **Juha Vinha**.

– Mutta ei rakennusteknisillä ratkaisuilla päästä lähelle nollaa. Kyllä siinä tarvitaan lisäksi talotekniikkaa, kuten maalämpöä ja lämmön talteenottoa ilmanvaihdosta sekä rakennuksen omaa energiantuotantoa kuten aurinkopaneeleita. Suomen ilmastossa tarvitaan lähes aina myös ulkopuolelta ostettua energiaa.

Nollaenergiataloja ei Vinhan mielestä Suomessa kannata rakentaa, koska se tulee aivan liian kalliiksi. Sen sijaan lähes nollaenergiarakennuksia voidaan tehdä siitä riip-

puen, kuinka suuri energiankulutus niissä hyväksytään.

Professori Vinha on viime aikoina varoitellut eristämistä ulkovaippaa liikaa, koska se voi johtaa kosteusvaurioihin. Sen sijaan Teknologian tutkimuskeskus VTT on ollut myönteisempi ulkovaipan lisäeristämiseksi.

Tutkimuslaitosten "sota"

TTY:n ja VTT:n tutkijat ovat viime vuosina käyneet julkisuudessa aika ajoin kirpeääkin keskustelua siitä, miten ja kuinka paljon rakentamisen energiatehokkuutta olisi kiris-

tettävä. Ensimmäisen kerran tutkimuslaitokset olivat napit vastakkain jo vuonna 2008. Ympäristöministeriö tilasi VTT:ltä uuden tutkimuksen sen jälkeen, kun TTY oli varoitellut lisäeristämisen lisäävän kosteusriskejä.

– Suosittelimme tuolloin maksimissaan 20 prosentin kiristystä silloisiin (lämmön läpäisykykyä mitaaviin) U-arvoihin. Ympäristöministeriö oli, eurooppalaisten trendien mukaisesti, linjannut kiristystarpeen 40 prosenttiin. Lopulta U-arvoja kiristettiin 30 prosenttia, professori Juha Vinha kertoo.

VTT: Huomio myös talon huoltoon

Teknologian tutkimuskeskuksessa ollaan sitä mieltä, että hyvin eristetty rakennus toimii moitteettomasti, kunhan se suunnitellaan, rakennetaan ja huolletaan oikein ja huolellisesti. Tämä koskee kaikkia rakennuksia.

– Tällöin on estettävä materiaalien ja rakenteiden kastuminen rakentamisen aikana. Samaten rakennuksen ylläpidossa on noudatettava huolellisuutta, sanoo professori **Miimu Airaksinen** VTT:stä.

VTT korostaa, että energiatehokkuuden kannalta rakennusta on katseltava kokonaisuutena. Pelkkä lämmöneristeen määrä ei ole tällöin yksinään ratkaiseva tekijä.

– Viimeisten määräyskierron aikana ei lämmöneristeen määriä ole lisätty. Lämmöneristäminen on Suomessa jo nyt hyvällä tasolla eikä sitä olla kiristämässä.

Nyt U-arvojen kiristäminen on esillä jälleen. Ja taas TTY ja VTT ovat eri linjoilla. TTY varoittaa lisäeristämisen kosteusriskeistä, kun taas VTT:n mielestä lämmöneristämistason vaikutus rakenteen ulkopinnan kuivumispotentiaaliin on vain marginaalinen.

Eduskunnan ympäristövaliokunta asettui VTT:n näkemyksen kannalle. Vain yksi arkkitehtitaustainen kansanedustaja oli eri mieltä ja varoitteli vastalauseessaan U-arvojen tiukentamisen lisäävän kosteusriskiä.

Vinha on hämmästynyt asian käsittelytavasta:

– Kun meidän tutkimusraporttimme tulokset eivät ilmeisesti miellyttäneet uusien määräysten valmistelijoita, tilattiin uusi selvitys VTT:ltä. Se esiteltiin eduskunnan valiokunnalle niin myöhäisessä vaiheessa, että meillä ei enää ollut mahdollisuutta kommentoida sitä.

Eristysten lisäämisessä oltava tarkkana

Juha Vinha kulkee tottunein askelein TTY:n rakennustekniikan laboratoriossa ja pysähtyy solumuovieristekasan äärelle. Hän nappaa muuttaman solumuovieristelevyn käteensä ja lausuu:

– Kun käytetään solumuovia eristeenä, ei tarvita erityistä tuulensuojaa.

Sitten Vinha jatkaa mineraalivil-lapaalien luo:

– Mutta jos käytetään avohuokoista eristettä, kuten mineraalivil-laa tai puukuitueristettä, tuulensuoja on tarpeen. Jos se on ohut, voi kosteustaso sen sisäpuolella nousta haitallisen korkeaksi. Tämä johtuu siitä, että lämmöneristeen lisääminen viilentää tuulensuojan sisäpintaa, mikä lisää kosteusriskejä.

– Kun käytettiin ohuempia läm-

möneristeitä, rakennuksen sisältä tuleva lämpö piti tuulensuojan sisäpinnan lämpimämpänä ja asiat olivat kunnossa.

Vinha ei tyrmää mineraalivillieristeitä vaan sanoo niiden toimivan, kunhan mineraalivillalla yhdistetään hyvin lämpöä eristävä tuulensuoja.

Ensin määräykset, sitten tutkimukset?

Yksi energiankulutukseen liittyvä epäjohdonmukaisuus mietityttää Juha Vinhaa. Vaikka energiatehokkuutta on parannettu paljon viime vuosikymmenten aikana, ei julkisten rakennusten energiankulutus ole juuri vähentynyt.

– Miksi näin on käynyt, sitä selvitetään. Ehkä parantunut ilmanvaihto on osasyllinen asiaan, mutta se ei kuitenkaan selitä kaikkea. Joka tapauksessa rakennusten lämpöenergian kulutus on selvästi suurempaa kuin sen laskennallisesti kuuluisi olla.

Suomalaistalojen vaipan lämmöneristys on Vinhan mielestä jo maailman kärkeä.

– Kymmenkunta vuotta sitten meillä oli vallalla ajatus, että parempi energiatehokkuus ei sellaisenaan riitä vaan meidän on oltava alalla maailman ykkönen tai jonkinlainen mallimaa muille.

– Kuitenkin energiatehokkuutta olisi katsottava järkiperusteisesti ja muutoksiin on mentävä hallitusti, jotta muutokset olisivat turvallisia. Ei pidä tavoitella maailman kärkipaikkaa hinnalla millä hyvänsä.

Vinhan mielestä taloudellinen järkevyyden alkaa tulla rakennusten eristämässä jo vastaan:

– Jo nyt esimerkiksi puurunkoisessa seinässä käytetään 250 millimetrin paksuista mineraalivillieristystä. Jos määräykseen lisätään nyt ehdotettu vaihtoehtoinen tarkastelutapa, siinä edellytetään 375 millimetrin eristystä. On selvää, et-

tä tällainen eristyksen lisäys ei ole enää taloudellisestikaan perusteltua. Mielenkiintoista kuitenkin on, että VTT:n mukaan tällainenkin muutos olisi vain vähäinen.

Rakennusten energiatehokkuuden määrittelyn marssijärjestys on Vinhan mielestä ollut vääränlainen. On asetettu määräykset ja vasta sitten ryhdytty asiaa tutkimaan tarkoituksena ikään kuin hankkia tutkimustuloksia määräysten tueksi.

– Asiat on ensin tutkittava. Niiden perusteella on annettava ohjeet rakennusten suunnittelijoille ja koulutettava heidät. Vasta tämän jälkeen tehdään johtopäätökset ja tarvittaessa määräysten muutokset.

Vinhan käsityksen mukaan energiatehokkuudesta hyötyvät tahot pyrkivät aktiivisesti vaikuttamaan määräyksiin. Tällaisia tahoja ovat muun muassa lämmöneristeteollisuus ja talotekniikkateollisuus. ■

Solumuovi ei tuota eristeenä ongelmia, vaikka tuulensuojaa ei laitetaakaan, sanoo professori Vinha TTY:stä.

– CLT-elementeistä rakennettavan rivitalon katto tehdään maassa ja nostetaan paikoilleen lohkoina, Kari Heikkinen kertoo. Kattolohko suojaa nyt betonivalua.

Eka keikka Hesassa

Kaikkea on kokeiltava ainakin kerran elämässään, jopa työkeikkaa Kehä-kolmosen sisäpuolella.

Jukka Nissinen

Kirvesmies **Kari Heikkinen** on 38 vuotta kestäneellä rakentamisurallaan ensimmäistä kertaa eteläsuomalaisella työmaalla.

– Onpahan tämäkin tullut koeteltua, ei jää ainakaan harmittamaan, jos ei olisi tullut lähdettyä.

Tällä hetkellä Etelä-Suomessa riittää ammattimiehille töitä. Kuumolaisen työyhteisöliittymä Komulainen & Halosen Malminkartanon työmaalla rakennetaan rivitaloa kuumolaisesta CLT-puelementistä. Saman kadun varteen työyhteisöliittymällä on tarkoitus rakentaa satakunta asuinhuoneistoa.

– Elementit tulevat meille osittain verhoiltuna. Sisäpinnat ovat hiottu valmiiksi ja ne jäävät puupinnalle muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Pari asukasta on halunnut vielä gyprocia.

Työmaalla on 5 kainuulaista rakennusmiestä.

– Minulla on kortteeri Järvenpäässä velimiehen luona. Itse teen nelipäiväistä viikkoa, mutta muut kainuulaiset tekevät viikonloppujakin.

Heikkisen oma rintamamiestalo on Ämmänsaarella, joten viikonloppumatkoihin menee aikaa. Sunnuntaina on puolenpäivän maissa lähdettävä ajelemaan Etelä-Suomeen päin.

– Kun ikää on tullut, kotona on mukava olla muutama päivä. Katson keväällä, viitsikö viikonloppuja tehdä, mutta nyt ainakin tuntuu siltä, että ajelen mieluummin torstai-iltana tai perjantai-aamuna Suomussalmelle. Aamuyöstä, kun lähtee

kello 2 maissa, tie on mukavan hiljainen ajella. Rekkoja tulee vastaan, mutta ohitteliijoita ei ole.

Sääsuojaus haukkuu hintansa

Talvinen kuiva pakkaskeli on hyvä sää CLT-rakentamisen kannalta. Erillistä sääsuojasta ei tarvita, kun taloa kasataan pienenälementeistä. Heikkiselle Malminkartanon rivitalotyömaa on jo toinen CLT-talon pystytysmesta.

– Olin Kajaanissa mittamiehenä, kun Rakennus-Sauma Komulainen kasasi aikaisemmin CLT-taltoa. Silloin en ollut mukana elementiasennuksessa, mutta teimme sinne vesikaton.

Vesikatot tehdään niin Kajaanin kohteessa kuin Malminkartanossakin lohko kerrallaan maan tasossa ja nostetaan paikoilleen

Kajaanissa jouduttiin huonompien kelien takia tekemään töitä pressun alla. Malminkartanossakin on varauduttu sääsuojan pystytykseen tarpeen mukaan.

– Sääsuojaus kannattaa tällaisissa kohteissa. Se on aina halvempaa kuin jälkiremonttien teko.

Urakalta tuntitöille

Heikkinen on tehnyt aikaisemmin paljon urakkaa ja omakotitaloja. Malminkartanon työmaalla työt edistyvät tuntipalkalla.

– Urakatyöt alkavat olla omalta kohdaltani ohi. Viimeinen urakkakohde, 2 kerrostalota NCC:lle, tehtiin 2002–2003. Sen jälkeen olen tehnyt tuntitöitä.

Heikkinen epäilee, että hyvän urakkaporukan kokoaminen saattaisi käydä tänä päivänä jo urakasta. Kainuussa urakantekijät ovat vähentyneet.

Heikkinen muistelee, että hän teki ensimmäisen urakkansa 12-vuotiaana vuonna 1968. Omakotitalon sokkelivalun jäljiltä olleet laudat piti

puhdistella 20 markan urakkakorvausta vastaan.

– Minä selvittelin ne päivässä. Sitä oltiin oikein miestä, kun taloa olin tekemässä, Heikkinen kehaisee.

Työsuojeluvaltuutettuna ja luottamusmiehenä Heikkinen on ehtinyt olla parikymmentä vuotta. Sen päälle on osasto- ja aluejärjestön luottamustehtäviä vino pino.

– Kun täytin 60 vuotta, ajattelin että nuoremmat saavat jatkaa niissä hommissa. ■

Kari Heikkinen on siirtynyt urakkahommista tuntitöihin.

Lakinaiset vastaavat

Rakennusliiton lakinaiset pureutuvat tällä palstalla jäsentemme visaisiin kysymyksiin joka toisessa Rakentajassa. Seuraavan kerran palsta ilmestyy huhtikuussa.

Olen hakenut opintovapaata puoleksi vuodeksi, mutta työnantajani eväsi vapaan puhuen jotain yhdenjaksoisen työsuhteen puutteesta. Onko työnantajalla tähän oikeus?

Opintovapaalain mukaan työntekijällä, jonka päätoiminen palvelussuhde samaan työnantajaan yhdessä tai useammassa jaksossa on kestänyt yhteensä vähintään vuoden, on laissa säädettyin rajoituksin oikeus saada opintovapaata saman työnantajan palveluksessa 5 vuoden aikana yhteensä enintään 2 vuotta. Työntekijällä, jonka päätoiminen palvelussuhde samaan työnantajaan yhdessä tai useammassa jaksossa on kestänyt vähintään 3 kuukautta, on oikeus yhteensä enintään 5 päivää kestävään opintovapaaseen.

Työsuhteen kestolta ei ole edellytetty vähintään vuoden yhdenjaksoisuutta vuoden 1985 lakimuutoksen jälkeen. Samalla opintovapaan käyttäminen tuli myös mahdolliseksi, jos työntekijän palvelussuhde samaan työnantajaan on kestänyt useammassa jaksossa vapaan myöntämiseksi vaaditun ajan.

Opintovapaata voidaan myöntää julkisen valvonnan alaiseen koulutukseen. Oppisopimuskoulutuksessa olevalla ei ole oikeutta opintovapaaseen.

Työnantajalla on lakiin perustuva oikeus siirtää opintovapaan alkamisajankohtaa. Oikeus siirtoon on, jos opintovapaan myöntäminen hakemuksessa tarkoitettuna aikana tuottaisi tuntuvaa haittaa työnantajan toiminnalle. Opintovapaata voi siirtää myös silloin, jos työntekijän edellisestä opintovapaasta on kulunut vähemmän kuin 6 kuukautta eikä opintovapaan aikana ole tarkoitus saattaa päätökseen aikaisemman opintovapaan aikana aloitettua opiskelua tai koulutusta.

Opintovapaata tulee hakea kirjallisesti vähintään 45 kalenteripäivää ennen suunnitellun vapaan alkua, mikäli sen kesto on yli 5 työpäivää ja alle 5 päivän opintovapaata vähintään 15 päivää ennen suunnitellun vapaan alkamista. Tämä hakemus voi olla myös suullinen. Jos opintovapaata haetaan yli 5 työpäiväksi, työnantajan tulee antaa kirjallinen ratkaisu vähintään 15 kalenteripäivää ennen opintojen alkamista. Enintään 5 työpäivän opintovapaata haettaessa työnantajan tulee ilmoittaa ratkaisustaan viimeistään 7 päivää ennen opintojen alkua.

Mikäli työsuhteesi on kestänyt vapaan myöntämiseksi vaaditun ajan, työnantaja ei voi kieltäytyä myöntämästä sinulle hakemaasi opintovapaata.

Mitä tarkoittaa työehtosopimuksen yleissitovuus ja mitä hyötyä siitä on työntekijälle?

Työntekijäliiton ja työnantajaliiton välillä tehdystä työehtosopimuksesta tulee yleissitova, kun alan valtakunnallista sopimusta pidetään edustavana. Edustavuutta ratkaistaessa huomioidaan sopimuksen piiriin kuuluvien määrä alan työntekijöistä, joten kuulumalla liittoon turvaat osaltasi oman alasi työehtosopimuksen yleissitovuuden.

Yleissitovuus tarkoittaa sitä, että työnantajan on noudatettava yleissitovan työehtosopimuksen määräyksiä kyseisellä alalla tehtävään työhön siitä riippumatta, kuuluuko työnantaja työnantajaliittoon vai ei. Työntekijän työehtosopimuksen ehto, joka on heikompi kuin yleissitovan työehtosopimuksen määräys, on suoraan mitätön ja sen sijasta on noudatettava työehtosopimuksen määräystä.

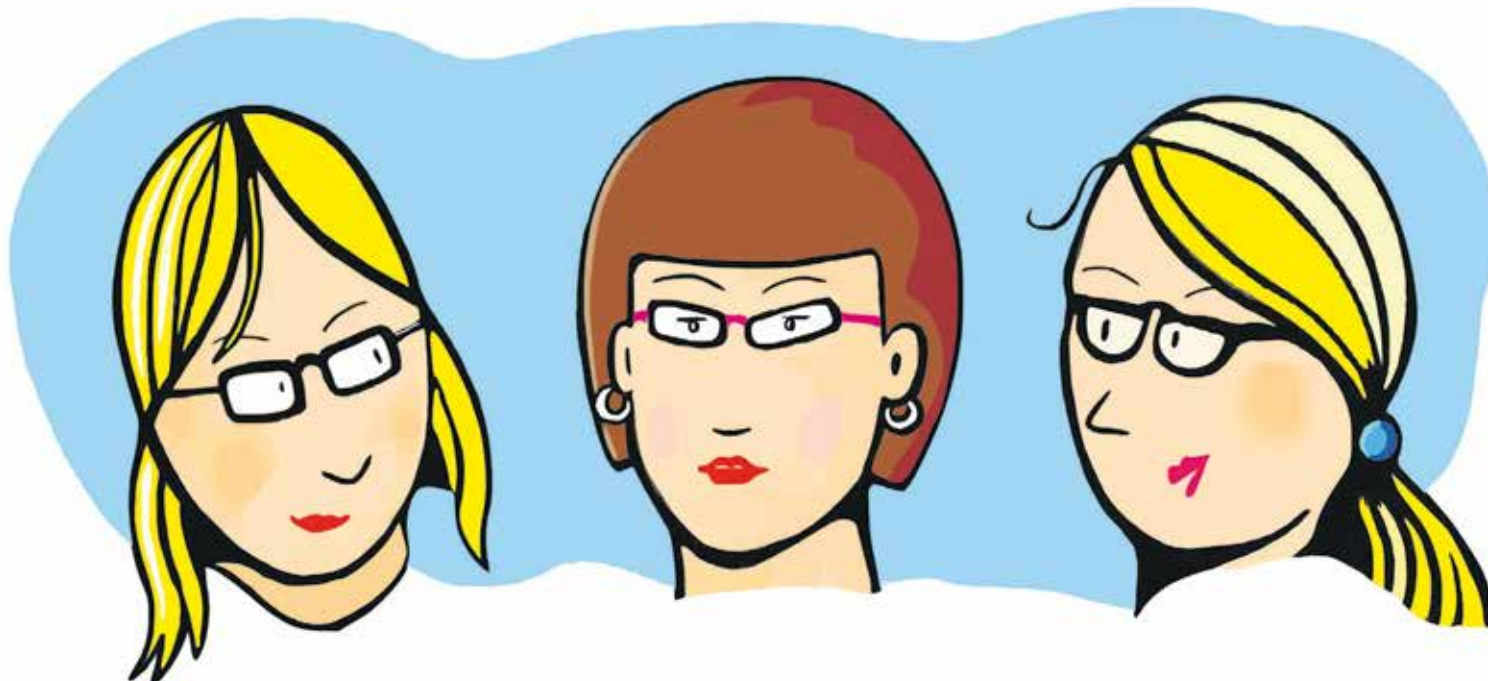
Työehtosopimuksessa on sovittu monista työntekijöille tärkeistä eduista, joista ei ole lailla säädetty lainkaan tai eduista on sovittu lakia yksityiskohtaisemmin. Tällaisia etuja ovat esimerkiksi sairausajan palkanmaksuvelvollisuus sekä erilaiset lisät ja vähimmäispalkka.

Lain mukaan työntekijällä on oikeus sairausajan palkkaan pääsääntöisesti sairastumispäivää seuranneen 9. arkipäivän loppuun. Työehtosopimuksilla sairausajan palkanmaksukautta on pidennetty.

Vähimmäispalkasta laissa on säädetty ainoastaan, että työstä on maksettava työehtosopimuksen puuttuessa tavanomainen ja kohtuullinen palkka. Toisinaan voi käydä niin, työntekijällä ja työnantajalla on kohtuullisuudesta hyvinkin erilainen näkemys. Työehtosopimus asettaa selkeän palkkatason, jonka alle ei saa mennä. Yleissitovan työehtosopimuksen suoja alipalkkausta vastaan on myös Suomeen lyhyeksi aikaa lähetetyillä työntekijöillä.

Ruotsissa ei ole yleissitovuutta lainkaan, minkä vuoksi mahdollisuudet puuttua ulkomailta lähetetyn työntekijän alipalkkaan ja palkkasyrjintään on huomattavasti paremmat Suomen työmarkkinoilla kuin Ruotsissa. ■

Apua, neuvoja ja lisätietoja kaikkiin kysymyksiin saa Rakennusliiton aluetoimistoista.

Yli 100 luottamushenkilöä valtasi Aulangon

Luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen täydennyskurssilla käytiin läpi ajankohtaisia asioita, tutustuttiin liiton väkeen, toisiin luottamushenkilöihin ja vähän pidettiin hauskaakin.

Johanna Hellsten

Hämeenlinnan klassikko, Aulangon kylpylähotelli, isännöi yli 100 rakentajaa helmikuun alussa. Luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen täydennyskurssi jatkaa siitä, mihin peruskurssi jää. Vähän kokeneemmat luottamushenkilöt saavat päivitettyä osaamistaan ja vaihdettua ajatuksia toistensa kanssa.

Uusia uhkia ja mahdollisuuksia

Tilaisuuden avasi Rakennusliiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemi**. Mistään luennosta ei kuitenkaan ollut kyse, vaan Harjuniemi aktivoi ihmiset keskustelemaan ja miettimään, mikä rakennusalalla ja omassa työssä on muuttunut viimeisen 10 vuoden aikana.

– Vaikka sitä toivoisi – varsinkin näin kun ikää tulee – että asiat eivät muuttuisi, niin kyllä ne vain meidän alallamme muuttuvat melkoista vauhtia. Miten työt järjestellään, mitä tapahtuu työympäristössä ja min-käläisiä uusia ongelmia ja toisaalta myönteistä kehitystä tapahtuu? Sitä näissä tilaisuuksissa on hyvä pohtia yhdessä. Tarvitaan yhteistä taktiikkaa, Harjuniemi sanoi.

– Kiire työtehtävissä on lisääntynyt. Aikataulut ovat tiukentuneet entisestään, rakentaminen aloitetaan ennen kuin suunnitelmat ovat valmiit. Vähemmällä väellä tehdään enemmän. Sama kiire koskee rakentamisen kaikkia ammattialoja, luottamusmiehet kertoivat.

Yksimielisyyttä vallitsi siitä, että 10 vuodessa työturvallisuus on selvästi parantunut, samoin työvaatteiden laatu ja saatavuus. Myös työkaluissa on menty muun muassa akkuteknologian myötä eteenpäin.

– Ennen oli melkoinen roikka-show työmaalla. Liiton keskeinen tehtävä on parantaa työympäristöä ja työturvallisuutta. Olen sitä mieltä, että moottorisahojen ja timanttisahojen käyttöä pitäisi edelleen vähentää, Harjuniemi sanoi.

Harjuniemi näytti keskustelun helpottamiseksi Rakennusteollisuus RT:n tutkimusta, jossa oli tarkasteltu, miten paljon rakennusalan yri-

Luottamusmiesten jatkokurssilla ei vain istua pönötetä kuuntelemassa luentoja. Siellä jokainen joutuu itsekin hommiin.

tyksillä on työmailla omaa työvoimaa. Tutkimus koski 46 000 työntekijää, joten aika kattavasta tiedosta on kyse. Luvut näyttävät selvästi, että yritysten oman työvoiman käyttö on vähentynyt selvästi. Aliurakoinnin ja vuokratyön määrä on kasvanut.

– Rakennusliiton organisaation pitää pystyä vastaamaan tähän haasteeseen. On pystyttävä säilyttämään järjestäytymisaste ja yleissitovuus. Silloin – vaikka yritys ei olisi RT:n jäsen – on sen noudatettava samoja pelisääntöjä kuin järjestäytyneiden yritysten, Harjuniemi totesi.

Vuokratyöyrityksissä alkaa olla paljon liiton jäseniä töissä. Isoimmissa on rakennusalan omat luottamusmiehetkin.

– Tuki uudelle ihmiselle siellä työmaalla on tärkein asia. Meitä on täällä paikalla pitkän linjan luottamusmiehiä, jotka tietävät työnantajan vittuilut. Uusia työntekijöitä pitää jaksaa neuvoa ja tukea, Harjuniemelle kerrottiin.

Harjuniemen mukaan nyt tarvitaan uudenlaisia eväitä työmaille.

– Tarvitaan uusi verkostoitunut toimintamalli, kun kaikki pirstaloi-

tuu. Tieto on saatava ulotettua kaikkiin, jotka ovat työmailla, vaikka eivät olisi saman firman miehiä.

Työoikeus kiinnostaa aina

Luottamushenkilöiden kurssit ovat hyvä tilaisuus jakaa tuoretta tietoa työlainsäädännöstä. Rakennusliiton juristi **Päivi Niemi** kertoi tilaisuudessa tuoreista takaisinottovelvollisuuteen ja koeaikaan liittyvistä muutoksista.

Erityisesti väkeä kiinnostivat koeajan osalta koeaikapurun perusteet. Nykyhallitushan pidensi koeaikaa 6 kuukauteen tämän vuoden alusta.

– Usein työntekijälle ei kerrota koeaikapurulle mitään muuta syytä kuin ”koeaika”. Työnantajan pitäisi avata syitä vähän tarkemmin, YIT:n pääluottamusmies **Jari Jääskeläinen** kommentoi.

Päivi Niemen mukaan työntekijää pitäisi aina kuulla koeaikapurussa ja päättämisperusteista pitäisi tehdä myös kirjallinen ilmoitus.

– Hedelmällisintä olisi, että kun luottamusmies saa tietää, että koeaikapurutilanne on käsillä, pyytäisi hän työnantajalta heti selvityk-

sen asiasta. Jos siinä ehtii kuluu parikin kuukautta, asiat ehtivät unohtua. Työnantajalle jää aikaa kehittää kaikenlaisia syitä koeaikapurun taakse, kun ja jos tilanne etenee oikeuteen asti, Niemi sanoo.

Rakennusliitolla on työoikeudesta voittoja epäasiallisista syistä tehdyistä koeaikapurusta.

– Epäasiallisia syitä ovat muun muassa tuotannolliset ja taloudelliset syyt tai sairausloma. Koeaikapurut ovat aika haasteellisia, mutta voittojakin on tullut, Niemi kertoi.

Toinen työlainsäädännön uudistus koskee takaisinottovelvollisuutta tuta-syillä irtisanotuille. Se lyheni 9 kuukaudesta 4 kuukauteen ja jos työsuhte on kestänyt yli 12 vuotta, 6 kuukauteen.

– Rakennusalan tesseissä on vähän erilaisia kirjauksia alasta riippuen. Pääsääntöisesti tämä koskettaa Rakennusliitonkin työehtosopimuksia, sillä useimmissa niistä viitataan takaisinottovelvollisuuden kohdalla työsopimuslakiin. Tuoteteollisuuden tesseissä kuitenkin lukee, että takaisinottovelvollisuus on 9 kuukautta työsuhteen päättymisestä ja se myös pysyy, Niemi muistutti. ■

Jonna Kähköselle on ollut hyötyä kurssien opeista

Jonna Kähkönen oli saapunut kurssille Kontiolahdelta asti. Vuoden verran Itä-Suomen Julkisivumaalaus Oy:n pääluottamusmiehenä toiminut maalari oli tyytyväinen ensimmäiseen kurssipäivään.

– Tämä on vähän erilainen kuin alkeiskurssi. Ihan hyvää ohjelmaa. On vain vähän vaikea valita eri työpajojen välillä. Se, mitä kaipaisi ohjelmaan vielä lisää, olisivat lakiasiat, Kähkönen toteaa.

Kähkönen kävi luottamusmiesten alkeiskurssin Jyväskylässä jo pari vuotta sitten ollessaan vuoden verran vanhempainvapaalla. Hänet oli valittu yrityksen työsuojeluvaltuutetuksi sitä ennen. Muistinvirkistykseksi hän suoritti kurssin vielä uudestaan viime syksynä Kuopiossa.

– Kyllä kurssilla sai uutta tietoa ja tutustui muihin luottamushenkilöihin. Siellä myös selvennettiin, kenelle liitossa voi soittaa, jos tulee jotain, mitä ei tiedä. Tähän oli nyt myös tosi helppo tulla, kun on paljon tuttuja naamoja.

Joensuussa riittää hommia

Maalausfirma, jossa Kähkönen työskentelee, toimii Joensuussa. Yrityksessä on vakituises-

ti töissä kymmenisen henkilöä, kesäaikaan vähän enemmän. Tänä vuonna on palkattu yksi uusikin vakituinen työntekijä. Joensuussakin rakennusalan nousukausi näkyy.

– Joensuussa on ihan vilkasta. Työskentelen itse Lujatalon työmaalla. Joensuun yliopistolla tehdään isoa remonttia. Se alkoi jo syksyllä ja kestää tämän vuoden loppuun. Keväänkorvilla yritykseen pitää varmasti palkata lisääkin väkeä, sillä hommia riittää, Kähkönen arvioi.

Kähkönen kertoo, että liiton kursseilla saaduista opeista on jo ehtinyt olla hyötyäkin.

– Kyllä on saanut käyttää oppeja ja niistä on ollut hyötyä. Pienessä firmassa on vähän kaikenlaista. Ei ole aina helppoa saada asioita läpi, Kähkönen kertoo. ■

Jonna Kähkönen piti luottamusmiesten täydennyskurssin tarjontaa niin monipuolisena, että aihevalintojen tekeminen oli vaikeaa.

Turussa kisataan hyvistä työntekijöistä

Onpa näitäkin veijareita yritetty rekrytoida kilpailijan leipiin, mutta ainakin vielä Jouko Vaulajoki (oik.) ja Petteri Soininen vannovat Kerabitin nimeen.

Kerabit Oy:n Turun työsuojeluvaltuutettu **Jouko Vaulajoki** ja pääluottamusmies **Petteri Soininen** kehuivat kurssipäivien ohjelmaa asialliseksi.

– Keskusteluista kyllä huomasi, että samat asiat vaivaavat ympäri Suomea, eri yrityksissä ja eri ammattialoilla; kiire työmailla paheenee, aikataulut ovat entistä tiukempia ja työnantajat vain kiristävät tah-tia, Vaulajoki totesi.

Soininen piti erityisesti RT:n pääekonomisti **Sami Pakarisen** esitystä valaisevana.

– On kiinnostavaa, miten lehdistö uutisoi alan hirveästä noususta, kun totuus on se, että rakentamisen volyyymi lähenee vasta nyt normaalia tasoa, kuten Sami sanoi. Rakennettujen asuntojen määrä kasvaa, mutta neliömäärät eivät. Media kirjoittaa aiheesta vähän harhaanjohtavasti, Soininen mietti.

Molemmat miehet ovat sitä mieltä, että vaikka ohjelma olisi kurssilla kuinka hyvä, parhaat keskustelut käydään usein vasta neljän jälkeen.

– Vaikka niin sanottu ”työpäivä” olisi jo loppu, se ei tarkoita, etteikö samoista asioista keskusteltaisi kahvikupin tai oluttuopin äärellä. Täällä on väkeä eri puolilta maata, eri firmoista ja eri ammattialoilta. Yhdessä vertaillaan paljon sitä, miten asiat eri firmoissa on hoidettu, miehet toteavat.

Vaulajoki ja Soininen kertovat todella hyödyllisestä keskustelusta

keskiviikkoillalta; Turun seudulla on yli 100 vedeneristäjää, joilla ei ole omaa ammattiosastoa. Homma on nyt käynnistetty, eli uutta ammattiosastoa aletaan perustaa.

Lujaa menee

Turussa – kuten monessa muussakin Suomen kasvukeskuksessa – rakennetaan nyt hyvää vauhtia. Kerabitilla se on näkynyt sitenkin, että väkeä on houkuteltu muualle töihin.

– Meillä on puolen vuoden aikana 4 työntekijää siirtynyt kilpailijan palvelukseen. Heidän tilalleen on todella vaikeaa saada tekijöitä, koska niitä ei yksinkertaisesti ole. Firmaan on tullut pari eläkeläistäkin nyt takaisin töihin auttamaan, Vaulajoki kertoi.

Bitumimiehiä ei kouluteta missään ammattikoulussa, vaan homma opitaan töissä. Ongelma on se, että kun on kiire, ei tuoreita tekijöitä ehditä kunnolla kouluttaa. Kerabitille tuli yksi uusi työntekijä suoraan armeijasta viime kesänä. Häntä opetetaan nyt talon tavoille ja toivotaan, ettei nuori mies lähtisi ihan heti.

– Ongelma kesätyöntekijöiden firmassa pysymisen kanssa on ollut siinä, että aiempina vuosina he ovat olleet ensimmäisiä lomautettavia ja moni on vaihtanut alaa kokonaan, Soininen sanoi.

Tänä vuonna hommia pusketaan läpi talven, eikä lomautuksia ole edessä. ■

Mistä nuoria alalle?

Betonirauhoittajat murehtivat alan ukkoutumista.

Esa Tuominen

Rauhoittajan ammatti ei tunnu kiinnostavan nuoria. Asialle olisi tehtävä jotain.

– Ammattikoulussa raudoitukseen opetusta on vain muutama tunti. Ehkä moni nuori pelkää karuja työoloja, eikä siksi halua hakeutua meidän alallemme.

Näin sanailivat betonirauhoittajat **Markku Rintala** Turusta ja **Petri Hämäläinen** Tampereelta raudoitajien perinteisillä talvipäivillä Tampereella. Molemmilla on pitkä kokemus raudoitustöistä, mutta myös huoli siitä, että nuoria ei näyttäisi olevan tulossa alalle.

– Töitä kyllä olisi. Nyt on sellainen tilanne, että raudoitajan ei tarvitse olla työttömänä, Rintala ja Hämäläinen vakuuttelivat.

Työoloissa kehittämistä

Rakennusliiton eteläisen ja läntisen toiminta-alueen betonirauhoittajat kokoontuivat talvipäivilleen hyvillä mielin: rakentamista on paljon ja raudoitajia kysytään.

– Jossain syrjäseudulla voi olla vaikeaa löytää töitä, mutta jos haluaa vähän matkustaa, ei tarvitse olla työttömänä, tuntui olevan yleinen mielipide.

Markku Rintala ja Petri Hämäläinen ovat molemmat innokkaita ay-miehiä. Rintala on Turun raudoitajien ja sementtimiesten osaston puheenjohtaja ja Hämäläinen johtaa Tampereella osasto kymppin raudoitajajaostoa.

Pohdiskellessaan nuorten vähäistä kiinnostusta raudoitajan ammattiin, aktiivit nostavat esiin työolot.

– Hyvät varusteet meillä jo on,

Markku Rintala ja Petri Hämäläinen ovat huolissaan siitä, että betonirauhoittajan ammatti ei tunnu kiinnostavan nuorisoa.

mutta fyysisistä kuormaa olisi pystyttävä vähentämään ja ergonomia pitäisi saada paremmaksi. Aikataulukin ovat menneet niin kiireisiksi, että ne syövät miestä, Rintala arvioi.

Petri Hämäläinen yrittää tehdä oman osansa nuorten saamiseksi raudoitajan ammattiin:

– Minulla on oppipoikina kaksi veljestä, 25- ja 24-vuotiaat. Toinen on työskennellyt nuohoojana ja toinen autonkuljettajana. Nyt kaverit haluavat oppia raudoitajiksi.

– Veljekset kantoivat hiljattain 6 tonnia rautaa 10 metrin matkan. Seuraavana päivänä he kertoivat, että paikat pikkuisen tärisivät.

Ilman raudoitajia ei rakenneta

Vaikka rakentaminen muuttuu, ei raudoitajien ammattikunta katoa, siitä oltiin Tampereen talvitapaamisessa yhtä mieltä. Rakennebetoni vaatii seurakseen rakenneteräksen. Raudoitaminen kulkee myös suvussa, Tampereella todettiin.

– Minä raudoitin jo kolmannessa sukupolvessa, kertoi Petri Hämäläinen.

– Myös minun äitini oli raudoitaja.

Nainen raudoitajana on Suomessa todellinen harvinaisuus. Talvipäivillä arvioitiin, että maassa saattai-

si olla puolenkymmentä naispuolista raudoitajaa,

Markku Rintala puolestaan ilmoittaa opettaneensa poikaansa raudoitamaan.

– Nyt poika tosin viettää väli-vuotta matkustelemalla ulkomail-la. Saa nähdä, jääkö hän isänsä ammattiin.

Betonirauhoittajan työ ei tunnetusti ole kaikkein kevyimmästä päästä.

– Kun autokolarin jälkeen kirurgi tutki selkäni, hän ihmetteli, että mitä oikein olen tehnyt. Sitten piti kertoa ammatti, mikä selittikin selän kunnon, Hämäläinen naurahti. ■

Ossi Huurinainen on kuntoihme

Vaikka betonirauhoittajan työ on kuluttavaa, kaikki eivät siinä kulu. Yksi tällainen kuntoihme on kesällä 63 vuotta täyttävä lahtelainen **Ossi Huurinainen**.

– Minulla on täynnä 46 vuotta raudoitamista. Kesällä pääsisin eläkkeelle, mutta en ole vielä päättänyt, jääkö. Jos kunto on tällainen, voin vielä jatkaakin, Huurinainen sanailli raudoitajien talvipäivien kahvitauolla.

Kuntonsa salaisuudeksi Huurinainen mainitsi kohtuulliset elintavat.

– Mitään vammaa ei ole tullut. 10 vuotta sitten oli hiukan selkävaivoja, mutta nyt on taas selkäkin ollut kunnossa.

Huurinainen aloitti raudoitamisen heti ko-measti Loviisan atomivoimalatyömaalla.

– Se oli suurin työmaa, missä olen ikinä ollut. Loppuvaiheessa siellä taisi olla peräti 4 500 ukkoa töissä.

Huurinainen on pitänyt näin pitkään töissä ”himo raudoitamiseen”, kuten hän itse muotoilee.

– Ikävin puoli tässä hommassa ovat kenkumaiset sääolot. Esimerkiksi pakkasella ei ole ki-va vääntää rautaa.

Isoin muutos 46 vuodessa on ollut kuvissa.

– Silloin alussa kuvat piirrettiin käsin. Nyt ne tehdään tietokoneella. ■

Ossi Huurinaisella on mittarissa 46 vuotta raudoitajana. Nyt hän miettii, jäisikö kesällä 63-vuotiaana eläkkeelle vai jatkaisiko vielä.

Putkimies Aku Leskinen Hatsalan koulun työmaalla Kuopiossa.

Työn ohessa lisäoppia

Putkiasentaja Aku Leskinen haki uusia eväitä työmaalle erikoisammattitutkinnosta.

Teksti: Esko Peiponen
Kuva: Matias Honkamaa

Aku Leskinen suoritti putkiasentajan erikoisammattitutkinnon työn ohessa kahdessa vuodessa Savon ammatti- ja aikuisopistossa. Työn ohessa opiskelua Leskinen piti hyvänä vaihtoehtona, eikä opintojen suorittaminen vaikuttanut tulotasoon. Koulutuksesta ei muodostunut liian kuormittavaa, koska koulutusmotivaatio oli tarpeeksi suuri. Opiskelu ei kahlinnut eikä rajoittanut harrastuksia tai perhe-elämää liikaa, vaikka teoriaopinnot tapahtuivat työajan ulkopuolella.

Koulutuksen aikana Leskisen työnantaja oli ARE-Talotekniikka. Työnantajan asenne oli erinomaisen kannustava koulutukseen, ja työnantaja tuki opintojen toteuttamista.

Aku Leskinen toimii tällä hetkellä putkiasentajana Kuopiossa työnantajanaan Kuopion LVI-talo. Leskinen piti tutkinnon suorittamista hyödyllisenä, eikä se ollut työnteke- misen ohessa suoritettuna liian vaativaa. Aku Leskisellä oli ennakkokäsitys erikoisammattitutkinnon koulutuksesta ja hän oli arvel- lut koulutuksen käsittelevän putkiasennus-

ta asennustekniikkoinen ja erilaisine asennusmenetelmineen. Koulutus osoittautui monipuolisemmaksi ja putkiasentajan osaamista täydentävämmäksi, mitä ennen koulutus- ta olisi uskonut.

Tutkinnon suorittaminen tuntui Leskises- tä hyödylliseltä, koska opintojen sisältö liit- tyi keskeisesti työmaan tehtäviin ja käytän- töihin: nokkamiehenä toimimiseen, logistiik- kaan, asennustöihin muuttuvissa ja erilaisis- sa ympäristöissä, muutostöiden dokumen- tointiin, laskutukseen sekä viranomaismäär- räyksiin ja niiden huomioonottamiseen.

Aku Leskinen kuvasi pystyneensä pai- kallistamaan suurimman osan opiskeltavista asioista työmaalta. Se puolestaan konkretisoi teoriaosuutta.

Osasto 394 palkitsi stipendillä

Pekka Väisänen oli arvioimassa Aku Les- kisen tutkintosuorituksia työntekijöiden edustajana. Väisänen on Rakennusliiton osasto 394, Kuopion putkimiehet ja eris- täjät, jäsen ja mukana liiton toiminnassa 1980-luvun alusta lähtien. Väisänen on ol- lut osaston puheenjohtajana, sihteerinä ja työpaikan luottamusmiehenä sekä työsuoje- luvaltuutettuna. Lisäksi Pekka Väisänen on toiminut putkiasentajien tutkintotilaisuuk- sien arvioijana Savon ammatti- ja aikuis- opistolla niin perus-, ammatti- kuin erikois- ammattitutkinnoissa. Osasto palkitsi pe-

rinteiseen tapaan erikoisammattitutkinnon suorittamisesta.

Pekka Väisänen mielestä putkiasentajan erikoisammattitutkinto antaa parhaan mah- dollisen koulutuksen putkiasentajien työn- johdolliseen osaamiseen. Pekka Väisänen mielestä työnjohtajana toimiminen edellyttää perusteellista työmaalla hankittua asennus- kokemusta eivätkä pelkät teoriaopinnot riitä. Työmaalla hankittu kokemus auttaa erityises- ti muutostöissä, kun tarvitaan kykyä soveltaa ja hakea oikeaa toimivaa ratkaisua. Työn su- juvuuden kannalta ennakoitukyky on välttä- mätöntä, eikä sitä voi saada kuin kokemuksen kautta.

Viime aikoina on uutisoitu paljon re- monttitoimien viivästymisistä. Töiden suju- minen lähtee annakkosuunnittelusta ja tar- vikkeiden oikea-aikaisesta tilaamisesta. Pe- ruslähtökohta hyväksi työnjohtajaksi tulemi- selle on hyvä työmaakokemus ja asentajan taidot, jonka päälle voi koulun penkillä opis- kella määräykset.

Pekka Väisänen on tuntenut Aku Leski- sen jo aiemmin samoilta työmailta. Leskinen on Väisänen mielestä hyvä, tunnollinen ja ahkera putkiasentaja, mikä on näkynyt myös opinnoissa ja näytöissä. Pekka Väisänen mu- kaan Aku Leskisellä on erinomaiset edelly- tykset toimia työmailla vastuullisissa tehtä- vissä. Koulutuksen tarve, koulutus ja oikea opiskelija olivat kohdanneet toisensa. ■

suure
10 m
10 m
TAPIO
LÄHI-ITÄÄ
LOPPU-MATON
Bryggare SEREMONIA

virhe
PRIS-MAT
ts.
YSKIÄ PUK-KIA

Hallberg
OR-JILLE PAHUUS
ILMAN MUITA

RAVI-VETO

suure
SOTI-LAIS-TA
AFLA-TUNI
PAKSU
HÖK-KELI
PASA-NEN
TÄHTI KARI-NIEMI
HUULI-OTE
AINA MUOTIA TUITUT
AN-TEEK-SI-
AL-MILAN KAI-MOJA

EURO-JOKI
HOITAA TALON ASIOITA
TOIS-TUEN
VÄKI-VALTAISIA OTTOJA
KANA-VA-PAIK-KA
RAU-TIO
RANS-KASSA

ISO LIKA
SELVI-ÄMIS-PAIKKA
VÄKI-VALTAISIA OTTOJA
KANA-VA-PAIK-KA
RAU-TIO
RANS-KASSA

Ford
SIELU-KASTA MUSAA
HYVIN-VOINNIN MITTA-REITA
MAKEU-TUK-SIIN

harjoja
SUKU-LAIS-TALO
RA-JALA

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu P.A. Manninen

	9	6	1	7	
	7			6	4
6		5	7		
	5	4		5	8
9	2		2	6	
		9	7		8
2	8			3	
7	8	2	4		

		3	8			
				5	3	
6		9	7		4	
3	9				5	
	8			2		
5				1	3	
9			8	7		4
	7	2				
				4	8	

4				2		
7			8			
	9	1			4	
		2			9	
5						6
	2		3			
	3		5	8		
		3				7
	8					1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

www.sanaris.fi/Erkki Vuokila

Kuntavaaleilla on suora vaikutus rakentajan arkeen

Kunnallisella tasolla tehtävillä poliittisilla päätöksillä on suora vaikutus rakentajien työllisyyteen sekä yksilön ja perheen arjen sujumiseen paikkakunnalla. Äänestämällä tai äänestämättä jättämällä äänioikeutettu kansalainen kertoo tietoisesti tai tiedostamattaan oman näkemyksensä, miten kunnan asioita tulisi hoitaa ja kenen niitä pitäisi hoitaa.

Puolueiden kunnallisjärjestöt kokoavat parhaillaan ehdokaslistoja, jotka on jätettävä kunnan keskusvaalilautakunnille tiistaihin 28. helmikuuta kello 16 mennessä. Kannustan rakentajia, joilla on mielenkiintoa yhteisten asioiden hoitamiseen = poliittiseen toimintaan kuntatasolla, lähemmään ehdokkaaksi ja jäsenyhdistyksiä tukemaan jäseninä olevien kuntavaaliehdokkaiden tunnettavuutta.

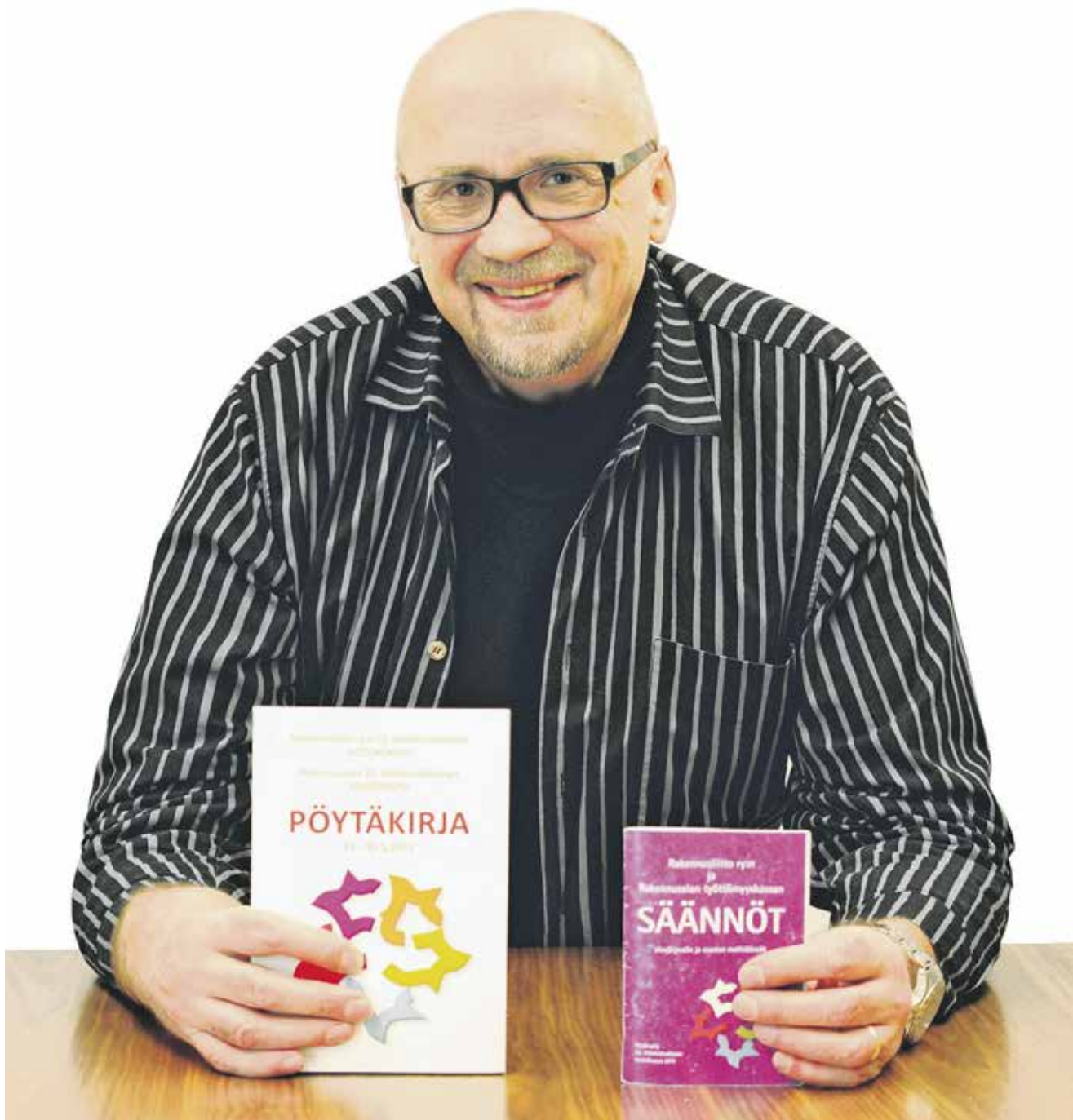
Perinteisen duunariväen mielenkiinto yhteiskunnallista vaikuttamista kohtaan on ollut suhteellisen laimeaa viime vuosikymmeninä. Se näkyy selvästi, kun katsotaan äänestysaluekohtaisia eroja äänestysprosentteissa, mutta myös vaalien tuloksista.

Olisiko nyt tapahtumassa käänne? Olisiko valtakunnallisella tasolla tornadon lailla riehunut oikeistopuhuri herättänyt duunarit ruusun unesta miettimään äänestämisen merkitystä? Jos näin on käynyt, taputtavat yleisen ja yhtenäisen äänioikeuden hankkineet esi-isämme käsiään siellä jossain ja toteavat, että jo oli korkea aikakin herätä.

Kuntavaalit käydään nyt ensimmäistä kertaa kevätkaudella. Varsinainen vaalipäivä on sunnuntaina 9. huhtikuuta. Ennakkoon voi äänestää kotimaassa 29.3–4.4.2017.

Jos nyt joku katsoo tarpeelliseksi kysyä miksi tässä kolumnissani kirjoitan kuntavaaleista järjestöasioiden sijaan, vastaan suoralla lainauksella liiton sääntöjen 3 § tekstillä: ”Liitto puolustaa, valvoo ja parantaa rakennus- ja rakennustuoteollisuuden, maa- ja vesirakennusalan sekä talotekniikka-alan työntekijöiden ja toimihenkilöiden taloudellisia etuja sekä oikeuksia työmarkkinoilla ja kaikkialla yhteiskunnassa...” ■

Jukka Asikainen
järjestöpäällikkö

Mahtava loma, naapurit mölyapinoita

On taas se aika vuodesta, kun moni suomalainen lentää auringon lämpöön. Saavuttua kohteeseen on jännittävää tutkia, miltä bungalow näyttää ja mitä väkeä naapurustossa asuu. Jos kaipaa jotain perusapartamenttia räväkämpää, voi matkata hotelliin Costa Rican sademetsään. Siellä naapuritkin ovat astetta kiinnostavampia.

Oletko nähnyt *Madagascar*-elokuvat? Muistat varmasti kakkososasta pingviinien ohjaaman lentokoneen. Se saadaan lentoon jättikokoisella ritsalla ja hyvin lentää, kunnes tippuu viidakoon jonnekin Afrikan mantereelle.

Lentäjille ja matkustajille, Alex-leijonalle, Marty-seepralle, Melman-kirahville ja Gloria-virtahevolle, ei käy kuinkaan, mutta koneen siivet kärsivät. Pingviinit pohtivat korjaavansa koneen uudelleen lentokuntoon jesarilla.

Suihkarista luksushotelliksi

Jos liikut Tyynenmeren ja Karibianmeren välisissä maisemissa Keski-Amerikassa, Costa Rican tasavallassa, voit törmätä näkyyn, josta tulee mieleen, että tännekö ne Madagascarin tyypit nyt ovat sen koneensa ritsalla lennättäneet. Costa Rican sademetsän lehvästössä nimittäin lepää ihka oikea lentokone. Se ei kuitenkaan ole lennähtänyt paikalle satumalta eikä ritsan voimin, vaan sen kuljettaminen vaati järempiä keinoja ja tarkkaa suunnitelmallisuutta. On se komeammassa kunnossakin kuin pingviinien lentokone.

Costa Rican sademetsän siimeksessä sijaitseva kone on vanha, 1960-luvun Boeing 727. Se kuljetti ennen matkustajia (jotka eivät tietävästi olleet puhuvia ja tanssivia virtahepoja, kirahveja ja sen sellaisia) maailmalle kolumbialaisen lentoyhtiön nimissä. Kuten kaikki kuluneuvot, tämäkin suihkukone tuli kerran vanhaksi ja matkusti viimeisen matkansa (tippumatta kuitenkaan viidakon lehvästöön kuten *Madagascar*-filmissä). Kone odotti romuttamolle menemistä Costa Ri-

can pääkaupungin San José'n lentoterminalilla, mutta se ei päätyneenkään lekan alle, vaan sai uuden elämän luksushotellina!

Ikkunasta tuijottaa tukaani

Jumbojetti kuljetettiin viidessä osassa rekoilla Costa Verden kansallispuiston reunamille. Siellä se koottiin taas koneen malliin, kunnostettiin hotellisviitiksi ja nostettiin jalustalle 15 metrin korkeuteen. Rungon sisällä on 2 ilmastoitua makuuhuonetta kylpyhuoneineen ja keittiö sekä ruokailutila. Seinät on paneeloitu paikallisella tiikkipuulla. Samoin huonekalut on tehty käsityönä tiikistä.

Siipien päälle on rakennettu lisäksi näköalaterassi, josta voi valita katseleeko merelle vai sademetsän

lehvästöihin. Katseli puuston suuntaan tai ei, niin sademetsän ainakin kuulee. Tämän hotellihuoneen naapurustossa majoilee nimittäin melkoinen määrä eläimistöä tukaaneista lukuisiin apinalajeihin. Oletko koskaan nimitellyt naapureitasi mölyapinoiksi? Tässä hotellissa sen voi hyvällä syyllä tehdä, sillä Costa Rican sademetsien yksi apinalaji on oikeasti nimeltään mölyapina.

Ilmeellinen on maailma ja osat voivat vaihtua. Boeing 727 -suihkukone, joka ennen kuljetti matkustajia maailman ääriin, ei enää kulje mihinkään, vaan ihmiset maailman ääristä lentävät sen luokse. Sviitti tässä lentämättömässä lentokoneessa maksaa viitisensataa euroa yöltä.

Hetkinen. Nyt alkoi päässä rakuttaa. Meillähän alkaa auto olla vanhassa kunnossa. Mitä jos ei lennettäisikään mihinkään hiihtolomalla, vaan ruvettaisiin remppaamaan kaaraa. Jos siitä laskee etupenkit alas, niin kyllä siihen vuoteen saa mahtumaan. Katolle näköalaterassi kelohongasta ja avot. Remppa valmis kesäksi, sitten roudataan auto metsän keskelle, niin turistit voivat kuunnella eksoottisia hyttysparvia kesäyön lempeässä valossa.

Valoisia helmikuun päiviä, nautit niistä sitten Suomessa hiihdellen tai etelän auringossa talvilomaillen! ■

Irma kiertää

Irma Capiten on toimittaja, jolla on kaksi reipasta, majoja rakentelevaa poikaa ja remontoimista rakastava aviomies. Vapaa-ajalla Irman saattaa tavoittaa hiihtämystä, kahvakuulan varresta, taidenäyttelystä, järvestä tai reissaamasta. Tällä palstalla Irma kiertää ihailmassa ja ihmettelemässä kaiken maailman rakennuksia. Jos sinulla on mielessä rakennus, josta haluaisit lukea lehtijutun, niin vinkkaa osoitteeseen irma@rakennusliitto.fi.

HELMIKUUN LENNOKAS VISA

Tässä helmikuussa lennettiin maailman pisin yhtäjaksoinen lentomatka.

Montako kilometriä matka oli?

- a) 21 214 km
- b) 8 053 km
- c) 14 535 km

Oikea vastaus: Uuteen-Seelantiin, Qatarista Aucklandiin, c, 14 535 km, Dohasta,

Kuinka kauan lento kesti?

- a) 22 h 14 min
- b) 15 h 50 min
- c) 18 h 40 min

Oikea vastaus: b, 15 h 50 min

Mikä on maailman lyhin lentomatka?

- a) 2,8 km
- b) 28 km
- c) 38 km

2,8 km.

Oikea vastaus: a, skotlantilaisen Westrayn ja Papuan saarten lentokenttien välinen matka on

varmuutta, voimaa, verkostoitumista

RAKENNUSLIITON KOULUTUKSET

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PERUSKOULUTUS, Oulu

- 24.–25.4. Yhteismieskurssi
  - 24.–26.4. Luottamusmiesten peruskurssi, osa 1
  - 24.–26.4. Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 1
  - 15.–16.5. Luottamusmiesten peruskurssi, osa 2
  - 15.–16.5. Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 2
- Hakuaika päättyy 31.3.**

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN JATKOKOULUTUS, Turku

- 27.–29.3. Luottamusmiesten jatkokurssi, osa 1
  - 27.–29.3. Työsuojeluvaltuutettujen jatkokurssi, osa 1
  - 19.–21.4. Luottamusmiesten jatkokurssi, osa 2
  - 19.–21.4. Työsuojeluvaltuutettujen jatkokurssi, osa 2
- Hakuaika päättyy 3.3.**

LUE LISÄÄ rakennusliitto.fi/koulutus

KYSY LISÄÄ koulutus@rakennusliitto.fi
Juhani Lohikoski puh. 050 366 1171
Sara Putaansuu puh. 020 774 3076

JÄRJESTÖKURSSIT

- 18.–19.3. Toimiva ammattiosasto, Helsinki
Hakuaika päättyy 24.2.
- 6.–7.5. Sosiaalinen media
järjestötoiminnassa, Helsinki
Hakuaika päättyy 13.4.

LÄHETÄ HAKEMUS:

koulutus@rakennusliitto.fi
TAI
Rakennusliitto
koulutus
PL 307
00531 Helsinki

Kun teet töitä kotitalouksille, kokeile uutta palkkalaskuria!

Tehdystä työstä ei jää epäselvyyttä, kun lähetät palkkalaskelman palkkalaskurin avulla työnantajalle maksettavaksi.

- Mukana ovat myös TESin erät, sekä kulut ja kilometrikorvaukset.
- Palvelu on työntekijälle ilmainen, eikä käyttö velvoita sinua mihinkään.
- Muutaman euron palvelumaksun maksaa työnantaja.

1

REKISTERÖIDY
ILMAISEKSI

2

LÄHETÄ LASKELMA
TYÖNANTAJALLE

3

OSAAJAPROFIILI:
TYÖNANTAJAT
LÖYTÄVÄT SINUTREKISTERÖIDY
ILMAISEKSI OSOITTEESSA:

WWW.PALKKAUS.FI

Rakennusliitto palkkaus.fi

Litku Klemetti yllättää soololevyllään

Litku Klemetti: **Juna Kainuuseen**. Luova Records

Jyri Vasamaa.

Litku Klemetti on julkaissut ensimmäisen soololevynsä *Juna Kainuuseen*, jonka voi ensi alkuun ostaa ladattavana versiona, keikoilla kasettina, ja myöhemmin keväällä myös vinylilevynä. Mielestäni nämä pienkustanteet ovat nykyään lähestulkoon ainoita musiikkituoksia, jotka jaksavat meikäläisen ikäistä kuuntelijaa kiinnostaa. Vaikka tässäkin levytyksessä on tyyllisesti paljon iskelmää, on koko touhussa aistittavissa samanlaista intoa, mitä oli aikoinaan punkin rantautuessa Suomeen.

Paitsi erittäin tarttuvan kappaletta, jäi ensimmäisellä kuuntelukerralla mieleen tämän mainion levyn viimeisen kappaleen aivan loppupuolella tuleva riimitys:

– Jollet usko rakkauteen, etkä edes Jeesukseen, niin voit minun puolestani lähteä vaikka Lahteen.

Ensin se nauratti ja laulu oli pakko kuunnella aina vaan uudestaan ja uudestaan. Lahden paikalla voisi tietysti olla mikä tahansa paikka, vaikkapa Paimio. Se ei ole tärkeää, mutta parisuhde on kyllä varmaan totaalisesti kuollut, ellei toinen enää usko mihinkään. Silloin voi toisen passittaa vaikka Lahteen. Kyseinen kappale on levyn nimikopiisi *Juna Kainuuseen*. Täydelliseen 1970-luvun huippuiskelmätyyliin tehtyyn kappaleeseen on lisätty

muutama hieman voimakkaampi ilmaus. Se on melodialtaan tarttuva, tekstiltään pikkuisen naiivi, mutta samalla hyvin koskettava.

Erityisen hienoa tässä levyssä on se, ettei yhtään kappaletta tarvitse hypätä yli, täytepiisejä ei ole ollenkaan. Tämä on ilmiselvä popklassikko, kuten **Jukka Nousiainenkin** molemmat sooloalbumit. Todellinen taidepläjäys. Ainoa huolenaihe on se, että onko nimikkappale jo liiankin hyvä. Viekö se huomion levyn muusta materiaalista? Levyn nopeammista poppiksista voisin erityisesti kehua kappaletta *Karensi*. Sen falsetissa kulkeva kertosaie pamahtaa päähän kertalaakista! ■

KITÄMME: Sävellyksiä, sanoituksia sekä esitystapa.

MOITIMME: Uusi taiteenlaji, mistä ja miten levyjä pystyy ostamaan.

RAKENNUSLIITTO LÄNSI-SUOMI JÄSENHANKINTAKILPAILU

Ole sankari ja hoida kaverisi
Rakennusliiton jäseneksi, niin olet
mukana kilpailussa!

PÄÄPALKINTO AURINKOLOMA KAHDELLE

+ joka kuukausi jaossa Holiday Club viikonloppumajoitus.

Tarkat ohjeet kilpailuun: www.jasenhankintakilpailu.rakennusliitto.net

Kilpailuun voi osallistua kaikki Rakennusliiton jäsenet (Länsi-Suomi).

Kilpailuaika 19.12.2016-31.5.2017

Kulttuuripalsta kaipaa täytettä!

Rakentaja-lehti hakee kaikenlaisista taiteista ja tieteistä innostuneita rakennusliittolaisia avustamaan kulttuuripalstaamme.

Nakkaa sähköpostiini muutama aikaisemmin kirjoittamasi teksti ja kerro mistä haluaisit jatkossa kirjoittaa.

Jos taiteen ja tieteen kritiikkejäsi ei ole julkaistu aikaisemmin, kerro miten paljon olet valmis tekemään töitä tekstisi eteen.

Maksamme julkaistuista teksteistä palkkion.

jukka.nissinen@rakennusliitto.fi

Katri Blomster

Hae SASKin opintomatkaa Intiaan!

Matka kestää noin kaksi viikkoa ja alustava ajankohta on 12.11.–25.11.2017. Aika tarkentuu helmikuun aikana lentovarausten vahvistuessa. Matkan hinnaksi tulee noin 2 200–2 500 euroa, sisältäen lennot, majoituksen, ohjelman ja osan ruokailuista.

Joukkueeseen mahtuu 15 eri ikäistä ammattiliittojen jäsentä eri aloilta ja eri puolilta Suomea. Ryhmän mukana matkustaa suomalainen matkajohtaja.

Opintomatkan ohjelmaan kuuluu tapaamisia paikallisten työntekijöiden ja ay-aktiivien kanssa, työpaikkavierailuja sekä käyntejä esimerkiksi sairaaloissa, terveyskeskuksissa ja kouluissa. Pyrkimyksenä on tutustua mahdollisimman monipuolisesti intialaisten arkeen, työelämään ja SASKin kehitysyhteistyöhön. Juhlahetkille ja vapaamuotoiselle turismille varataan myös paikkansa.

Lopullinen matkaohjelma valmistuu alkusyksystä. Sitä ennen

osallistujat pääsevät esittämään toivomuksia vierailukohteista ja ohjelman sisällöstä. SASK järjestää myös matkalaisille syyskuussa viikonlopun mittaisen valmennuskursin pääkaupunkiseudulla.

Haku opintomatkaa tapahtuu SASKin sivuilta löytyvällä lomakkeella. Haku on auki 12. helmikuuta asti.

Opintomatka on osallistujien itsensä kustantama solidaarisuusmatka, jonka ohjelman järjestävät SASKin paikalliset kumppanit. SASK on järjestänyt matkoja joka vuosi 1990-luvun alusta lähtien. Matkakohteina ovat olleet Filippiinit, Mosambik, Kolumbia, Nicaragua, Dominikaaninen tasavalta, Tansania, Namibia, Ghana, Uruguay, Brasilian Amazonas ja Nepal.

SASK toimii Intiassa muun muassa kivilouhosten ja tiilitehtaiden työntekijöiden olojen parantamiseksi. Lisäksi SASK tukee hyvin tuloksin lapsityön vastaista taistelua. ■

RATKAISUT

3	4	9	6	8	1	2	7	5	5	2	3	8	4	1	7	6	9	4	1	5	6	9	3	2	7	8
1	5	7	2	9	3	8	6	4	9	7	4	6	2	5	3	8	1	7	6	2	4	5	8	3	1	9
6	2	8	4	5	7	9	3	1	6	8	1	9	7	3	5	4	2	3	8	9	1	7	2	6	4	5
8	6	5	3	4	9	7	1	2	3	6	9	7	1	2	4	5	8	8	7	4	5	2	6	1	9	3
4	9	2	7	1	6	5	8	3	4	1	8	3	5	9	2	7	6	5	9	3	8	1	4	7	2	6
7	1	3	5	2	8	6	4	9	7	5	2	4	6	8	1	9	3	6	2	1	7	3	9	5	8	4
5	3	6	9	7	4	1	2	8	2	9	5	1	8	7	6	3	4	1	3	7	9	4	5	8	6	2
2	8	4	1	6	5	3	9	7	8	4	7	2	3	6	9	1	5	2	4	6	3	8	1	9	5	7
9	7	1	8	3	2	4	5	6	1	3	6	5	9	4	8	2	7	9	5	8	2	6	7	4	3	1

				S	Ä	R	M	I	Ö	T		I	K	E	E	T
				A	L	I	A	S		A	I	R	A	M		O
				R	Y	K	I	Ä		A	L	T	T	I	I	T
				R	A	K	E	N	N	U	S	K	I	E	L	T
				Ö	K			N		E						S
				T	Ö	N	Ö			T	Ö	R	K	Y		K
				S	K	A	L	A	A	R		P	I	I	A	S
				A	A	R		L	I	I	K	U	N	T	A	
				V	A	A	H	D	O	T	A		T	A	S	
				I	R	M	A		N	T		K	I	T	A	L
				T		V	A	P	A	A		A	H	J	O	
				L	I	B	A	N	O	N		I	Ä	T	Ö	N
				I	R	N	I	S	Ä	K	Ä	S		T		K
				I	K	I	A	I	K	A		O	K	S	A	S
				M	E	T	A	K	A	T		K	E	I	N	U
				A	R	T	S	I		S	E	K	Ä		T	A
				R	I	I	T	T	I		A	T	S	O	T	

R I P A Ä J V C F M H O G B L D Y Ö N S T K U E

				B	A	U	K	S	I	I	T	I	I	O	H
				L	L	L	U	O	N	N	A	H	D	U	S
				A	U	D	I	T	O	R	I	O	T	F	D
				K	N	N	K	E	O	P	A	A	L	I	
	R	I	P	A		E	N	E	R	G	I	A	N	K	U
	O	I	V	A	L	O	A	A	S	I	E	L	R	E	E
	C	O	R	S	A		B	I	B	I	O	H	J	E	T
	L	T	R	E	E	N	I	T	S	E	O	T	A	R	K
	A	I	N	O	A	T		T	A	S	E	U	F	I	K
	G	E		S	A	T	U	E	T	I	K	A	T	K	M
	F	L	O	P	P	I		E	M	P	I	Ä	K		K
	A	I	N	E		J	A	R	I	N	S	U	O	N	I
	P	L	Ä	Ä	V	Ä		Ä	S	K	E	N	P	L	I
	P	E	S	T	A		O	S	C	A	R	A	N	E	U
	V	O	N	K	I		H	U	I	N	N	I	T	U	S
	D	Y	N	I		N	A	U	R	U	S	N	O	L	O
	Y	E	T	O	N		C	S	I	S	S	E	L	D	U
	E	S	I	N	E		A	R	K	K	U	I	N	A	P

Mosambikissa joka työmaalla on oma ammattiliitto

Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASK:in vuosittain järjestettävällä opintomatalla suunnistettiin viime marraskuussa Etelä-Afrikan naapurimaahan Mosambikiin.

Teksti: Mette Nissinen
Kuvat: Mika Töttö

Päivä on polttavan kuuma, kun 15 suomalaista ammattiyhdistysaktiivia pelmahtaa kadulta sisään odottaen innokkaana ensikohtaamistaan mosambikilaisen ayväen kanssa. Hissiä rakennuksessa ei ole, joten 8. kerroksessa sijaitsevaan toimistoon taivalletaan huonokuntoisessa portaikossa. Kerrosten välisillä osuuksilla on pilkkopiimeä. Viimein seurueemme onnistuu punnertamaan itsensä keskusjärjestö CONSILMO:n kokoushuoneeseen, joka kaikkien helpotukseksi on ilmastoitu ja pitkälle neuvotte-lupöydälle on tuotu vesipulloja.

CONSILMO on toinen Mosambikin kahdesta ammattiliittojen keskusjärjestöstä, joka parikymmentä vuotta sitten sallitun järjestäytymisvapauden jälkeen nousi puolueisiin sitoutumattomana vanhan OTM-CS-keskusjärjestön kilpailijaksi.

Kiinalainen pääoma rakennuttaa Maputoa

Vaikka keskusjärjestön majapaikkana toimiva rakennus onkin nuhjuinen, riittää pääkaupungissa Maputossa uutuuttaan kiittäviä, toinen toistaan modernimpia rakennelmia. Maputo onkin suurten vastakohtien kaupunki: silmiinpistävän köyhyyden kohtaaminen miljoonahotellin välittömässä läheisyydessä tuntuu irvokkaalta.

Maputossa melkein joka suunnassa näkyy taivaaseen kurkottavia torninostureita. Rakennusbuumin taustalla häärivät aasialaiset: kaupankäyntiä ja luonnonvarojen hyödyntämistä koskevia sopimuksia Mosambikin hallituksen kanssa solminut Kiina rakentaa maahan valtavalla tahdilla. Tästä Mosambik ei kuitenkaan itse juuri hyödy, vaan maan matala palkkataso takaa kiinalaisille suuryrityksille muhkeat voitot. Talouskriisissä viime keväästä asti kamppailleessa maassa rakennustyöntekijä tienaa päivässä 60–200 meticalia, joka vastaa Suomes- sa alle 3 euroa.

Suomen mallin yleissitovista työehtosopimuksista ei päästä Mosambikissa nauttimaan, vaan jokaisella työpaikalla toimii oma ammattiyhdistys, joka neuvottelee sopimuksensa työnantajan kanssa itse. Järjestäytymisellä on siis tärkeä rooli työ-

Maputon katujen kojuista löytyy parturi, vihanneskauppa ja baari.

markkinoilla, mikäli haluaa päästä vaikuttamaan omiin työehtoihinsa.

Jäsenhankintaa paikallisessa rakennus- ja kaivosalan liitossa SINTICIM:ssä voisi kuvailla erittäin suoraksi toiminnaksi. Keskuskonttorilta lähtee päivittäin liiton edustajia kiertämään työmaita hankkiakseen uusia jäseniä. Uudenlaisen haasteen jäsenhankintaan ovat muodostaneet kiinalaiset työnjohtajat: he osaavat Mosambikin virallista kieltä portugalia ainoastaan kahden fraasin veran: ”tee töitä” ja ”mene pois”.

Suurten tuloerojen maa

Intian valtameri kohisee taustalla, kun Maputon rantakadulla liikkuu verkkaisesti merkkivetimiin sonnustautunut lenkkeilijä. Hän ohittaa naisen, joka kerää muoviroskaa tien varresta. Tuloerot näkyvät: talouskasvusta huolimatta maailman köyhimpiin lukeutuvan maan eriarvoisuus on kasvanut räjähdysmäisesti.

Mosambikissa toimii myös epävirallinen sektori, joka muodostuu muun muassa itsensä työllistävistä katukauppiaista. Kun pysähtyy liikennevaloihin, saattaa auton ikkunaan yhtäkkiä ilmestyä cashewpähkinöitä tai litsejä kaupitteleva mies. Kadut ovat väärällään huteran näköisiä kojuja, joissa myydään kaikkea mahdollista tupakkatuotteista sandaaleihin. Päivän kuumimpaan aikaan tyyppillinen näky on kauppias, joka on nukahtanut työpisteensä ääreen.

Ensimmäinen Afrikassa vietetty viikko vierähtää tiiviisti järjestö- ja työpaikkavierailujen sekä kaksipäiväisen seminaarin muodossa. Seminaari on lämminhenkinen tapahtu-

Rakennusliittolaiset Mette Nissinen ja Mika Töttö rakennus- ja kaivosalan liiton, SINTICIM:n edustajan kanssa seminaarissa.

ma, johon on pyritty kutsumaan väkeä liitoista, jotka ovat myös suomalaisten puolelta edustettuina. Paikalla on miehiä ja naisia aina rautatie-työläisistä kotiapulaisiin. Teemoja ei ollut rajattu tiukasti ennakoon, vaan keskustelu soljui luontevasti sellaisissa aiheissa kuin järjestäytyminen, työehdot ja tasa-arvokysymykset.

Vaikka Mosambik on maantieteellisesti katsottuna kaukana pis-

kuisesta Suomestamme, on yllättävää, miten samankaltaisia haasteita me silti koostamme työelämässä. Kuten Suomessa, myös Mosambikissa on naisten ja miesten välisessä tasa-arvossa kehitettävää. Yhteiskunnallisissa rakenteissa piileskelevään epäkohtaan on kuitenkin tartuttu hanakasti myös etelässä, ja naisia on alkanut näkyä enemmän päätöksenteossa ja johtotehtävissä. ■

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuussa on ehdottomasti oltava merkintä: Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki
 Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: ilmoitukset@rakennusliitto.fi tai faksilla: 020 774 3061.
 Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi! Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia. Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.

Ammattiosastojen kevätkokoukset

Viimeistään maaliskuun viimeisenä päivänä pidettävässä osaston kevätkokouksessa:
 a) käsitellään hallituksen laatima toiminta- ja tilikertomus edelliseltä kalenterivuodelta;
 b) käsitellään toiminnantarkastajan lausunto;
 c) päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä;
 d) päätetään mahdollisista muista esille tulevista asioista.

TAPAHTUMAT

Hämeenlinnan rakentajaveteraanit

Helmikuun kokous ke 15.2. klo 13, Birger Jaarlin katu 12 A, Hämeenlinna. Käsitellään esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Maaliskuun kokous 15.3. klo 13, Birger Jaarlin katu 12 A, Hämeenlinna. Aiheena kunnallisvaalit, mukana ehdokkaita. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Teatteri su 19.3. klo 17, Makasiinirakennus, Aulangontie 1, Hämeenlinna. Eräs Teatterin esitys Metsänpeitto. Varattu 20 lippua. Omavastuu 10 €/hlö, sisältäen kahvipöydän. Tiedustelut p. 045 7730 2820.

Uudenmaan rakentajaveteraanit

Tapaaminen ma 6.3. klo 11–14, Uudenmaan aluetoimisto, Siltasaarenkatu 4, katutaso, Helsinki. Ohjelma: Kuntavaalit ja ehdokkaiden puheenvuoroja. Veteraanien asiat. Sämpyläkahvitarjoilu. Tervetuloa!

Kirveskerho 55

Vuosikokous ti 14.2. klo 11, osaston toimitilat, Purpurinpolku 7–9, Kannelmäki, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat, keskustellaan ajankohtaisista poliittisista kysymyksistä. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Juttutuvan kokoukset tiistaisin klo 11, osaston toimitilat, Purpurinpolku 7–9, Kannelmäki, Helsinki. Seuraavasti: 14.3., 11.4., 9.5. (kevättapahtuma ja/tai -retki jne), 12.9., 10.10., 14.11., 12.12. (joulu-lounas). Tervetuloa kokouksiin! Puheenjohtaja Matti Piirainen p. 050 597 0911.
 Leikkaa talteen!
 Hallitus

Lahten osastot: 066, 177 ja 405

Yhteinen kevätkokous to 23.3. klo 17.30, ravintola Wanha-Herra, Laaksokatu 17, Lahti. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tulethan paikalle ajoissa päättämään osastosi yhteisissä asioissa!
 Hallitukset

Osastot: 034 Imatra ja 158 Ruokolahti

Yhteinen kevätristeily 22.–23.4. Tallinnaan. Kuljetus Imatralta. Busseja mukana Tallinnassa. Majoittautuminen Tallink Spa & Conference

hotellissa. Omavastuu 75 €/hlö. Paikkoja rajoitetusti! Lippuja ostettavissa ma 13.2. ja ma 13.3. os. 034 toimistolta, Esterikatu 11, päiväystaiana klo 17–18.
 Hallitukset

Osastot: 091 Kuopio, 311 Siilinjärvi ja 394 Kuopion putkimiehet

Yhteinen kevätkokous la 25.2. klo 10, Sokos Hotel Puijonsarvi, Minna Canthinkatu 16, Kuopio. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää Rakennusalan työttömyyskassan johtaja Jan Peltonen, työttömyysurva ja eläkemuutokset 2017. Aikataulu: klo 10–11.30 osastojen yhteinen tilannekatsaus, klo 12–13 kokouslounas ja klo 13–14 osastojen kevätkokoukset omissa kokoustiloissa.
 Tervetuloa!
 Hallitukset

Os. 001, Helsingin kirvesmiehet

Kevätkokous to 2.3. klo 18, osaston toimitilat, Purpuripolku 7–9, Kannelmäki, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kaikki osaston jäsenet ovat tervetulleita!
 Hallitus

Os. 002, Helsingin maalarit

Opastettu museokierros la 11.3. klo 12, Sinebryhoffin kotimuseo ja kokoelmat -näyttelyyn. Osasto tarjoaa jäsenilleen. Ennakoilmoitustautumiset puhelimitse tai tekstiviestillä viimeistään ti 28.2., pj Timo Kuvaja p. 040 098 8178.
 Opintojaosto

Os. 010, Tampere

Kevätkokous ke 8.3. klo 18, osaston kokoustilat, Sorinkatu 4 A, Tampere. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
 Hallitus

Os. 011, Tampereen maalarit ja mattomiehet

Kevätkokous ma 6.3. klo 17.30, Sorinkatu 4 A, 1. krs, Tampere. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
 Hallitus

Os. 016, Turku

Kevätkokous ti 28.3. klo 18, Turun aluetoimisto, Uudenmaankatu 6a,

Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää aluetoimistija Mikko Lindstedt. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
 Hallitus

Os. 022, Kerava

Kevätkokous ti 14.2. klo 18.30, Kuparikuja 8, Kerava. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
Risteily Tukholman. Olemme suunnittelemassa touko-kesäkuulle risteilyä. Jos olet kiinnostunut, soita Jarmo Niemiselle p. 050 375 8902, jotta osaamme varata paikkoja.
 Hallitus

Os. 027, Joensuu

Kevätkokous to 2.3. klo 19, KerhoHuone, Torikatu 5, Joensuu. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Pullakahvitarjoilu. Tervetuloa!
 Hallitus kokoontuu klo 18.
 Hallitus

Os. 032, Kitee

Kevätkokous la 18.2. klo 12, ravintola Pivanka, Kesälahdentie 1, Kesälahti. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
 Hallitus

Os. 033, Lappeenranta

Pilkkikilpailut la 18.3. klo 10–13, Lemillä osaston mökillä. Sarjat: miehet, naiset ja nuoret. Tarjolla soppaa, rieskaa ja pullakahvit. Jäävaraus.
Kevätkokous ti 28.3. klo 18, Lappeenrannan Työväenyhdistyksen tilat, 2. krs, Snellmaninkatu 12, Lappeenranta. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tarjolla kahvia ja pikkupurtavaa. Tervetuloa!
 Hallitus

Os. 041, Seinäjoki

Kevätkokous pe 10.3. klo 19, osaston toimisto, Vapaudentie 32–34 B, Seinäjoki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
 Hallitus

Os. 042, Hyvinkää

Hallituksen kokous to 16.2. klo 18, Järjestöotalo, Munckinkatu 49, Hyvinkää. Käsitellään esille tulevat asiat.
 Hallitus

Os. 043, Pori

Kevätkokous ma 27.2. klo 18, paikka hotelli Scandic, Itsenäisyydenkatu 41, Pori. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Iltapala. Tervetuloa!
 Hallitus

Os. 052, Jyväskylän maalarit ja lattianpäällystäjät

Kevätkokous ke 1.3. klo 17.30, Keski-Suomen aluetoimisto, Yrjönkatu 30. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
 Hallitus

Os. 053, Oulu

Kevätkokous la 25.2. klo 13, hotelli Cumulus, Kajaaninkatu 17, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Osasto tarjoaa osallistujille lounaan.
 Hallitus

Os. 059, Oulu

Kevätkokous ke 1.3. klo 18, Oulun aluetoimisto, kokoustilat, Rautatiekatu 40, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Kotisivut <https://osasto059oulu.rakennusliitto.net/>. Katso myös muu ilmoittelumme osastomme kotisivuilta: kirvesmiesten kurssi, hiihtokilpailut ym.
 Hallitus

Os. 060, Kouvola

Toimihenkilöt 2017: puheenjohtaja Mika Nikkanen p. 040 849 9499, sihteeri Raimo Markkanen p. 040 741 9051, taloudenhoitaja Markku Voimanen p. 040 044 9666 sekä rantapaikan hoitaja Sami Holopainen p. 040 773 5390.
Veteraanikerho kokoontuu joka kuukauden ensimmäinen torstai klo 9 osaston toimistolla. Ei kesä-elo-kuussa. Osaston veteraanit tervetuloa toimintaan mukaan!
Osaston kotisivuilla lisää tietoa tapahtumista ym. www.rakennusliittoosasto60.fi
 Hallitus

Os. 074, Valkeakoski

Kevätkokous ti 14.2. klo 19, Kerhomajalla. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
 Hallitus

Os. 076, Pietarsaari

Kevätkokous la 25.3. klo 13, Toimitalo, Ahlströminkatu 9,

Pietarsaari. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 077, Mikkeli

Kevätkokous la 11.3. klo 11, hotelli Cumulus, Mikonkatu 9, Mikkeli. Esillä sääntömääräiset asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu.
Pilkkikilpailut la 4.3. Visulahden rantasaunalla. Kilpailu aika klo 10–13. Ilmoittautumiset klo 9.30 alkaen. Sarjoja kaikille. Kisan jälkeen pientä evästä.
Kevätmatka 25.–28.5. Gdanskisiin. Lähtö to 25.5. klo 13 Mikkelin matkakeskuksesta ja paluu aika Mikkelisiin su 28.5. klo 17. Matkan hinta jäsenelle ja puolisolle 330 €/hlö. Paikkoja varattu 30 kpl. Ilmoittautumiset viimeistään ti 28.2. p. 050 526 6589.
Hallitus

Os. 078, Hamina

Kevätkokous to 23.2. klo 18, Haminan Varuskuntakerho, Kadettikoulunkatu 3, Hamina. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Ajankohtaisista asioista tulee kertomaan aluepäällikkö Kari Lapatto. Kokouksen jälkeen nautitaan lämmin iltapala. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 086, Kokkola

Kevätkokous ma 13.3. klo 18, osaston toimisto, Ristirannankatu 7, Kokkola. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Matka 26.–28.5. Tallinnaan. Lähtö pe 26.5. klo 5 Pohjolan matkan turistibussilla ja paluu sunnuntaina. Paikat 40:lle eli 20 kahden hengen huonetta. Omavastuu: jäsen 50 € ja avec 150 €. Lisätietoja ja ilmoittautumiset viimeistään pe 31.3., Hannu Yli-Hukkala p. 0400 802 083. Toimisto avoinna poikkeuksellisesti 27.3. asti avoimena joka maanantai klo 16–17. Voimassa oleva passi tai henkilökortti mukaan!
Hallitus

Os. 091, Kuopio

Kevätretki 7.–9.4. Tallinnaan, Solo Sokos hotel Estoria. Lähtö pe 7.4. klo 9.30 Siilinjärven linja-autoasema, klo 10 Kirkkokatu 1, klo 10.10 ABC Pitkälähti. Matkan hinta 75 €/hlö. Lisämaksusta menomatalla laivalla buffetillallinen 33 €/hlö (ensimmäinen kattaus) ja aamiaisen 10,50 €/hlö. Jäsenet voivat varata kaksi paikkaa matkalle. Paikkoja varattu 65 hengelle. Lisätietoja ja ilmoittautumiset viimeistään pe 3.3., Jaakko Miettinen p. 044 585 2651 (miehellään tekstiviestillä) tai jaakko.miettinen@luja.fi. Ilmoitathan lähtijöiden syntymäajat ja laivaruokailut. Voimassa oleva passi tai henkilökortti mukaan!
Hallitus

Os. 095, Vaasa

Kevätkokous pe 10.3. klo 18, Kotirannan Työväentalo, Kustaanlatie 82, Vaasa. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Iltapala ja sauna. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 123, Rauma

Kevätkokous to 9.3. klo 18, hotelli Cumulus, Aittakarinkatu 9, Rauma. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää henkilöstöpäällikkö, sopimuslavoistaava Markus Ainasoja. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa!
Hallitus kokoontuu klo 17.
Hallitus

Os. 126, Kauklahti

Kevätkokous to 16.3. klo 18, Kerhotalo Puikkari, Hansatie 4, Espoo. Esillä sääntöjen määrämät asiat, osaston lakkauttaminen sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os.131, Rovaniemi

Kevätkokous pe 17.3. klo 18, Raksakellari, Korkalonkatu 18, Rovaniemi. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
Hallitus

Os. 150, Forssa

Pilkkikilpailut la 25.2. klo 9 Pyhäjärvellä. Lähtö Patasaaresta.
Hallitus

Os. 160, Kerimäki

Kevätkokous ma 20.2. klo 18, Liikuntahallin kahvio, Koulutie 2, Kerimäki. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Pilkkikilpailut la 11.3. klo 9 Kerimäen Pääkannassa.
Hallitus

Os. 164, Nurmes

Kevätkokous to 16.3. klo 17, osaston toimisto, Kirkkokatu 22 H 28, Nurmes. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 173, Lappeenranta

Kevätkokous ma 20.3. klo 16.30, ravintola Amarillo, Valtakatu 33, Lappeenranta. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen iltapala. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 186, Oitti

Kevätkokous su 19.2. klo 12, Pihvipaikka, Riihimäentie 3620, Oitti. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 200, Tunturi-Lappi

Kevätkokous la 25.2. klo 14, ravintola Rouhe, Lompolontie 3, Äkäslompolo. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille

tulevat asiat. Ruokatarjoilu.
Hallitus

Os. 203, Haukipudas

Kevätkokous ke 22.3. klo 18, Yli-Iin kirjasto, Halametsä 1. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Pilkkikilpailut la 8.4. klo 10–13 Iin Merihelmessä. Lisätietoja Raimo Välikangas p. 040 5645 877
Tervetuloa!
Hallitus

Os. 206, Juva

Kevätkokous su 19.2. klo 17, Pekan kahvila, Juvantie 16, Juva. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 236, Kangasala

Kevätkokous to 9.3. klo 17, Tredun toimipiste Kangasala, ope- tusravintola Eveliina Sahalahdentie 22, Kangasala. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tilaisuus alkaa ruokailulla. Kokous alkaa noin klo 18. Tilannekatsauksen pitää aluepäällikkö Jukka Lindgren.
Hallitus

Os. 240, Juankoski

Kevätkokous ke 15.2. klo 18.30, Pohjois-Savon Osuuspankin kerho huone, Juankoskentie 18, Juankoski. Esillä sääntöjen määrämät asiat, päätetään osaston toiminnan jatkamisesta sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 241, Paimio

Kevätkokous ke 15.2. klo 18, ravintola Femme, Vistantie 45, Paimio. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 265, Tikkurila

Kevätkokous ti 21.2. klo 18, Puistokulma, Talkootie 4, Vantaa. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Pullakahvit. Tervetuloa!
Kulttuurimatka keväällä huhti–toukokuussa Pietariin. Perillä yövytään ja käydään eri kohteissa. Matka tehtäisiin junalla. Tehkää ehdotuksia ajankohdasta ilmoittautumisen yhteydessä, eskoraimo@gmail.com, p.045 875 0009 tai p. 050 402 5033.
Hallitus

Os. 280, Helsingin betoniraidoittajat

Kevätkokous la 18.2. klo 11, Purpuripolku 7–9 F, Kannelmäki, Helsinki. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 286, Nivala

Kevätkokous to 2.3. klo 18.30, hotelli Puustelli, Toritie 7, Nivala. Esillä sääntöjen määrämät asiat

sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 291, Outokumpu

Kevätkokous la 25.3. klo 12, Mykymäentie 23, Outokumpu. Esillä sääntöjen määrämät asiat, osaston majan myyntiin laitto, osaston lakkauttaminen ja liittymisen toiseen osastoon. Lisäksi muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 295, Jokilaakso

Kevätkokous la 18.2. klo 12, Ylivieskan uimahallin kokoustilat, Närhtie 2, Ylivieska. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 318, Kiuruvesi

Kevätkokous ti 21.2. klo 18, Puistonkulma, kokoustilat, Asematie 16, Kiuruvesi. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 339, Ikaalinen

Kevätkokous su 26.2. klo 13, St1 Sammi, Kolmostie 670, Ikaalinen. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 349, Matinkylä

Kevätkokous ma 13.3. klo 18, Matinkylän Pirtti Keskiväivänkuja 4, Espoo. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät

Kevätkokous ti 14.3. klo 16, osastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Ajankohtaisista asioista kertomassa aluetoimitsija Niko Räsänen. Pullakahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 392, Tampereen putkimiehet ja -eristäjät

Veteraanikerho Juntturit kokoontuvat joka kuukauden ensimmäinen tiistai klo 12, os.10:n tilat, Sorinkatu 4 A, Tampere. Paitsi ei heinä- ja elokuussa. Kaikki osastomme veteraanit ovat tervetulleita kahvittelemaan, juttelemaan ja vaihtamaan mielipiteitä. Tervetuloa!

Os. 395, Jyväskylän putkimiehet ja -eristäjät

Kevätkokous ti 14.3. klo 17.30, Yrjönkatu 30, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määrämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää aluetoimitsija Raimo Pohjola. Kahvitarjoilu. Yllätysarvonta. Tervetuloa!
Pilkkikilpailut la 11.3. klo 9–14 Muuramen Hautalanlahdessa, Ratastie.
Hallitus

Os. 397, Hämeenlinnan putkimiehet ja -eristäjät

Kevätkokous ti 21.2. klo 18, Cumulus Hämeenlinna, 2. krs, koustilat, Raatihuoneenkatu 16, Hämeenlinna. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 416, Virrat

Kevätkokous to 16.2. klo. 18, Työttömientila, Sairaalan tie 1, Virrat. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Perinteinen kevätristeily 25.–26.5. Viking Grace -aluksella jäsenille puolisoineen. Matkan omavastuuhinta 65 €/hlö, joka sisältää: kuljetuksen, A2-hytin, aamiaisen ja buffet-päivällisen. Lisätietoja ilmoittautumiset viimeistään to 13.4., Tero 050 064 9275.
Hallitus

Os. 494, Joensuun putkimiehet ja -eristäjät

Kevätkokous la 25.2. klo 16, ravintola Aada, Kauppakatu 32, Joensuu. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen päivällinen ja sauna. Tervetuloa!
Pilkkikilpailut la 25.3. klo 9–13, Seitaranta. Sarjoja koko perheelle. Tarjolla: makkaraa, mehua, kahvia ja pullaa. Hyvät palkinnot. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 495, Uurainen

Kevätkokous la 19.2. klo 12, Parman ruokala, Uuraistentie 529, Kangashäkki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 496, Parikkala

Kevätkokous ma 6.3. klo 18, hotelli Lohikontti, Melkoniementie 2, Särkisalmi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 533, Turun maansiirtotyöntekijät

Kevätkokous la 11.3. klo 18, Turun aluetoimisto alakerran koustilat, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen saunomista ja pikku purtavaa.
Hallitus

Os. 541, Tampereen maanrakentajat

Kevätkokous ti 21.2. klo 16.30, os. 10:n koustilat, Sorinkatu 4 A, Tampere. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilua. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 542, Jyväskylän maanrakentajat

Pilkkikilpailut la 4.3. Kokoontuminen klo 9 Vaajakosken ABC:llä.

Kevätkokous la 18.3. klo 11, Keski-Suomen aluetoimisto, Yrjönkatu 30, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 546, Mikkeli

Kevätkokous ke 15.2. klo 19, Sokos Hotelli Vaakuna, Porrassalmenkatu 9, Mikkeli. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 548, Kymen maanrakentajat

Kevätkokous su 26.2. klo 15, ABC Keltakangas, Hallitie 2, Anjalankoski. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu.
Pilkkikilpailut la 11.3. klo 10 Vilniemellä.
Hallitus

Os. 557, Luumäki

Kevätkokous ti 21.2. klo 18, Taavetin Lujabetonin ruokala, Teollisuustie 18, Taavetti. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Risteily 6.–7.5. Tallinnaan. Omavastuu 50 €/hlö. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään su 26.2., Eetu Oranko p. 050 5260 903 tai eetu.oranko@hotmail.com.
Hallitus

Os. 601, Helsingin muurarit

Kevätkokous ke 22.2. klo 18, ravintola Provinssi, Korvatunturintie 2, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 608, Tampereen muurarit

Muurarien talvipäivät 11.–12.3., Jyväskylä. Majointi ja kuljetus järjestetty. Ilmoittautumiset viimeistään ti 28.2., Pertti Salo p. 040 729 7989, tekstiviestikin käy.
Muurarien pilkkikilpailut la 4.3. Talviahteen lahdella (Roine). Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Ari Nieminen p. 040 096 1711.
Kevätkokous ma 27.3. klo 18, Sorinkatu 4 A, Tampere. Esillä sääntöjen määräävät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvi- ja iltapalatarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 641, Oulun muurarit

Kevätkokous ti 21.2. klo 18, Oulun toimisto, Rautatienkatu 40, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat, päätetään KOY Kaijonhaan osakekannan myynnistä (osakeet nrot 19–20) sekä valtuutetaan osaston toimihenkilöt toteuttamaan mahdollista myyntiprosessia. Lisäksi muut esille tulevat asiat.
Hallitus

KUOLLEITA

Häkkinen Sorjo Edvard

Osastomme pitkäaikainen jäsen Sorjo Edvard Häkkinen kuoli 8.1.2017. Hän oli syntynyt 3.3.1936 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.1.1966.
Muistoa kunnioittaen
Os. 197, Pieksämäki

Juusela Olavi

Osastomme pitkäaikainen jäsen Olavi Juusela kuoli 26.1.2017. Hän oli syntynyt 9.9.1928 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.2.1960.
Muistoa kunnioittaen
Os. 002, Helsingin maalarit

Piispa Sulo Ahti

Osastomme pitkäaikainen jäsen Sulo Ahti Piispa kuoli 26.1.2017. Hän oli syntynyt 22.7.1926 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.5.1950.
Muistoa kunnioittaen
Os. 057, Kotka

Puhakka Juho

Osastomme pitkäaikainen jäsen Juho Puhakka kuoli 7.1.2017. Hän oli syntynyt 28.12.1940 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.7.1972.
Muistoa kunnioittaen
Os. 028, Varkaus

Repin Vasili

Osastomme pitkäaikainen jäsen Vasili Repin kuoli 28.1.2017. Hän oli syntynyt 30.8.1924 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.2.1964.
Muistoa kunnioittaen
Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät
Nuuskakerho

Toivanen Unto Ensio

Osastomme pitkäaikainen jäsen Unto Ensio Toivanen kuoli 4.12.2016. Hän oli syntynyt 9.7.1952 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.4.1980.
Muistoa kunnioittaen
Os. 494, Joensuun putkimiehet ja -eristäjät

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSAOLEVAT SAARROT 27.1.2017:

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alina Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Anesko Oy
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy

- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- Betamer Eesti Oü
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- Duramek Oü
- Edinet Partner Oü
- Edmonton Oü
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Eikner Oü
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalauk ja Målning Ky
- Garantmeister Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Joenbaum Oy
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talex & Tar Oy
- Kirvesmies Oü
- KVD Systems Oü
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Meticon Oy
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- MT Project Oy
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Narova Oy
- Navero Oy
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü

- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakennus MK Oü
- Rakennus Nordblue Oy
- Rakennustoimisto Kontek Oy
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Ready and Go Consulting Oy
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy
- Roiha Oy
- Sarikas Oü
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Oü
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SDD Company Oy
- SGT Group Oü
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Slovax s.r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Treeplex Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oy
- Vaasan teollisuusmaalaus Oy
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)

TAPAHTUMIA

MUURARIEN KESÄPÄIVÄT 1.–2.7. AHVENANMAALLA

- Lähtö:** la 1.7. klo 8 kokoontuminen, Turun Viking Linen terminaali, lippujen jako. Laiva lähtee klo 8.45 kohti Ahvenanmaata.
- Paluu:** su 2.7. klo 14.25 Maarianhaminasta ja Turussa ollaan klo 19.50.
- Hinnat:** matkalippu meno–paluu 20 €/hlö
Majoitus Park-hotelli, kahden hengen huone 115 € ja yhden hengen huone 98 €.
Ilmoittautumisen yhteydessä pitää varata myös ruokailut: Buffet laivalla menomatalla 23 €/hlö ja paluumatalla 32 €/hlö. Illallinen 26 €/hlö (liha- tai kalavaihtoehto). Aamupalan voi varata/ostaa laivalta itse.
- Maksu:** viimeistään ma 24.4. Turun muurarien tilille FI24 5542 4020 0347 38.
Tarkempi kesäpäivien ohjelma jaetaan lähtiessä!

Lisätietoja ja ilmoittautuminen viimeistään ma 24.4., Timo Tuominen timoj.tuominen@pp.inet.fi tai p. 050 063 1351.
Matkustajien syntymäaika pitää ilmoittaa ilmoittautumisen yhteydessä!

Os. 603, Turun muurarit

RAKENTAJANAISTEN PÄIVÄ 18.3. Oulun alue

- Paikka:** Oulu (tarkemmat paikat ilmoittumisen yhteydessä)
- Alustava aikataulu**
9.30	Asahia
11	Suolahoito ja siitä tietoa
13	Ruoka
15–17	Rullaustunti
- Näiden lisäksi päivän aiheena: Naiset vaikuttajina ja miten nainen vaikuttaa
- Mukaan tarvittavat rennon asenteen ja vaatteet.
- Ilmoittautumiset viimeistään pe 24.2.,** Titta p. 040 547 9463.

KURSSEJA JA KOULUTUSTA

TES-KIERTUE 2017 Rakennustuoteteollisuus RTT ja Rakennusliitto

Aika	Paikka	Aika	Paikka
30.3.	Kuopio, Puijonsarvi	7.4.	Lahti, Scandic Lahti
31.3.	Joensuu, Kimmeli	10.4.	Lappeenranta, S. Patria
6.4.	Turku, Scandic Julia	20.4.	Oulu, Scandic Oulu

Ohjelma

9.00	Aamukahvi –Tervetuloa! Rakennustuoteteollisuuden TES-muutokset 2017 Rakennustuoteteollisuuden työehtosopimuksen palkkausjärjestelmä
11.00	Lounas
11.45	Työaikakysymykset Työsuhde ja työsuhteen päättäminen
13.30	Iltapäiväkahvit
13.45	Sairausajan palkan maksaminen
14.30	Tilaisuus päättyy

Kouluttajina Riikka Jäntti (Rakennustuoteteollisuus RTT ry) sekä Lauri Haikola ja Juha Färm (Rakennusliitto ry).

Ilmoittautuminen ja hinta

Koulutukset ovat maksuttomia edellyttäen ennakoilmoittautumista. Ilmoittautuminen on sitova.

Ilmoittautuminen viimeistään 1.3. https://my.surveypal.com/TES_kiertue_ilmo

Lisätietoja ja mahdolliset muutokset

Riikka Jäntti RTT, riikka.jantti@rakennusteollisuus.fi, p. 09 129 9220, 040 845 3690
Jenni Tuomola RTT, jenni.tuomola@rakennusteollisuus.fi, p. 09 129 9297, 040 7791 721

RAKENNUSALAN URAKANHALLINTAKOULUTUS Itäinen toiminta-alue

Rakennusalan urakkahinnoittelu on oiva työkalu parantamaan ansiotasoa, vain urakkatyötä lisäämällä voit parantaa vuosiansioitasi.

- Aika:** la 11.3. klo 9–13
Paikka: liiton kokoustilat, Torikatu 3, Joensuu
Asiat: Työkunnan säännöt, urakkatyömääräykset ja urakan laskenta tes-laskinta apuna käyttäen <http://viiva.mittaviiva.fi/teslaskin/>.

Oma läppäri mukaan. Ilmoita, jos sinulla ei ole konetta, niin järjestetään tapahtumaan kone sinulle.

Tapahtuman päätteeksi ruokailu.

Rakennusliitto maksaa osallistujien matkat oman auton käytön mukaan 41 snt/km. Suosikaa kimpakkyytejä!

Ilmoittautumiset viimeistään ke 1.3. tekstiviestillä p. 050 5373 695 tai itainenkoulutus@rakennusliitto.fi.

Lisätietoja Matti Leinonen p. 050 5373 695.

JÄSENREKISTERITIEDOTTAA!

Kun jätät eläkkeelle, toimitathan eläkepäätöksestä kopion jäsenrekisteriin, jotta oikeutesi jäsenmaksuvapautukseen tai mahdolliseen vapaajäsenyyteen voidaan selvittää!

Osoite: asiakirjat@rakennusliitto.fi tai Rakennusliitto ry/Skannauskeskus, PL 134, 70101 Kuopio .

LOMIA

**HYVINVOINTILOMAT RY:N
LAPSIPERHEIDEN LOMAT 2017**

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ohjeita. Valituille lomalaisille Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi niin kutsu ja lasku tulevat ensisijaisesti sähköpostiosoitteeseesi. Lomakohde lähettää noin kaksi viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen, jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta. Loma toteutetaan Veikkauksen/RAY:n tuella ja yhteistyössä Hyvinvointilomat ry:n kanssa.

Lomakeskus Huhmari
83700 Polvijärvi (Joensuu)
www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa. Aikuisen omavastuu on 100 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteistä ohjattua ohjelmaa. Lastenhoito 3–6-vuotiaille lapsille ryhmähoitona kahtena päivänä (2 h/pvä).

Loma lapsiperheille 5.-10.6.2017 **Hakuaika** 7.1.-7.3.2017
sähköinen haku osoitteessa:
<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/20051>

Urheiluopisto Pajulahti
Pajulahdentie 167, 15560 Nastola
www.pajulahti.com

Pajulahti sijaitsee itäisessä Lahdessa, noin 20 minuutin ajomatkan päässä kaupungin keskustasta. Aikuisen omavastuu on 100 €/5vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteistä ohjattua ohjelmaa. Lastenhoito 3–6-vuotiaille lapsille ryhmähoitona kahtena päivänä (1,5 h/pvä).

Loma lapsiperheille 4.-9.6.2017 **Hakuaika** 6.1.-28.2.2017
sähköinen haku osoitteessa:
<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/20512>

Hakulomake paperisena:
Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle p. 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:
Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

**HYVINVOINTILOMAT RY:N ELÄKELÄISTEN
LOMAT 2017**

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ohjeita. Valituille lomalaisille Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi, niin kutsu ja lasku tulevat ensisijaisesti sähköpostiosoitteeseesi. Lomakohde lähettää noin kaksi viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen, jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta. Loma toteutetaan Veikkauksen/RAY:n tuella ja yhteistyössä Hyvinvointilomat ry:n kanssa.

Lautsian lomakeskus
Lautsiankuja 20, 14700 Hauho
www.lautsia.fi

Lomakeskus sijaitsee Hauholla keskellä kauneinta kantahämäläistä luontoa. Majoitus kahden hengen huoneissa (yhden hengen huoneesta lisämaksu 20 €/vrk). Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan ja päivällisen sekä yhteistä ohjelmaa. Omavastuu on 100 €/5 vrk/hlö.

Lomaviikko aikuisille/eläkeläisille 2.-7.10.2017 **Hakuaika** 4.5.-4.7.2017
sähköinen haku osoitteessa:
<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/22143>

Hakulomake paperisena:
Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle p. 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:
Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

**HYVINVOINTILOMAT RY:NTYÖTTÖMIEN
LOMAT 2017**

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ohjeita. Valituille lomalaisille Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi niin kutsu ja lasku tulevat ensisijaisesti sähköpostiosoitteeseesi. Lomakohde lähettää noin kaksi viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen, jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta. Loma toteutetaan Veikkauksen/RAY:n tuella ja yhteistyössä Hyvinvointilomat ry:n kanssa.

Lomakeskus Huhmari
83700 Polvijärvi (Joensuu)
www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteisen ohjelman. Aikuisen omavastuu on 50 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta.

Loma työttömille 4.-9.9.2017 **Hakuaika** 6.4.-6.6.2017
sähköinen haku osoitteessa:
<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/20132>

Loma työttömille 13.-18.11.2017 **Hakuaika** 17.6.-15.8.2017
sähköinen haku osoitteessa:
<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/20249>

Hakulomake paperisena:
Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:
Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

LIITON VETERAANILOMAT 2017

Rakennusliitto järjestää kolme (3) viikon kestoista veteraanilomaa vuosittain. Lomat järjestetään Härmän Kylpylässä ja Kylpylähotelli Päiväkummussa.

Lomat on tarkoitettu vapaajäsenyyden saavuttaneille yli 30 vuotta jäsenenä olleille eläkkeellä oleville vapaajäsenille, jotka eivät aiemmin ole vastaavaa lomaa käyttäneet. Lomaa voit hakea soittamalla lomavastaavalle tai lähettämällä hänelle vapaamuotoisen hakemuksen joko postitse tai sähköpostilla.

Hyväksytyille lomalaisille lähetetään kutsukirje noin kuukautta ennen lomaa.

Hakemus osoitteella:
Rakennusliitto/lomavastaava
PL 307
00531 Helsinki
p. 020 774 3012
carita.vuoremaa@rakennusliitto.fi

Kylpylähotelli Päiväkumpu, Lohja 25.-31.3.2017
Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 450 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse.
Hakuaika päättyy 15.2.2017.

Härmän Kylpylä, Kauhava 10.-16.4.2017
Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 322 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse.
Hakuaika päättyy 15.2.2017.

Härmän Kylpylä, Kauhava 18.-24.9.2017
Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 322 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse.
Hakuaika päättyy 15.8.2017.

Rakennusliitto ry

Siltasaarekatu 4, PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00
pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
Palveluaika ma-pe 9.00–15.00
Työehtoasiat 020 690 232
Palveluaika ma-to 9.00–16.00
pe 9.00–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

ALUETOIMISTOT

Toimistot avoinna:

avoinna vain maanantaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:

ma–to 8.30–16.30 ja pe 8.30–15.30

Toiminta-alueet:

ETELÄINEN

UUDENMAAN ALUETOIMISTO

Siltasaarekatu 4,
00530 Helsinki

Lahden toimisto,

Hämeenkatu 32
15140 Lahti

ITÄINEN

ITÄ-SUOMEN ALUETOIMISTO

Kirkkokatu 1,
70100 Kuopio

Joensuun toimisto,

Torikatu 30,
80100 Joensuu

Mikkelin toimisto,

Vuorikatu 11 A 6,
50100 Mikkeli

KYMEN ALUETOIMISTO

Kouvolankatu 18,
45100 Kouvola

LOUNAIS-SUOMI

SATAKUNNAN ALUETOIMISTO

Liisankatu 18,
28100 Pori

TURUN ALUETOIMISTO

Uudenmaankatu 6 a,
20500 Turku

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMI

HÄMEEN ALUETOIMISTO

Tampereen toimisto,
Sorinkatu 4,
33100 Tampere

Hämeenlinnan toimisto,

Birger Jaarlin katu 19 B,
13100 Hämeenlinna

KESKI-SUOMEN ALUETOIMISTO

Yrjönkatu 30,
40100 Jyväskylä

POHJANMAAN ALUETOIMISTO

Pitkäkatu 43
65100 Vaasa

POHJOINEN

KAINUUN ALUETOIMISTO

Pohjolankatu 28 A,
87100 Kajaani

LAPIN ALUETOIMISTO

Kemin toimisto,
Keskuspuistokatu 50,
94100 Kemi

Rovaniemen toimisto,

Maakuntakatu 15,
96100 Rovaniemi

OULUN ALUETOIMISTO

Rautatienkatu 40
90120 Oulu

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarekatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennuskassa.fi

Päiväraahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika ma-pe klo 9.00–15.00

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsiointi

eAsioinnissa voit täyttää ansiopäiväraahakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsioinnissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietojaasi.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemassa, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinä Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta. Kirjautuminen vaatii jäseneltä henkilökohtaiset pankkitunnukset (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki tai Säästöpankki).

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplik eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor. För att kunna logga in krävs personliga bankkoder i (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki eller Säästöpankki).

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

ANMÄLAN OM BEFRIELSE FRÅN MEDLEMSAVGIFT

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut)/ Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

____/____ 20 - ____/____ 20
____/____ 20 - ____/____ 20
____/____ 20 - ____/____ 20
____/____ 20 - ____/____ 20
____/____ 20 - ____/____ 20
____/____ 20 - ____/____ 20
____/____ 20 - ____/____ 20
____/____ 20 - ____/____ 20
____/____ 20 - ____/____ 20
____/____ 20 - ____/____ 20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)

SAIRAS / SJUK

OPISKELIJA / STUDERANDE

ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT

ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG

ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG

HOITOVAPAALLA / VÅRDLEDIG

OMAISHOITAJANA / NÄRSTÄENDEVÅRDARE

MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNEUVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)
PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)
RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGORTILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134,70101 Kuopio.

Jos jäät työttömäksi

- Ilmoittaudu heti työttömäksi jäätyäsi TE-toimiston työnhakijaksi sen määräämällä tavalla. Ansiopäivärahaa voidaan maksaa vain ajalta, jolloin olet ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa.
- Ansiopäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenellä, joka on ollut vakuutettuna yhdenjaksoisesti työttömyyskassassa vähintään 26 työttömyyttä edeltävää viikkoa ja on vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssäoloehdon. Työttömyyskassassa vakuutettuna oleminen tarkoittaa sitä, että henkilö on työttömyyskassan jäsen ja jäsenmaksut on maksettu.
- Työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on ollut jäsenyysaikana 26 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunakin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, vaan työssäoloehto kerryttävää viikkoja voi kertyä välittömästi työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen, 28 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana. Lisäksi edellytetään, että työstä maksettu palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Ellei alalla ole työehtosopimusta, palkan on oltava kokoaikatyöstä vähintään 1 187 euroa kuukaudessa (2017).
- Työssäoloehdon voimassaolo päättyy, kun henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä. Työttömyyskassa voi maksaa etuusia vasta, kun henkilö on täyttänyt työssäoloehdon uudelleen. Myös se, jos henkilö toimii palkansaajakassan jäsenyysaikana päätoimisena yrittäjänä yli 18 kuukautta, aiheuttaa työssäoloehdon voimassaolon katkeamisen.
- Työttömäksi jäävän on aina päivärahahakemuksen toimittaessaan annettava työttömyyskassalle selvitys työttömyyttä edeltäneestä ajasta. Tiedot tarvitaan sekä työssäolosta että mahdollisesta työmarkkinoilta poisolosta.
- Työssäoloaika osoitetaan palkkatodistuksilla, joista on käytävä ilmi työsuhteen alkamis- ja päättymisaika.

Palkkatodistuksiin olisi aina hyvä saada tieto pidetyistä vuosilomista. Palkkatodistuksiin tulee merkitä työnantajan y-tunnus. Myös kopiot irtisanomis- tai lomautusilmoituksista tulee toimittaa työttömyyskassalle.

- Mikäli olet ollut lomautettuna työstäsi viimeisen vuoden aikana, palkkatiedot tarvitaan silloin tämän lomautuksen jälkeiseltä ajalta.
- Työviikoista, jolloin työtä on tehty vähemmän kuin 18 tuntia, tulee palkkatodistuksessa ilmoittaa erikseen työtunnit ja palkat. Näitä viikkoja ei oteta mukaan työssäoloehdoton eikä palkanmääritykseen.

Hakemuksen täyttäminen

- Päivärahaa haetaan päiväkohtaisesti ansioturvan päivärahahakemuslomakkeella tai sähköisesti. Ansiopäivärahan ensihakemuksen että jatkohakemuksen voit tehdä sähköisesti eAsiointi-palvelumme kautta. eAsiointin kautta voit toimittaa myös liitteitä ansiopäivärahaan hakemukseen. eAsiointi-palveluun pääsee kirjautumaan työttömyyskassan kotisivujen, www.rakennuskassa.fi, tai Rakennusliiton kotisivujen, www.rakennusliitto.fi, kautta Hakemuslomakkeita saat liiton aluetoimistoista ja kassan nettisivuilta kohdasta ”Lomakkeet”. Jatkohakemuslomakkeita lähetetään maksuilmoituksen mukana.
- Verotietoja kassalle ei tarvitse ilmoittaa, ellei verotietoihin ole haettu muutosta tai ellet ole saanut portaitkoverokorttia.
- Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista lapsikorotusta haetaan ilmoittamalla hakemuksessa lapsen syntymäaika. Tavallisesti lapsista ei tarvita todistuksia, koska lapsitiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen kautta.
- Hakemuksessa on ilmoitettava mahdolliset sivutulot ja sosiaalietuudet ja liitettävä näistä todistukset mukaan. Maatalous- tai yrittäjätuloista on liitettävä mukaan selvitys viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Päivärahan hakeminen

- Normaalisti päivärahaa haetaan neljän kalenteriviikon jaksoissa jälkikäteen. Hakemuksen tulee päättyä sunnuntaihin.
  - Työttömäksi jäävä voi kuitenkin täyttää ensimmäisen hakemuksen lyhyemmältä ajalta. Tällöinkin hakemuksen on päättyttävä sunnuntaihin. Suotavaa on, että täysiä kalenteriviikkoja on jo kertynyt kaksi.
  - Normaalista neljän viikon rytmiä noudatetaan silloinkin kun työttömänä ollessa tekee satunnaisia lyhyitä työjaksoja, jotka alkavat ja päättyvät kyseisen neljän viikon jakson aikana.
  - Jos maksujaksolla alkanut yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö jatkuu yli kyseisen neljän viikon jakson, voi hakemuksen päättää työn aloittamista edeltävään päivään. Lisäksi hakemukseen merkitään milloin yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö on aloitettu.
  - Jos teet osa-aikatyötä, josta saat palkkaa kuukauden jaksoissa, hae päivärahaa kuukauden jaksoissa ja liitä mukaan palkkatodistus.
- Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti, jotta sitä ei jouduta palauttamaan täydennettäväksi. Työttömyyspäivärahaa on haettava kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta sitä halutaan maksettavaksi. Postitse toimitetut hakemukset lähetetään työttömyyskassan osoitteeseen:

RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA PL 135, 70101 KUOPIO

Hakemuksia voi jättää myös alue-toimistoihin ja joillakin paikkakunnilla osaston taloudenhoitajalle.

Om du blir arbetslös

- Anmäl dig genast när du blivit arbetslös på TE-byrån som arbetssökande på det sätt som den bestämmer. Kassan kan betala inkomstdagpenning bara för de dagar då du har varit arbetslös arbetssökande hos TE-byrån.
- Rätt till inkomstdagpenning har en sådan medlem i arbetslöshetskassan, som utan avbrott har varit försäkrad i arbetslöshetskassan i minst 26 veckor före arbetslösheten och som uppfyllt arbetsvillkoret under den tid han eller hon har varit försäkrad. Att vara försäkrad i arbetslöshetskassan betyder att personen är medlem i arbetslöshetskassan och har betalat sina medlemsavgifter.
- Arbetsvillkoret uppfylls då personen under sin medlemstid på 26 kalenderveckor har haft lönearbete, där arbetstiden under respektive kalendervecka är minst 18 timmar. Arbetet behöver inte ha pågått utan avbrott, utan man kan samla veckor till arbetsvillkoret under en granskningsperiod på 28 månader innan man anmäler sig som arbetslös arbetssökande. Dessutom förutsätts att lönen för arbetet betalats enligt kollektivavtalet. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, ska lönen i heltidsarbete vara minst 1187 euro i månaden (2017).
- Arbetsvillkoret gäller inte längre när personen har varit borta från arbetsmarknaden i över sex månader utan godtagbar orsak. Arbetslöshetskassan kan betala ut förmåner först då personen har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt. Om en person under den tid han eller hon är medlem i en löntagarkassa arbetar som företagare i över 18 månader leder det till avbrott i giltighetstiden för arbetsvillkoret.
- Den som blir arbetslös ska alltid då han eller hon lämnar in sin ansökan om dagpenning ge arbetslöshetskassan en utredning över tiden före arbetslösheten. Vi behöver uppgifter om såväl tid i arbete som eventuell frånvaro från arbetsmarknaden.
- Tiden i arbete bevisas med löneintyg, av vilka det

framgår när anställningsförhållandet började och slutade. Det vore bra att alltid i löneintygen också få uppgift om den semester man hållit. Arbetsgivarens FO-nummer ska finnas på löneintyget. Du ska också skicka in kopior av meddelandet om uppsägning eller permittering till arbetslöshetskassan.

- Om du har varit permitterad från ditt arbete under det senaste året behöver vi löneuppgifterna för tiden efter denna permittering.
- Du ska separat uppge antalet arbetstimmar och lönen för dem för de arbetsveckor då du har arbetat mindre än 18 timmar. Dessa veckor räknas inte med i arbetsvillkoret eller då lönen definieras.

Så här fyller du i ansökan

- Dagpenning ansöks per dag på blanketten för ansökan om dagpenning eller elektroniskt. Du kan göra den första ansökan om dagpenning samt de fortsatta ansökningarna elektroniskt genom vår eTjänst. Via eTjänsten kan du också skicka bilagor till din ansökan om inkomstdagpenning. Du kommer in på eTjänsten genom att logga in via hemsidorna www.rakennuskassa.fi eller Byggnads hemsidor www.rakennusliitto.fi. Du får ansökningsblanketter på förbundets kretskontor och på kassans webbsidor under ”Lomakkeet”. Du får blanketter för fortsatt ansökan när vi skickar ut meddelandet om utbetalning.
- Du behöver inte skicka in några skatteuppgifter till kassan, ifall du inte har ansökt om ändringar eller du har fått ett graderat skattekort.
- Du ansöker om barnförhöjning för barn under 18 år genom att i din ansökan uppge barnens födelsetid. Det behövs vanligtvis inga intyg över barnen, eftersom vi får uppgifter om barnen via Befolkningsregistret.
- Du ska i ansökan uppge eventuella biinkomster och sociala förmåner och bifoga intyg över dessa. Om du har jordbruks- eller företagarkomster ska du bifoga en utredning över den senast fastställda beskattningen.

Så här ansöker du om dagpenning

- Du ansöker normalt om dagpenning i perioder på fyra kalenderveckor i efterskott. Ansökan ska sluta på en söndag.
  - Den som blir arbetslös kan dock fylla i den första ansökan för en kortare tid. Också då ska ansökan sluta på en söndag. Vi rekommenderar att du har samlat på dig två fulla kalenderveckor.
  - Den normala rytmen på fyra veckor följs också då du som arbetslös har tillfälliga korta perioder med arbete som börjar och slutar under denna fyraveckorsperiod.
  - Om ett heltidsarbete på över två veckor har börjat under betalningsperioden och fortsätter över fyraveckorsperioden kan ansökan avslutas den sista arbetslöshetsdagen. Dessutom ska du i ansökan anteckna att du har påbörjat ett heltidsarbete på över två veckor.
  - Om du har deltidsarbete, för vilket du får lön per månad, ska du ansöka om dagpenning per månad och bifoga löneintyg.
  - Du ska fylla i alla punkter i ansökan noggrant, så att vi inte blir tvungna att returnera den för komplettering. Du ska ansöka om arbetslöshetsdagpenning inom tre (3) månader från den dag då du vill ha dagpenningen. Ansökningar per post skickas till arbetslöshetskassan på adressen:

BYGGNADSRANSCHENS ARBETSLÖSHETSKASSA PL 135, 70101 KUOPIO

Du kan också lämna in ansökan på kretskontoren och på vissa orter till avdelningens kassör.

Teeveen tulevaa ohjelmistoa:

Adolf Eichmannin oikeudenkäynti

TV1 21.30 tiistai 14.2.

Yhteiskunnallinen ilmapiiri on muuttunut pehmeämmäksi, valittaa moni. Toisi-tv:kin on nykyisin pelkkää vullottamista ja kitaran rämpyttämistä. Toista oli vuonna 1961, jolloin Israelista televisioitiin SS-everstiluutnantti **Adolf Eichmannin** oikeudenkäynti. Neljä kuukautta kestäneessä show'ssa käsiteltiin niin kutsuttua holokaustia, jonka Eichmann oli organisoinut. Voiko tuo olla totta? maailma äimisteli. Voiko tuommoinen toistua? brittidraama kysyy.

Stadi vs. Lande

MTV3 20.00 perjantai 24.2.

Suomi ei ole tarpeeksi kahtiajakautunut, miettii moni. **Kalle Lamberg** ja **Jaakko Saariluoma** juontavat uuden koko perheen gameshow'n, jossa kaikenlaiselle yksimielisyydelle pannaan piste. Kehä kolmosen ulkopuolella asuvat perheet ottavat sarjassa mittaa Kehä kolmosen sisäpuolella asuvista perheistä. Maalaisille esitetään kysymyksiä Helsingistä, ja helsinkiläisille esitetään kysymyksiä kaikesta muusta paitsi Helsingistä. Voittaja pääsee Tallinnaan.

Teeveen menevää ohjelmistoa:

Rimakauhua ja rakkautta

MTV3 21.00 sunnuntai 12.2.

Yhteiskunnallinen ilmapiiri on muuttunut kovemmaksi, moni tuskailee. Toista oli vuonna 1997, jolloin brittisarja Rakkautta ja rimakauhua aloitti viisi kautta kestäneen tunteilunsa. Maailma tarvitsee taas halailua, joten Adam palaa Manchesteriin uusi kinkku kainalossaan. Rachelin muistoa vaalivat ystävät eivät kuitenkaan hyväksy morsianta, joka on Adamia huomattavasti nuorempi ja aasialaisen porhon tytär. Onneksi ystävillä omiakin huolia.

Tanssii Tähtien Kanssa

MTV3 19.30 sunnuntai 12.2.

Missään ei ole enää mitään järkeä, sillä tuottajat ovat valinneet TTK-ohjelman uudeksi tuomariksi **Kiira Korven**, vaikka tämä on taitoluistelija eikä kilpatanssija. Kömmähdyksestä huolimatta sarja pyörähtää hyvin käyntiin, kun julkisuudesta tutut tyrkyt alkavat treenata askelmerkkejä ammattiaskeltajien tiukassa otteessa. Ensi lauantaina alkaa yhtä hienosti nimetty sarja Tuija Tähtien Kanssa, jossa juontaja **Tuija Pehkonen** juoruilee viikon tapahtumista.

Ajojahti

Ensi-ilta pe 24.2.

Ensin ihminen juoksee 42 kilometriä, antaa kaikkensa, ja sitten joku uskoton räjäyttää pommin maalisuoralla. Tällainen hävyttömyys potuttaa bostonilaisia niin paljon, että pahuudesta sikiää jotakin hyvääkin, nimittäin yhteisöllisyyttä. **Peter Bergin** (Battleship) ohjaama ja **Mark Wahlbergin** tähdittämä elokuva kertoo vuoden 2013 tapahtumat uskollisesti, mutta tarjoaa myös toimintaa ja huumoria, kun sille päälle sattuu.

Lehdestä reväistystä

... kertoo kotonaan St. Paulissa, Minnesotassa. Työnantajilla oli tapana erotella suomalaiset yksitellen muunmaalaisten työporukoihin, jotta he eivät olisi osanneet agitoida näitä lakkoihin tai vaatimaan palkankorotusta ja parannuksia työoloihin. Suomalaisiirtolaiset onnistuivat kielipuolinakin organisoimaan muita taisteluun oikeuksistaan.

Vesa Kaartisen Troublemakers-artikkeli kertoi suomalaisten siirtolaisten ay-toiminnasta Yhdysvalloissa.

Helsingin Sanomat 23. tammikuuta.

Typerät duunarit?

Kymmenisen vuotta sitten ammattikoulun kalkkivivoilla äidinkielenopettajamme vannotti minua, että jatkaisin opiskelua, koska olen niin terävä tyttö. No en tietenkään jatkanut, olinhan juuri valmistumassa mie-luisaan ammattiin ja työpaikkakin oli tiedossa, muusta viis.

Tämä tapaus palasi mieleeni, kun viime lokakuussa Jyväskylässä vasemmistoliiton kansanedustaja **Anna Kontu-la** (vas) kertoi eräessä keskustelutilaisuudessa, että hän on aikaisemmin tutkinut rakennusalalla työskenteleviä ihmisiä, joiden joukosta on löytynyt äärettömän fiksuia porukkaa. Voi olla, että Kontulan äänensävy vaihtui tahattomasti säälliväksi, kun hän totesi, että näistä fiksuista olisi ollut niin paljon kaikkeen muuhunkin. Ymmärrän kyllä Kontulan sanoman siitä, että ihmisiä pitäisi erityisesti elämänsä alkutaipaleella kannustaa eteenpäin taustastaan riippumatta, eikä vain todeta työväenluokkaisen perheen vesalle, että rak-salle siitä mars, muuhun sinusta ei ole. Silti Kontulan lau-sahdus sai siinä hetkessä niskakarvani nousemaan pystyyn.

Ennen tätä luin sosiaalisen median keskusteluketjua, jossa maalailtiin syrjäytymisvaarassa oleville ihmistaimille karua tulevaisuutta: kuinka huonot lähtökohdat näillä po-loisilla olikaan! Ja kuinka sitten peruskoulusta joudutaan ammattikouluun raksapuolelle, ja koko loppuelämä heillä onkin vain merkityksetöntä puurtamista.

Että miten oli? Työmaat pitäisi autioittaa fiksuista ihmistä, että heidän potentiaaliaan päästäisiin valjastamaan jotain suurempaa yhteistä hyvää varten? Jokainen raken-nusalalla työskentelevä ihminen onkin vain onneton, koh-talon kolhima sielu? Ehkä käsitan nämä viitteet tahallani väärin ja vain saivartelen, mutta omaa ammattilypeyttäni tällaiset puheet nakertavat.

Teräviä ihmisiä tarvitaan jokaisella elämän osa-alueel-

la, kuten myös ilmeisesti muutamia vähälähjaisempiäkin. Ei tarvitse kuin katsoa Suomen tämän hetkistä hallitus-ta ymmärtääkseen, että pölvästejä riittää ihan jonoksi asti maamme päätöksentekoeleimissäkkin. Sopimusaloillamme työskentelee ahkeraa, älykäästä ja etenkin ammattitaitois-ta väkeä, puhumattakaan muista aloista, joilla alkuun pää-semiseksi ei vaadita pitkää koulutusta. Palkkakaan ei ole niin huono, etteikö siitä voisi vähän Arkadianmäen poiki-en takataskuihin siivuttaa. Mitenhän tämäkin yhteiskunta muka toimisi, jos rakentaminen olisi luokatonta räpellys-tä? Miten ammattiyhdistysliikkeen olisi käynyt, jos kukaan ei olisi ollut tarpeeksi fiksu välittääkseen?

Kun myöhemmin päätin sitten vihdoon ja viimein miel-lyttää vanhaa opettajaani ja hakeuduin korkeakouluun opiskelemaan, tamperelainen luottamusmieskollegani ha-lusi tietää millä tittelillä valmistun:

– Kerro se, niin tyhmä pikiäjäkin tietää.

Pyytäisin teitä arvon toverit, että lakatkaa kutsumasta itseänne typeriksi. Omasta mielestäni typeryys on lähinnä välinpitämättömyyttä, ja se ei ole ominaisuus, johon tör-mäisi ainoastaan rakennustyömaan kahvihuoneessa.

Eiväthän nämä hommat ole aina yhtä ruusuilla tans-simista, ja joskus sitä mielisi siistiin sisätyöhönkin. Mut-ta onko meidän työemme vähäpätöisempää tai huonompaa kuin jonkun muun? Totta on, ettei raksalla paranneta syöpää tai herätetä ihmisiä kuolleista, mutta sen sijaan laaduk-kaalla rakentamisella voidaan vaikuttaa ihmisten hyvin-vointiin vielä vuosikymmentenkin päähän. Silläkin uhal-la, että joku sattuisi katselemaan nenänvarttaan pitkin, niin olisiko viimeistään tämä se vuosi, kun meistä duunareista jokainen voisi seisoa selkä suorassa ja olla rehellisesti yl-peä siitä mitä tekee? ■

Mette Nissinen
Rovaniemi

Storm XL+ S3

Sievin talviuutuus ei jätä ketään kylmäksi!

Storm on oikea valinta sinulle, joka haluat metallittoman vaihtoehdon talveen! Tekstiilinaulasuoja ja komposiittivarvassuoja pitävät jalkasi turvassa ja tekevät saappaista kevyet käyttää. Tässä uutuustuotteessa on Thinsulate™ kylmäneristys, joka yhdessä lämpimän vuorin ja alumiinihuopapohjallisten kanssa takaavat, että jalkasi pysyvät lämpiminä talvipakkasilla.

Pohjois-Euroopan suurin jalkinevalmistaja
Sievin Jalkine Oy • Korhosenkatu 24, 85310 Sievi As. • Puh. (08) 488 11 • Fax (08) 488 1200 • info@sievi.com • www.sievi.com